

OBXECTIVOS E PRIORIDADES DE GASTO

III. OBXECTIVOS E PRIORIDADES DE GASTO

O orzamento do Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020 (en adiante PEG) para o ano 2016 ascende a 8.712 millóns de euros, importe no que non se contemplan nin os gastos derivados da débeda pública (programa de gasto 911A) nin as achegas público privadas para o financiamento de determinadas infraestruturas.

A distribución por eixes, manifesta unha vez máis, que son os gastos destinados á Benestar das persoas e as familias e Cohesión social, os que absorben unha maior parte do orzamento, como garantía e mantemento dos gastos sociais, e coa finalidade de lograr uns servizos públicos dirixidos á cidadanía de calidade, principalmente nos eidos da sanidade, xunto á mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación e o sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes. Así mesmo recolle a promoción da igualdade de oportunidades dos homes e mulleres galegas, ofrecendo ás persoas que se atopan con especiais dificultades os recursos e servizos que lles garantan a súa inclusión social. Ascende este eixe a 4.381 millóns de euros, e representa o 50,3% do total do PEG.

En segundo lugar está a aposta polo empregabilidade e o crecemento intelixente, o eixe 1, cun orzamento total de 2.783 millóns de euros, o 32,0% sobre o total. Neste eixe atópanse as políticas de gastos vinculadas á I+D+i, que permitan integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento. Ademais destaca o fomento da actividade empresarial e comercial, co impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, o apoio á artesanía, a regulación sectorial e a protección da competencia. Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas e dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda, son prioridades de actuación neste eixo.

Atopa así mesmo reflexo neste eixe, os gastos dirixidos ao mercado de traballo, coa finalidade de aumentar a empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación constante. Por outro lado, minimizar o fracaso escolar e aliñarse en resultados coas rexións líderes de Europa en tódolos niveis e impulsar o SUG cara á excelencia, son os principais retos aos que ten que facer fronte o sistema educativo, prioridade de actuación que representa o 70,4% do eixe.

O eixe 3 destinado a impulsar un crecemento sustentable, ao territorio e á agricultura, montes e mar, presenta un orzamento de 935 millóns de euros e o 10,7% do total, céntrase fundamentalmente en fomentar un sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural.

Tamén neste eixe inclúense os gastos dirixidos a fomentar unha economía baixa en carbono e unha enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe.

A potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados e a conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e a cohesión territorial son prioridades de actuación dentro do eixe.

Por último, establécese o reto de pechar un modelo consistente de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa.

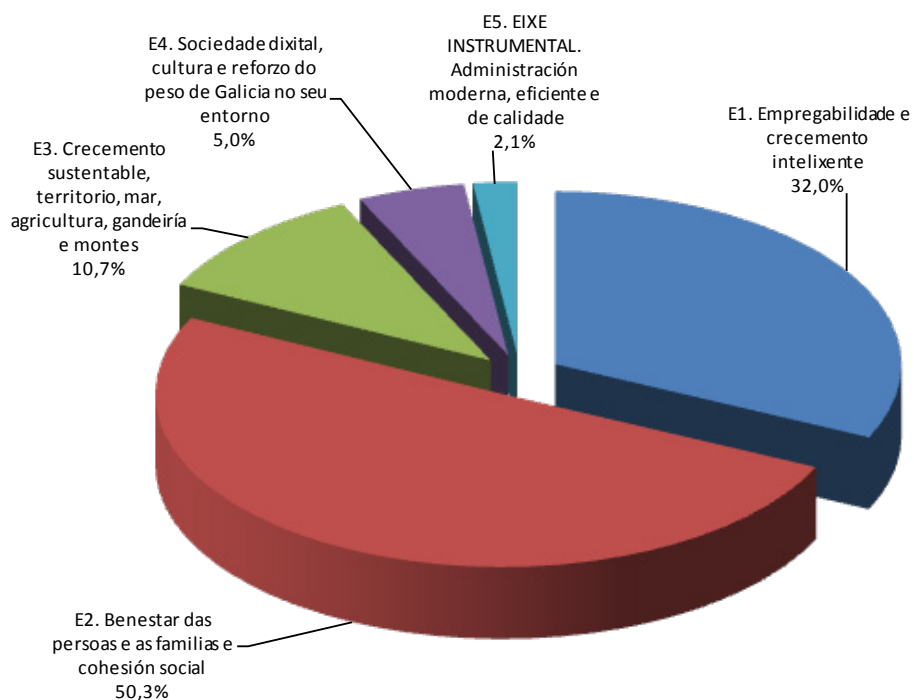
O eixe 4 presenta un importe de 434 millóns de euros e o 5,0% do total. Inclúe a consolidación dun modelo de crecemento vinculado á economía dixital, a través da mellora no uso e na calidade das TICs e no acceso ás mesmas.

Inclúese tamén neste eixe o orzamento para apoiar á industria cultural e de medios, como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información, así como para a conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia e o impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado.

O eixe 5, alcanza os 179 millóns de euros e o 2,1% do orzamento. Nel recóllese o obxectivo de alcanzar unha administración moderna, eficiente e de calidade, baseada nunha función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público, unha administración financeira transparente, eficiente e orientada a resultados e na mellora na eficiencia e na calidade e accesibilidade dos servizos aos cidadáns.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
Eixes	Importe	% total
E1. Empregabilidade e crecemento intelixente	2.782.643.568	31,9%
E2. Benestar das persoas e as familias e cohesión social	4.381.384.176	50,3%
E3. Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	934.674.433	10,7%
E4. Sociedade dixital, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno	434.444.849	5,0%
E5. EIXE INSTRUMENTAL. Administración moderna, eficiente e de calidade	178.893.990	2,1%
Total	8.712.041.016	100,0%

Distribución PEG por eixes

A táboa seguinte mostra o orzamento do eixe por fonte de financiamento:

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
	Importe	%
Fondos propios da C.A.	7.741.944.606	88,9%
FCI	45.030.570	0,5%
FEDER	199.968.100	2,3%
Orzamentos Xerais do Estado	349.379.187	4,0%
FEADER	191.089.064	2,2%
FSE	61.228.214	0,7%
Emprego Xuvenil	18.205.807	0,2%
FEMP	51.440.000	0,6%
OUTROS FONDOS EUROPEOS	309.948	0,0%
OUTRAS TRANSFERENCIAS FINALISTAS	214.520	0,0%
FEAGA	53.231.000	0,6%
Total	8.712.041.016	100,0%

III.1. EIXE 1: EMPREGABILIDADE E CRECEMENTO INTELIXENTE

Este eixe recolle un modelo integral de desenvolvemento que ten como fin principal que no 2020 se superen os postos de traballo destruídos pola crise. Esta situación acadaríase en base a unha modernización integral do sistema produtivo baseada na innovación e no coñecemento sen descoidar os sectores produtivos tradicionais

As rexións europeas están obrigadas a competir en base á tecnoloxía, deseño e innovación de xeito continuado se non queren ver deslocalizada a súa produción a países de baixos prezos.

Para iso, debe implantarse a cultura da innovación en todos os eidos socioeconómicos de Galicia, de xeito que, a través dun proceso que non será inmediato, se normalice o proceso innovador como un máis dentro da cadea de produción, o que suporá unha auténtica revolución no plantexamento dos sistemas produtivos e de xestión e venda, pero tamén unha importante fonte de xeración de nichos de emprego agora inexistentes.

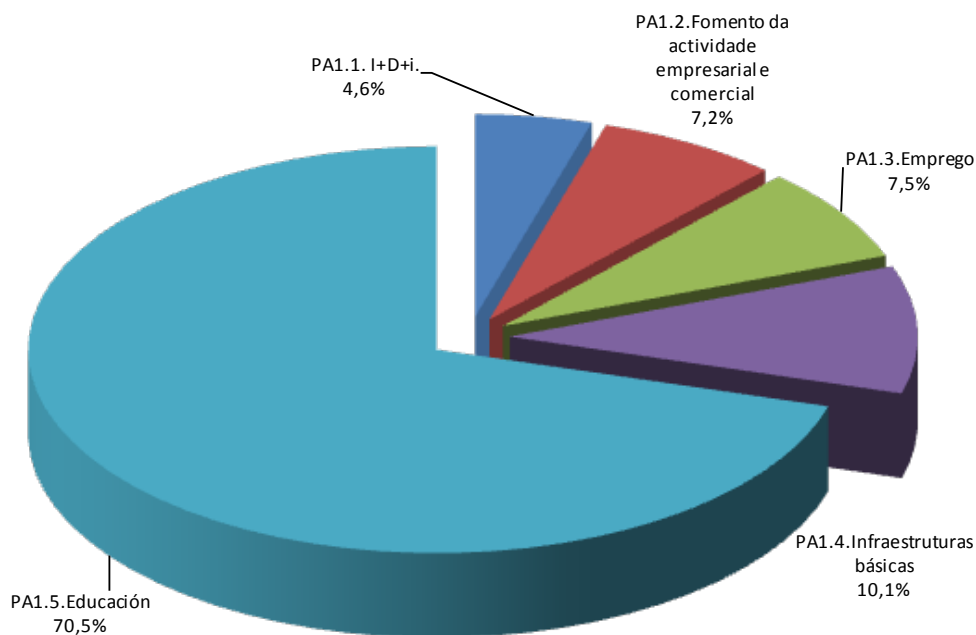
Este compromiso cun novo sector produtivo máis competitivo debe partir dun contrato social entre un empresariado socialmente responsable, a posta en valor da figura do emprendedor e uns traballadores preocupados por aportar valor ao seu produto, o que redundará na súa retribución e empregabilidade.

Este xiro cara á competitividade, á innovación, ao fomento do espírito de empresa e emprendedurismo debe partir da escola, para iso, cómpre facer fincapé na mellora da calidade da educación e do nivel do alumnado galego, mellorar a relación da educación media e superior coa demanda do mercado de traballo, e conectar a xeración de coñecemento e a investigación coas demandas das empresas. Deste xeito, non só haberá uns mozos e mozas ben formados, senón ben formados e con posibilidades de traballar no que estudaron en Galicia.

Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2016 neste eixe por prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
E1. Empregabilidade e crecemento intelixente	Importe	% total	% eixe
PA1.1. Impulsar a consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	128.675.920	1,5%	4,6%
PA1.2. Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	200.471.943	2,3%	7,2%
PA1.3. Aumentar a empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación constante	209.901.035	2,4%	7,5%
PA1.4. Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda	282.037.128	3,2%	10,1%
PA1.5. Consolidar un sistema educativo que minimize o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en tódolos niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	1.961.557.542	22,5%	70,5%
Total	2.782.643.568	31,9%	100,0%

E1. Empregabilidade e crecemento intelixente

A táboa seguinte mostra o orzamento do eixe por fonte de financiamento.

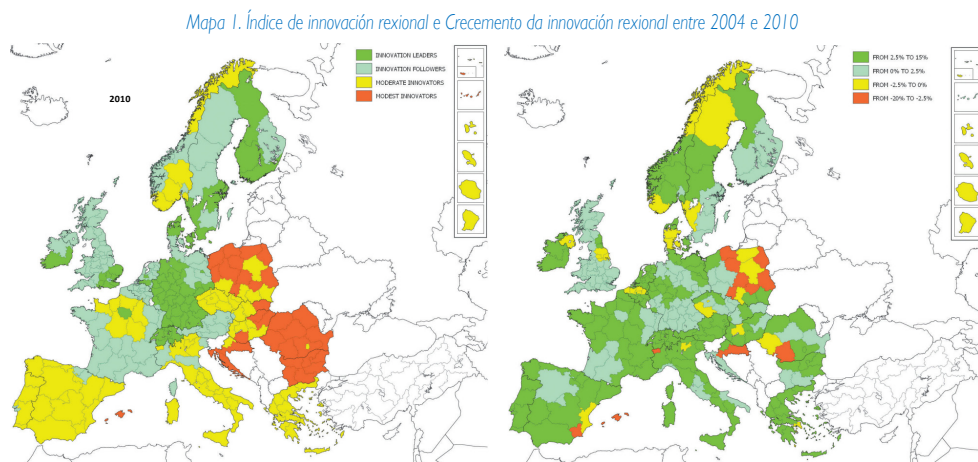
Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
E1. Empregabilidade e crecemento intelixente	Importe	%
Fondos propios da C.A.	2.482.505.290	89,2%
FCI	15.719.084	0,6%
FEDER	69.202.945	2,5%
Orzamentos Xerais do Estado	139.486.442	5,0%
FEADER	17.739.981	0,6%
FSE	41.322.667	1,5%
Emprego Xuvenil	15.999.999	0,6%
FEMP	305.565	0,0%
OUTROS FONDOS EUROPEOS	161.595	0,0%
OUTRAS INICIATIVAS	200.000	0,0%
Total	2.782.643.568	100,0%

Nos seguintes parágrafos analízase brevemente a situación actual de Galicia no que corresponde a este eixe.

III.1.1. Impulso da consolidación das políticas de gastos vinculadas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento.

Segundo o Índice de Innovación Rexional, que clasifica ás rexións europeas en catro grupos atendendo ao seu nivel de desempeño en relación á I+D+i (líderes innovadores, innovadores seguidores, innovadores moderados e modestos innovadores), Galicia ocupa unha posición de innovador moderado en 2014 (baseado en información de 2008 a 2012), situación na que tamén estaba o primeiro ano que se calculou este índice. A pesar de manterse na mesma posición, produciuse unha mellora nalgúns aspectos como é o caso da poboación con estudos terciarios, o investimento en I+D pública e privada, cooperación de pemes para a innovación e innovación non-tecnolóxica. Galicia atópase polo de agora nunha posición atrasada con respecto á media europea dos principais centros de desenvolvemento de innovación rexional e sobre todo, na actualidade, nunha fase de retroceso investidor. Os seguintes mapas comparan a situación por rexións europeas e a evolución nos últimos anos.

Fonte: Regional Innovation Scoreboard 2014

A nivel de investimento económico, o gasto interno en Investigación e Desenvolvemento (I+D) en Galicia foi de case 470 millóns de € no ano 2013 (en España foi de 13.012 millóns de euros), o que supuxo unha baixada do 3,9% (2,8% a nivel nacional) respecto ao ano anterior, significando un descenso de máis de 19 millóns de euros.

En canto á situación rexional, persisten importantes disparidades en materia de esforzo e investimento en I+D+i. As Comunidades Autónomas que realizaron en 2013 un maior esforzo en actividades de I+D, superiores á media nacional (1,24% do PIB), foron País Vasco (2,09% do seu PIB); Navarra (1,79%); Madrid (1,75%) e Cataluña (1,50%). En Galicia a intensidade de gasto supuxo un 0,86% do seu PIB.

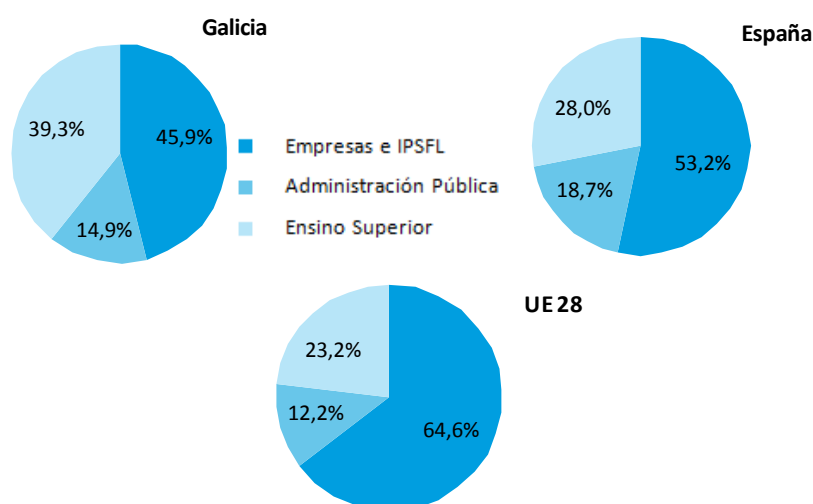
Mapa 2. Porcentaxe de gasto en I+D respecto ao PIB a prezos de mercado (esforzo en I+D). Ano 2013

Fonte: INE. *Estadística sobre as actividades en I+D, Contabilidade Rexional e Nacional de España*

Por sectores de execución, no ano 2013, o sector empresas ten a maior porcentaxe sobre o gasto total en I+D, cun 45,9% (53,2% España). O sector do ensino superior representa o 39,3% do gasto total (28,0% España) e o sector da Administración Pública o 14,9% (18,7% España). Obsérvase unha distinta distribución do gasto entre Galicia e España, cun maior peso do investimento empresarial en I+D en España mentres que en Galicia é maior a porcentaxe de investimento en I+D no ensino superior. Na Unión Europea dos 28, o investimento en I+D no sector empresarial alcanza o 64,6% do gasto total en I+D, mentres que no sector do ensino superior só achega o 23,2% do gasto total en I+D.

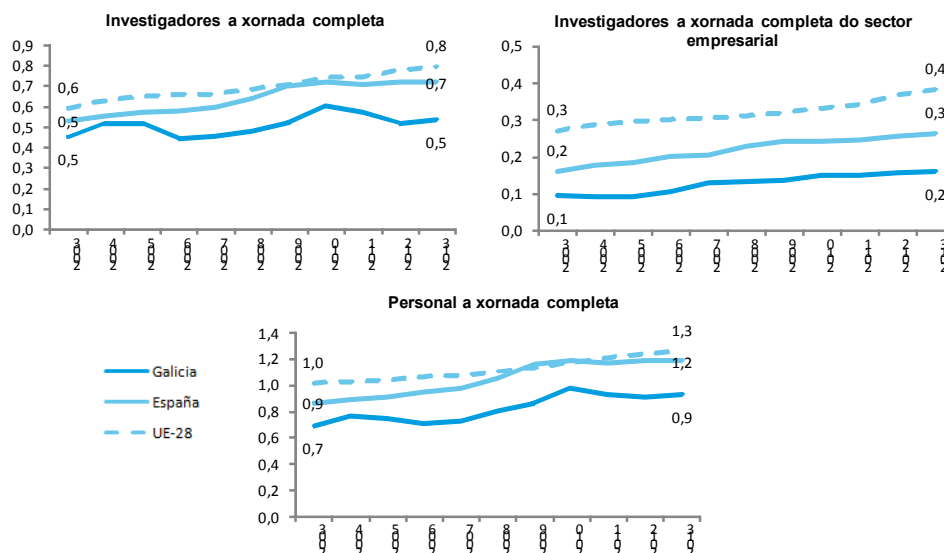
Gráfico 1. *Distribución do gasto interno total en I+D por sectores de execución. Ano 2013*

Fonte: INE. *Estadística sobre as actividades en I+D. Eurostat. Statistics on research and development. IPSFL: Institucións privadas sen fins de lucro*

En canto aos recursos humanos vinculados á I+D en Galicia, no ano 2013 en Galicia un total de 9.386 persoas dedicáronse a actividades de I+D, en equivalencia a xornada completa (EJC), o 41,4% foron mulleres. Por sectores, a maior participación feminina dáse no sector Administración Pública, cun 58,6% seguido polo Ensino Superior cun 46,7% e por último o sector empresarial cun 28,4% de participación feminina. O persoal total en I+D representa o 0,93% sobre a poboación ocupada, unha porcentaxe inferior á media española (1,18%) e europea (1,26%), aínda que debemos ter en conta que este indicador está moi influenciado en Galicia e España nos últimos anos polo importante descenso da poboación ocupada

Gráfico 2. Porcentaxe de recursos humanos dedicados a I+D sobre total de ocupados

Fonte: INE. Estadística sobre as actividades en I+D. Eurostat. Statistics on research and development. INE-IGE EPA

Nota: En Galicia nos anos 2011 e 2012 o sector IPSFL está incluído na Administración Pública

En canto á innovación empresarial, no período 2011-2013, o 25,6% das empresas galegas de dez ou máis asalariados foron innovadoras (26,0% España), e o 14,1%, foron empresas con innovacións tecnolóxicas (España 13,2%). As comunidades con maior porcentaxe de empresas innovadoras foron a Rioxa (29,7%), País Vasco (29,3%), e Cataluña (29,1%), Galicia ocupa a posición sétima. As empresas innovadoras de Galicia representan o 5,4% do total de empresas innovadoras nacionais.

Resumindo todos os indicadores anteriores podemos concluír que Galicia caracterízase por un baixo gasto en I+D, en 2013 a porcentaxe deste gasto sobre o PIB foi do 0,86%, por baixo da media nacional (1,24%) e lonxe do 2,02% da UE 28. Por sectores que realizan o gasto o reparto está concentrado no ensino superior e no sector empresarial, en 2013 o primeiro sector supoñía case o 40,0% do gasto e o segundo o 45,9%; esta estrutura sectorial apártase da nacional e aínda en maior medida da europea onde o peso do sector empresarial é do 64,6%. Da análise do peso do gasto galego sobre o nacional observamos que o sector do ensino superior é o único que posúe un peso similar ao das principais variables económicas ou demográficas.

Outras variables indicadoras do investimento en I+D como os recursos humanos dedicados a esta mostran unha situación similar, neste caso a concentración no sector do ensino superior é aínda maior, un 46,7% (56,9% no caso dos investigadores), e lonxe de converxer coa media española e co europeo. Débese ter en conta que o gasto en I+D do ensino superior depende fortemente do simple tamaño das universidades, ao computarse

nunha gran parte como unha porcentaxe estándar de tempo que os profesores deben dedicar a actividades de investigación.

No apartado da intensidade innovadora das empresas galegas e da actividade inventiva de Galicia, a situación é máis favorable dado que nos últimos anos os indicadores sitúanse na media española ou lixeiramente por debaixo, en 2013 produciuse un retroceso con respecto a 2012. Así, o gasto en innovación tecnolóxica en Galicia no 2013 foi o 3,6% do rexistrado a nivel nacional, o gasto en innovación das empresas galegas en porcentaxe da cifra de negocios situouse en 0,91 puntos porcentuais en 2013, superando nunha décima o rexistro nacional e, por último, o número de patentes solicitadas por millón de habitantes en 2013 foi de 59,4, case cinco puntos por debaixo das 64,1 rexistradas a nivel nacional.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Potenciar a I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte das empresas, a mobilización e atracción de capital privado para os procesos de innovación galegos, o fomento da transferencia de investigación dende os Axentes de Xeración e a difusión do coñecemento cara o mercado e apoio ao descubrimento emprendedor.
- Fomentar a innovación dos principais actores dos sectores subvencionando o desenvolvemento de novos produtos, procesos e tecnoloxías que melloren a súa competitividade exterior e incrementen o valor engadido dos produtos e servizos que ofrecen no mercado
- Impulsar aos grupos de investigación mediante unha definición clara das súas liñas de investigación.
- Fomentar a actividade investigadora en áreas de prioridade para Galicia co apoio á investigación singular desenvolvida nos Campus de Excelencia Internacionais e nos Centros de Investigación singular.
- Potenciar o proceso de selección, formación e atracción do persoal investigador que se poida incorporar ao sistema de I+D+i universitario.
- Dotar de infraestruturas de investigación e servizos de acceso á información e á transferencia de resultados.

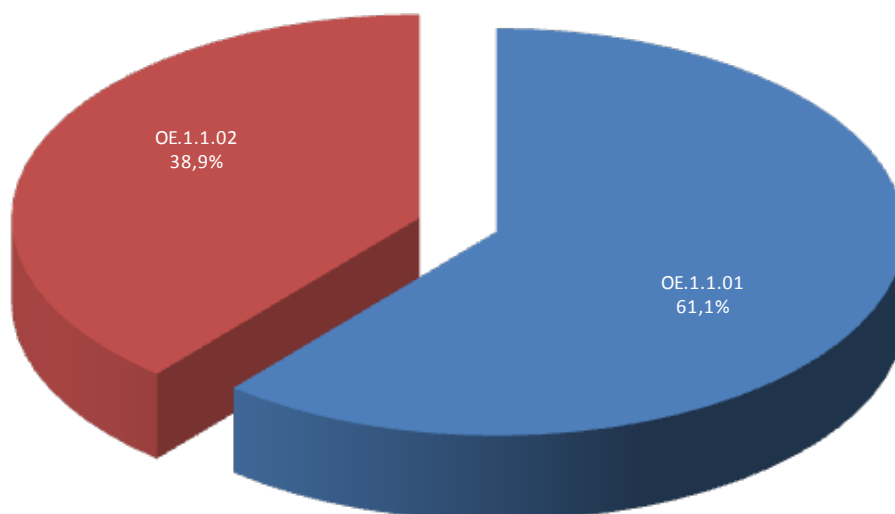
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020

Orzamento 2016

PA1.1. Impulsar a consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	Importe	% Eixe	% PA
OE.1.1.01 Potenciar a I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte das empresas, a mobilización e atracción de capital privado para os procesos de innovación galegos, o fomento da transferencia de investigación dende os axentes de xeración, a difusión do coñecemento cara o mercado e o apoio ao descubrimento emprendedor en tódolos eidos	78.641.140	2,8%	61,1%
OE.1.1.02 Mellorar a capacidade investigadora e os resultados da investigación universitaria galega	50.034.780	1,8%	38,9%
Total	128.675.920	4,6%	100,0%

PA1.1. Impulsar a consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA1.1. Impulsar a consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	Importe	%
Fondos propios da C.A.	96.038.143	74,6%
FEDER	28.527.426	22,2%
Orzamentos Xerais do Estado	343.710	0,3%
FEADER	2.454.198	1,9%
FSE	1.000.000	0,8%
OUTROS FONDOS EUROPEOS	112.443	0,1%
Outras transferencias finalistas	200.000	0,2%
Total	128.675.920	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Accións de fomento da capacidade investigadora e transferencia de tecnoloxía, nas que está previsto que participen máis de 700 investigadores/ano, dos que o 60% son mulleres.

Fomento da transferencia de investigación dende os Axentes de Xeración e Difusión do Coñecemento cara o mercado, nun marco de innovación aberta. O investimento privado en paralelo ao apoio público en proxectos de innovación ou I+D superará os 250.000 euros.

Apoio ao fomento da absorción de coñecemento por parte das PEMES, contribuíndo así, á mellora das súas competencias e competitividade. Está previsto que máis de 50 empresas reciban axudas e que o investimento privado en paralelo en proxectos de I+D e innovación supere os 5 millóns de euros.

Mobilización e atracción de capital privado para procesos de innovación galegos que levará asociado un investimento privado superior aos 2 millóns de euros.

Apoio ao descubrimento emprendedor, centrado en potenciar a oferta de oportunidades ao talento investigador e innovador galego naquelas áreas, intensivas en coñecemento e/ou tecnoloxía, vencelladas aos nichos de especialización rexional. Con esta actuación se prevé axudar a preto de 150 entidades.

E1:Empregabilidade e crecemento intelixente		Previsto
PA01 Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da		
E01 Potenciar a I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte das empresas, a mobilización e		
OO01 Apoio ao fomento da absorción de coñecemento por parte das PEMES, contribuíndo así, á mellora das súas		
D0C001	Número de empresas que reciben axudas	53,0
D0C027	Investimento privado en paralelo ao apoio público en proxectos de innovación ou I+D. Euros	5.401.873,0
DE021H	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Homes)	25,0
DE021M	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Mulleres)	25,0
P00172	Número de entidades que reciben axudas	20,0
OO02 Fomento da transferencia de investigación dende os Axentes de Xeración e Difusión do Coñecemento cara		
D0C027	Investimento privado en paralelo ao apoio público en proxectos de innovación ou I+D. Euros	258.197,0
DC024H	Número de novos investigadores en entidades axudadas. Traballadores equivalentes a tempo completo (ETC) (Homes)	4,0
DC024M	Número de novos investigadores en entidades axudadas. Traballadores equivalentes a tempo completo (ETC) (Mulleres)	4,0
DC025H	Número de investigadores que traballan en instalacións de infraestruturas de investigación melloradas. Traballadores equ	6,0
DC025M	Número de investigadores que traballan en instalacións de infraestruturas de investigación melloradas. Traballadores equ	6,0
P00102	Investimento mobilizado en proxectos de innovación ou I+D (euros).	213.980,0
P00172	Número de entidades que reciben axudas	71,0
OO03 Apoio ao descubrimento emprendedor, centrado en potenciar a oferta de oportunidades ao talento		
DE021H	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Homes)	2,0
DE021M	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Mulleres)	2,0
P00102	Investimento mobilizado en proxectos de innovación ou I+D (euros).	82.620,0
P00172	Número de entidades que reciben axudas	145,0
P00213	Número de proxectos financiados no eido da explotación dos recursos mariños vivos.	8,0
OO04 Mellora do coñecemento dos ecosistemas mariños.		
P00102	Investimento mobilizado en proxectos de innovación ou I+D (euros).	538.175,0
OO10 Fomento da I+D+i empresarial no sector agrogandeiro con novos procesos, produtos e tecnoloxías.		
D0C001	Número de empresas que reciben axudas	60,0
OO11 Financiar grupos operativos e proxectos piloto para desenvolver proxectos concretos de interese para o		
P00172	Número de entidades que reciben axudas	60,0
OO12 Financiar os gastos operativos e investimentos dos centros públicos de I+D+i no sector agro gandeiro.		
D0C027	Investimento privado en paralelo ao apoio público en proxectos de innovación ou I+D. Euros	75.000,0
P00102	Investimento mobilizado en proxectos de innovación ou I+D (euros).	26.000,0
P00172	Número de entidades que reciben axudas	9,0
P00203	Número de proxectos de I+D+i no sector agrogandeiro	1,0
OO13 Mobilización e atracción de capital privado para procesos de innovación galegos		
D0C027	Investimento privado en paralelo ao apoio público en proxectos de innovación ou I+D. Euros	2.258.760,0
DE021H	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Homes)	5,0
DE021M	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Mulleres)	4,0
P00172	Número de entidades que reciben axudas	21,0
E02 Mellorar a capacidade investigadora e os resultados da investigación universitaria galega		
OO03 Accións de fomento da capacidade investigadora e transferencia de tecnoloxía.		
DE021H	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Homes)	287,0
DE021M	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Mulleres)	417,0
SC06.H	Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	5,0
SC06.M	Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	8,0

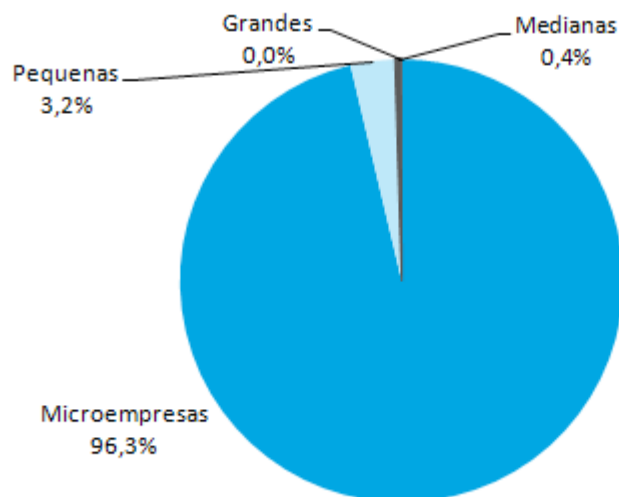
III.1.2. Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia

Na análise do tecido empresarial de Galicia é fundamental coñecer o número de empresas coas que conta a Comunidade Autónoma, a súa distribución provincial e a súa tipoloxía. Segundo o Directorio de Empresas elaborado polo IGE, en 2013 hai 201.093 empresas activas con sede social en Galicia¹, que representan o 6,4% do total nacional.

Predominan as empresas de tamaño reducido ou sen asalariados e algo máis da metade son persoas físicas. Concéntranse no sector servizos, especialmente no comercio.

Atendendo ao tamaño en función do número de asalariados que traballan en Galicia, o 96% son microempresas (de 0 a 9 asalariados), un 3,2% pequenas empresas (de 10 a 49 asalariados) e un 0,4% son medianas (de 50 a 249 asalariados). Soamente hai 99 grandes empresas (máis de 250 asalariados) que apenas representan o 0,05% do total. É dicir, o predominio das microempresas é moi elevado, mostrando unha notable necesidade de incrementar o tamaño para gañar en produtividade e competitividade internacional.

Gráfico 3. Empresas segundo o seu tamaño. Galicia. Ano 2013

Fonte: IGE. Explotación do directorio de empresas e unidades locais

As maiores porcentaxes de microempresas atópanse no sector servizos (77,1%), fundamentalmente no comercio (26,9%), hostalería (11,2%) e actividades profesionais (11,3%). As empresas pequenas e de tamaño medio (de 10 a 249 traballadores asalariados)

¹ Non inclúe agricultura e pesca, administracións públicas e actividades dos fogares.

dos), teñen máis presenza na industria (26,3%), mentres que o comercio (21,6%) e a construción (10,1%) son os outros sectores que concentran a maior parte destas empresas.

De acordo a unha análise provincial, o 41,1% das empresas galegas teñen a súa sede social na Coruña, mentres que en Pontevedra están o 33,4%. En Lugo e Ourense, están establecidas o 12,3 e 11,6% das empresas, respectivamente. Deste xeito, e en consonancia coa actividade económica, mantense o desequilibrio territorial entre as provincias occidentais e orientais.

A evolución nos últimos anos indica que o número de PEME activas descende, acumulando un descenso, desde o máximo de 2008, do 4,3%. É especialmente significativa a caída do 29,4% das empresas pequenas e medianas. Por sectores, a maior diminución desde 2008 prodúcese na construción (17,3%) que explica o 75% do descenso no número de pemes. Na industria manufactureira diminúen un 8,6%, especialmente na confección e en actividades máis vinculadas á construción como a industria da madeira, a fabricación de produtos metálicos e a fabricación de mobles. No sector servizos, hai un 0,7% menos de empresas desde 2008, debido a evolución do transporte, as actividades administrativas e de servizos auxiliares e o comercio polo miúdo. No resto do sector hai evolucións positivas, especialmente en actividades ligadas a información e comunicacións, inmobiliarias e educativas.

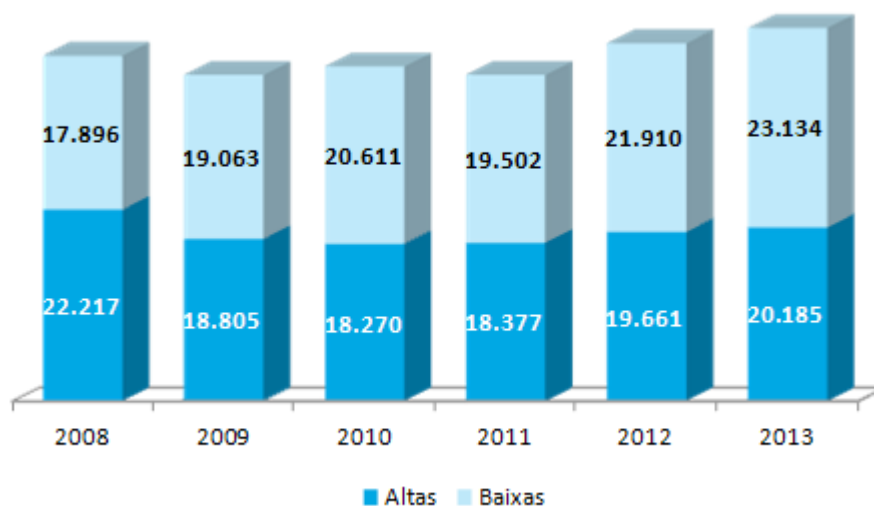
Gráfico 4. Evolución do número de PEME. Taxa variación anual.

Fonte: IGE. Explotación do directorio de empresas e unidades locais

Respecto da demografía de empresas considerando as altas e baixas, obsérvase como desde 2009, o número de empresas desaparecidas supera ás creadas. Nos últimos catro anos case o 85% do saldo (altas – baixas) negativo concéntrase nas provincias da Coruña (44%) e Pontevedra (41%).

Gráfico 5. Demografía empresarial. Serie 2008-2012

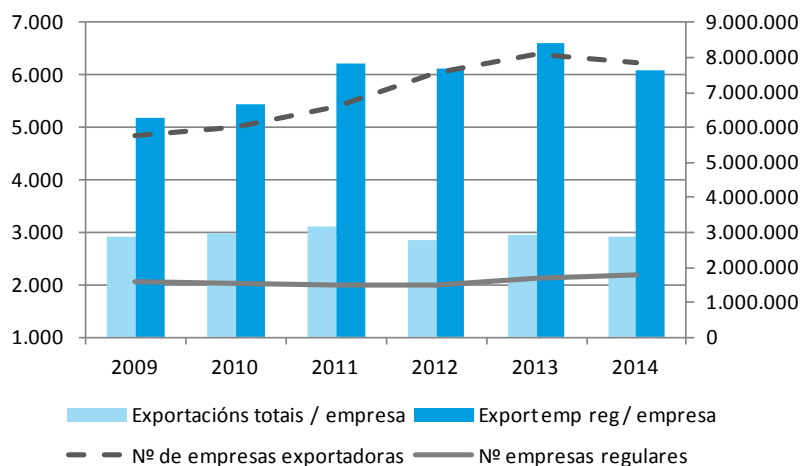
Fonte: IGE. Explotación do directorio de empresas e unidades locais

Con respecto á internacionalización, o número de empresas exportadoras en Galicia medra desde o ano 2009 a un ritmo medio do 7,1% anual, ata acadar en 2013 as 6.383 empresas. O importe medio das exportacións é de case 3 millóns de euros por empresa. En 2014 o número de empresas exportadoras ascendeu a 6.235 cun importe medio un 2,7% inferior ao do ano anterior.

Do total de empresas, un terzo son regulares, é dicir, aquelas empresas que exportaron nos últimos catros anos consecutivos. Estas empresas exportan máis do 90% do total (93% en 2014).

En 2014, un 48% das empresas interrompen a súa actividade exportadora, aínda que son empresas cun volume de exportacións reducido (126 mil euros por empresa no ano 2014). Así mesmo, case 2.900 empresas inician ou reinician a súa actividade exportadora, que en media acada os 142 mil euros por empresa e que no conxunto das exportacións só representan o 2,3%.

Gráfico 6. Empresas exportadoras: número e ratio por empresa (escala da dereita)

Fonte: ICEX. Perfil da empresa exportadora española

A evolución dos intercambios comerciais de Galicia desde o ano 2000, presenta un perfil claramente marcado pola crise económica. Ata 2007, o importe das exportacións non cubre o das importacións, de forma que Galicia presenta un saldo negativo nos intercambios comerciais con outros países. Sen embargo, desde 2007 as exportacións presentan un mellor comportamento que as importacións, acadándose un saldo comercial positivo.

As exportacións galegas representan o 7,4% das exportacións do conxunto do Estado, superando en algo máis de 2 puntos o peso do PIB. Por outro lado, as importacións supoñen o 5,5% do total de España. Nas dúas variables Galicia ocupa o sexto posto por comunidades autónomas.

Desde o punto de vista xeográfico e tomando coma referencia 2014, o 72,3% das exportacións van dirixidas á UE28, destacando neste ámbito Francia (27,4%), Portugal (13,8%) e en menor medida, Italia, Reino Unido e Alemaña, cun 7,2%, 4,8% e 4,6%, respectivamente. Un 6,0% das exportacións teñen coma destino América Latina, mentres que Marrocos e Estados Unidos, son destinos que representan en torno ao 3% do total das exportacións.

No que se refire ás importacións, o 59,3% proceden da UE28: Francia (22,3%), Portugal (12,9%), Italia (4,7%), Reino Unido (4,6%) e Alemaña (4,3%). Fóra da UE28, destacan as importacións procedentes de América Latina (11,7%), especialmente de México. Por outro lado, as importacións procedentes de China representan o 4%, mentres que as de Estados Unidos, o 2,2% e as de Marrocos o 2,0%.

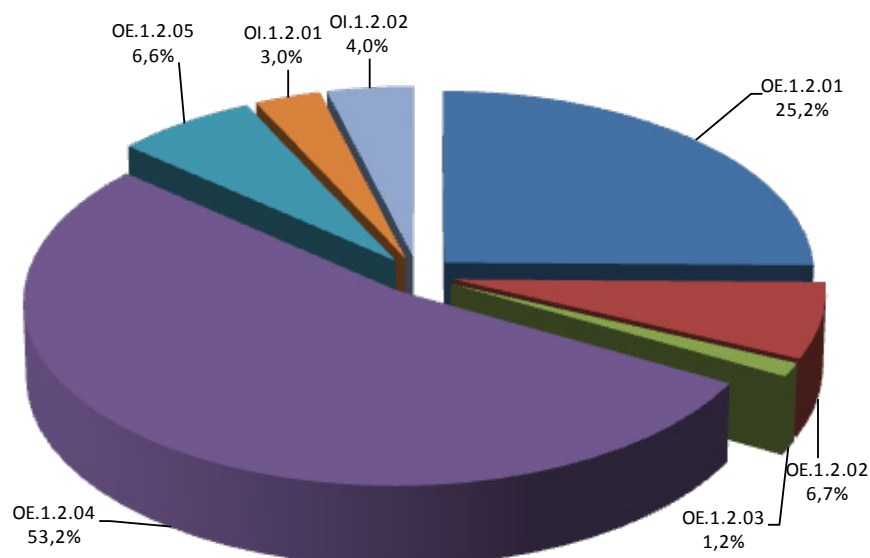
Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Lograr un crecemento baseado no equilibrio e hibridación entre sectores tradicionais e de futuro.
- Incrementar: o número de empresas de dimensión media (50-100 traballadores), a fortaleza financeira das empresas, as taxas de emprendemento, a cultura innovadora, a vocación global, a proporción de cadeas de valor e os modelos de negocio adaptados ás necesidades da nova economía (cadeas de valor globais, automatización, interconexión, loxística intelixente, incorporación de tecnoloxías).
- Aproveitamento adecuado do solo empresarial posto a disposición, atraendo investimentos que xeren actividade económica e creación de emprego.
- Acadar que todas as instalacións sometidas a regulamentos de seguridade industrial estean debidamente rexistradas, que se deseñen cumprindo cos requisitos de seguridade aplicables, e que se manteñan adecuadamente.
- Incrementar a produción mineira na nosa Comunidade a través do mellora da competitividade, da internacionalización e da diversificación de produtos.
- Mellorar as condicións do traballo das explotacións mineiras.
- Consolidar o sector comercial mediante a regulación, a eliminación de trabas ao emprendemento, a profesionalización, o relevo xeracional, a formación e o acceso ao financiamento.
- Cooperar intra e inter sectorialmente (asociacionismo. Comercio e cidade. Comercio e turismo).
- Innovar (potenciación de novas ideas de formatos, produtos ou servizos) e modernizar (mellora da imaxe e a calidade dos servizos).
- Usar as novas tecnoloxías e potenciar a empresa comercial dixital.
- Dinamizar o consumo.
- Detección e sanción de condutas anticompetitivas, a promoción da competencia trata de mellorar o entorno competitivo por medio de mecanismos non coactivos, como a elaboración de informes, recomendacións e todos aqueles medios que permitan difundir na sociedade os valores da competencia.
- Reforzo da protección e defensa dos consumidores.
- Reforzo dos organismos reguladores da competencia.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA1.2.Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	Importe	% Eixe	% PA
OE.1.2.01 Ofertar solo industrial de calidade e axustado á demanda, impulsando este recurso como polo de atracción de empresas, facilitando a implantación de novas empresas no noso territorio e evitando a deslocalización das implantadas	50.567.508	1,8%	25,2%
OE.1.2.02 Garantir o cumprimento das condicións de seguridade das instalacións no que atinxe á seguridade industrial e de equipamentos industriais	13.474.664	0,5%	6,7%
OE.1.2.03 Impulsar o crecemento e a competitividade dun sector mineiro sustentable na comunidade autónoma de Galicia	2.452.953	0,1%	1,2%
OE.1.2.04 Mellorar a competitividade das empresas e dos sectores tradicionais galegos nun entorno globalizado, a través do crecemento, profesionalización, modernización e internacionalización	106.747.896	3,8%	53,2%
OE.1.2.05 Modernizar e mellorar a competitividade do tecido comercial	13.142.058	0,5%	6,6%
OI.1.2.01 Mellorar a competencia e funcionamento dos mercados, removendo obstáculos á entrada de novas empresas e garantindo a defensa dos dereitos e intereses dos consumidores e usuarios.	6.097.174	0,2%	3,0%
OI.1.2.02 Contribuír ao fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	7.989.690	0,3%	4,0%
Total	200.471.943	7,2%	100,0%

PA1.2.Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA1.2.Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	Importe	%
Fondos propios da C.A.	154.195.527	76,9%
FEDER	20.404.770	10,2%
Orzamentos Xerais do Estado	10.159.480	5,1%
FEADER	13.456.181	6,7%
FSE	2.255.985	1,1%
Total	200.471.943	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Consolidación e crecemento das empresas. Con esta medida preténdese axudar aproximadamente a 4.000 empresas.

Subvencións a fondo perdido para fomentar os investimentos de preto de 150 empresas.

Impulso á iniciativa emprendedora. Con esta actuación se pretende fomentar a actividade emprendedora das empresas e desempregados, incluídos os de longa duración.

Apoio á presenza nos mercados externos con axudas a máis de 500 empresas.

Impulso á creación de novas empresas comerciais e apoios ás empresas existentes.

Urbanización de solo industrial.

E1:Empregabilidade e crecemento intelixente		Previsto
PA02 Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das		
E01 Ofertar solo industrial de calidade e axustado á demanda, impulsando este recurso como polo de atracción de		
OO01 Adquisición de solo.		
P00301	Superficie de planeamento aprobado	64,0
P00302	Superficie de planeamento en tramitación	40,0
P00304	Superficie de solo adquirido	91,4
P00305	Superficie de solo en proceso de urbanización.	41,2
OO02 Urbanización de solo industrial		
P00305	Superficie de solo en proceso de urbanización.	12,0
E02 Garantir o cumprimento das condicións de seguridade das instalacións no que atinxe á seguridade industrial e		
OO02 Axudas para a renovación de instalacións sometidas a regulamentos de seguridade industrial e para mellora		
P00177	Número de instalacións renovadas .	125,0
E03 Impulsar o crecemento e a competitividade dun sector mineiro sustentable na comunidade autónoma de		
OO01 Fomento do uso dos recursos mineiros na mellora da eficiencia enerxética dos edificios e medidas de apoio		
P00014	Accións de apoio ao sector.	8,0
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	3,0
P00045	Axudas concedidas.	477,0
OO02 Recuperación dos espazos afectados por labores mineiras abandonadas, actuacións de recuperación e posta		
P00014	Accións de apoio ao sector.	3,0
OO03 Redución da incidencia dos niveis de sílice en suspensión nas explotacións e nos establecementos de		
P00014	Accións de apoio ao sector.	3,0
E04 Mellorar a competitividade das empresas e dos sectores tradicionais galegos nun entorno globalizado, a través		
OO01 Profesionalización do tecido empresarial.		
P00166	Número de empresas que reciben axudas	180,0
P242.H	Persoas beneficiarias (Homes)	330,0
P242.M	Persoas beneficiarias (Mulleres)	330,0
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	125,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	130,0
SC05.H	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Homes)	195,0
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	195,0
OO02 Impulso á iniciativa emprendedora.		
D0C002	Número de empresas que reciben subvencións	90,0
P00166	Número de empresas que reciben axudas	125,0
P242.H	Persoas beneficiarias (Homes)	70,0
P242.M	Persoas beneficiarias (Mulleres)	80,0
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	360,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	360,0
OO03 Consolidación e crecemento das empresas.		
D0C002	Número de empresas que reciben subvencións	520,0
D0C004	Número de empresas que reciben axuda non financeira	600,0
P00166	Número de empresas que reciben axudas	1.379,0

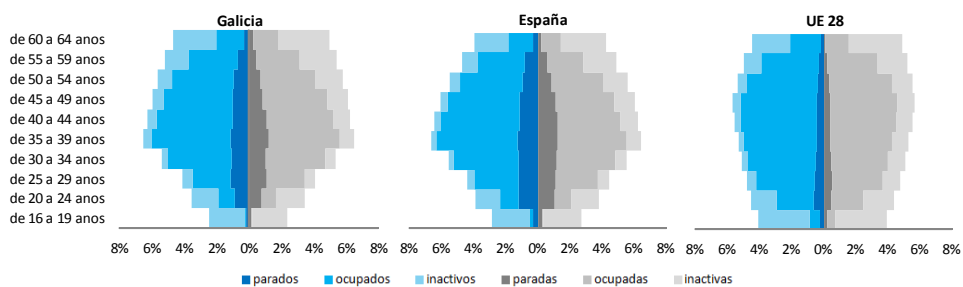

OO04 Apoio á presenza nos mercados externos.		
D0C002	Número de empresas que reciben subvencións	340,0
D0C004	Número de empresas que reciben axuda non financeira	300,0
P00166	Número de empresas que reciben axudas	530,0
OO05 Captación de Inversións.		
P00043	Aumento do emprego nas empresas subvencionadas	30,0
P00166	Número de empresas que reciben axudas	140,0
OO06 Subvencións a fondo perdido para fomentar os investimentos das empresas.		
D0C002	Número de empresas que reciben subvencións	138,0
E05 Modernizar e mellorar a competitividade do tecido comercial		
OO01 Impulso á creación de novas empresas comerciais e apoios ás empresas existentes.		
P00144	Novos establecementos comerciais.	100,0
P00196	Número de proxectos	10,0
OO03 Aproveitamento das sinerxías intra e intersectoriais para a mellora do sector.		
P00196	Número de proxectos	105,0
I01 Mellorar a competencia e funcionamento dos mercados, removendo obstáculos á entrada de novas empresas e		
OO01 Detección e sanción de condutas anticompetitivas. A promoción da competencia trata de mellorar o		
P00050	Campañas de inspección	2,0
P00085	Expedientes iniciados	30,0
OO02 Reforzo da protección e defensa dos consumidores.		
P00021	Actuacións de formación	64,0
P00027	Actuacións de redes de alerta	164,0
P00041	Arbitraxes	8,0
P00050	Campañas de inspección	106,0
P00064	Consultas	32,0
P00109	Mediacións	12.761,0
P00239	Peritacións do Laboratorio de Galicia	8.700,0
P00287	Reclamacións	38,0

III.1.3. Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación constante.

Na análise do mercado laboral, segundo a Enquisa de Poboación Activa (EPA) a primeira referencia obrigada é o deterioro do mercado de traballo desde o ano 2008 debido á crise económica, deterioro que comeza a remitir desde finais de 2014. Nos últimos seis anos (2008-2014), reducíronse os ocupados en 203.200 persoas e incrementouse o número de parados en 162.200 persoas; este problema acentuouse entre a poboación xuvenil (16 a 24 anos), que pasou dunha taxa de paro do 21,2% en 2008 ao 48,5% en 2014. En 2014 a caída da ocupación foi do 0,8%, moi inferior á de anos anteriores, e o paro experimentou un descenso do 3,1% fronte aos fortes crecementos dos anos anteriores.

Gráfico 7. Pirámide da poboación de entre 16 e 64 anos segundo a relación coa actividade económica. Ano 2014

Fonte: IGE-INE. Enquisa de poboación activa. EUROSTAT.

A poboación activa galega superou en 2008 a cifra de 1.300.000 persoas, manténdose por encima da devandita cota ata 2013 onde se baixou de novo ata os 1.290.900 activos, en 2014 este número foi de 1.273.900 persoas. Nestas cifras sempre houbo unha preponderancia do número de homes sobre o número de mulleres que se vai reducindo ano tras ano; en 2014 a cifra de homes activos supera en máis dun 10% a de mulleres. A poboación inactiva concéntrase maiormente nos grupos de idade dos extremos, é dicir entre os menores de 25 anos e entre os maiores de 55, ademais o peso da poboación inactiva tamén é maior entre as mulleres que entre os homes.

No ano 2014, a taxa de actividade da poboación galega alcanzou o 72,9%, igual que a cifra do ano anterior e seis décimas por debaixo do rexistro de 2012 onde se acadou a cota máis alta xamais alcanzada para o grupo poboacional comprendido entre os 16 e 64 anos.

En canto á taxa de ocupación, a tendencia que seguiu durante os últimos anos é similar á representada para a economía galega, cun punto de inflexión claro desde o ano 2008 cando a crise económica empezou a afectar de maneira agresiva sobre a realidade laboral galega. En 2008 a taxa de ocupación consegue o máximo de 65,4 ocupados por cada 100 persoas entre 16 e 64 anos, valor moi próximo á taxa de ocupación da UE-28 (65,7%). É a partir deste ano cando a taxa de ocupación de Galicia sofre caídas, nalgún ano superiores aos dous puntos porcentuais, ata situarse no 56,7% en 2013, esta tendencia variou en 2014 onde a taxa se incrementou tres décimas ata os 57 puntos porcentuais. No tocante á UE-28, a taxa presenta unha tendencia máis estable e entre 2008 e 2013 a caída foi de 1,7 puntos.

En relación coa situación profesional dos ocupados, en 2014 o 78,1% dos traballadores galegos eran asalariados. O peso deste colectivo dentro dos ocupados en Galicia sitúase 4,2 puntos por baixo da media do Estado e 6,4 puntos por baixo da media da UE-28. Respecto ao emprego por conta propia, Galicia conta cunha maior porcentaxe de

empresarios que España e a UE-28. Destaca que o 14,4% dos ocupados galegos sexan empresarios sen asalariados, fronte ao 11,8% en España e ao 10,8% da UE-28

A taxa de temporalidade permite analizar a evolución do número de asalariados con contratos ou relacións laborais temporais, entre o total da poboación asalariada. Ata o ano 2006 a taxa de temporalidade en Galicia presenta unha tendencia estable con valores en torno ao 34%, pero a partir deste ano comeza a caer ata situarse no 23,5% en 2014. A evolución desta taxa é moi similar en Galicia e en España, aínda que ata o ano 2006 os datos da comunidade autónoma superan aos do conxunto do Estado. Para a UE-28 a taxa de temporalidade sitúase, nos últimos anos, ao redor dos 14 traballadores con contrato temporal por cada 100 asalariados.

No que respecta á duración da xornada laboral, a taxa de parcialidade indica o número de ocupados con xornada parcial sobre o total de persoas ocupadas. A taxa de parcialidade incrementouse nos últimos anos e en 2014 chega ao 14,2%, reducindo dúas décimas a taxa do ano anterior. Esta taxa é 1,7 puntos máis baixa que a de España e 6,0 puntos inferior á da UE-28.

Entre as mulleres galegas a porcentaxe das que teñen xornada parcial é do 22,6% fronte ao 6,7% dos homes. En España a taxa de parcialidade feminina é maior (25,6%) que en Galicia pero menor que na UE-28 (33,0% en 2013).

Entre os motivos principais que teñen as traballadoras galegas para ter unha xornada laboral de duración parcial están: non poder atopar un traballo de xornada completa (65,6%); o coidado de nenos ou de adultos enfermos, incapacitados ou maiores (10,2%); non querer un traballo de xornada completa (9,0%); outros deberes familiares ou persoais (6,0%), e outros motivos (9,3%).

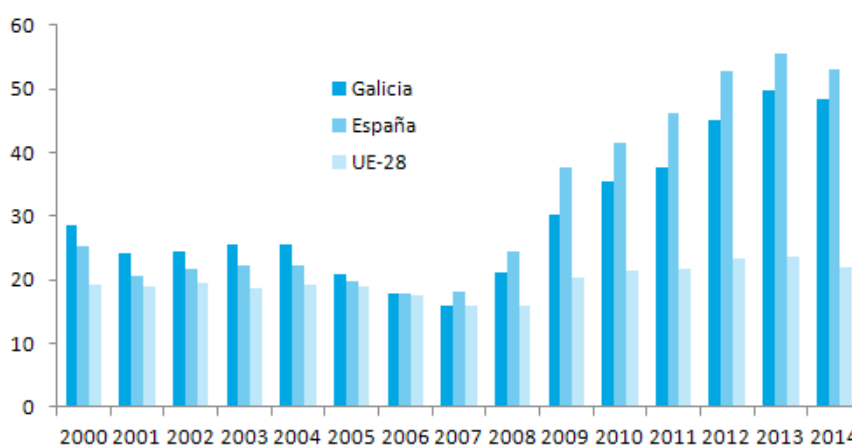
Finalmente, o desemprego, como noutras rexións españolas, aumentou notablemente nos últimos anos ata acadar unha taxa de paro do 22,0% no ano 2013, en 2014 a taxa reduciuse tres décimas e situouse no 21,7%. A taxa de paro mostra certa robustez da economía galega fronte ao resto do conxunto de comunidades dado que a taxa que ofrece a media nacional foi arredor de catro puntos porcentuais superior á galega entre 2009 e 2013; en 2014 a redución da taxa foi superior a nivel nacional e o diferencial reduciuse ata os 2,8 puntos. Con respecto á UE 28 o diferencial foi de 11,5 puntos en 2014. Respecto ao desemprego de longa duración, sinalar que en 2014 en Galicia o 11,6% do total da poboación activa atópase en desemprego de longa duración fronte a un 15,1% en España e a un 5,1% en Europa en 2013.

Dentro da Comunidade Autónoma de Galicia, os maiores incrementos na taxa de paro producíronse nas provincias do sur da comunidade e en especial en Pontevedra, que en 2014 presenta unha taxa superior a do total de España.

Atendendo ao nivel de formación, obsérvase como as maiores subidas na taxa de paro rexistráronse entre o colectivo con niveis educativos máis baixos. Deste xeito, entre a poboación analfabeta e con estudos primarios a taxa de paro subiu do 9,8% en 2008 ata o 28,2% en 2013. Con todo entre a poboación con educación superior a variación foi de 9 puntos: do 6,8% ata o 15,8%.

O desemprego xuvenil é considerado un problema xeneralizado a nivel nacional na actualidade, a Comisión Europea pretende paliar este problema coa posta en marcha da Iniciativa Emprego Xuvenil que destinará fondos para mellorar a empregabilidade e a formación deste colectivo. En Galicia, aínda que os datos son moi negativos, alcanzando unha taxa de paro do 48,4% en 2014, sen diferenzas apreciables a nivel de xénero (homes, 48,9%; mulleres, 47,9%), e cunha elevada taxa de crecemento posto que en 2008 esta taxa era do 21,1%, non alcanza as cotas tan altas que se dan para o conxunto nacional onde en 2014 o 53,2% dos menores de 25 anos que buscan emprego non o atopan. A nivel europeo esta taxa situouse no 22,1% en 2014.

Gráfico 8. Evolución taxa de paro xuvenil (16 a 24 anos).

Fonte: IGE-INE. Enquisa de poboación activa. EUROSTAT

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

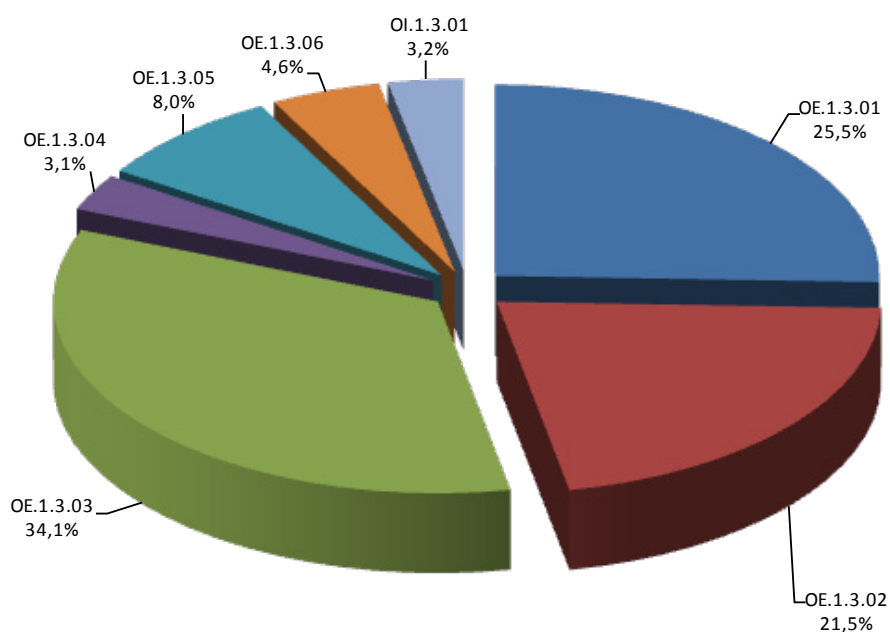
- Impulsar a creación de emprego estable e de calidade.
- Aumentar a capacidade de emprego das persoas desempregadas e xerar oportunidades laborais de calidade.
- Avanzar na igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.

-
- Promover a integración laboral de colectivos desfavorecidos: mozos, parados de longa duración ou persoas en risco e exclusión social.
  - Reducir o tempo de desemprego dos parados de longa duración.
  - Diminuír o número de persoas en risco de exclusión social.
  - Diminuír a taxa de desemprego e favorecer tanto a contratación de persoas desempregadas por conta allea como o autoemprego individual e colectivo.
  - Mellorar a formación e cualificación das persoas desempregadas co fin de facilitar o acceso ao mercado laboral.
  - Mellorar a cualificación profesional para que os traballadores e empresas se adapten aos cambios continuos da economía globalizada, ofrecendo ás persoas ocupadas novos coñecementos e habilidades para o desempeño das súas funcións actuais e futuras, e se formen naquelas competencias que lles faciliten unha recualificación profesional adaptada ao seu posto de traballo, para incrementar a competitividade das mesmas e, en consecuencia, as súas posibilidades de mantemento do emprego.
  - Lograr un bo clima de relacións e condicións laborais, cunha igualdade entre homes e mulleres nas relacións laborais, minorar os conflitos e reducir os accidentes laborais e que as empresas galegas se xestionen con criterios de RSE.
  - Fomentar o autoemprego colectivo e o emprendemento a través das fórmulas de economía social e impulsar a competitividade destas empresas e a mellora da súa xestión, impulsando a comercialización e internacionalización.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA1.3.Aumentar a empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación constante	Importe	% Eixe	% PA
OE.1.3.01 Diminuír a taxa de desemprego en Galicia co fomento da empregabilidade das persoas desempregadas, a través da adquisición de experiencia profesional	53.546.538	1,9%	25,5%
OE.1.3.02 Aumentar a inserción laboral e o emprendemento, especialmente para as persoas con especiais dificultades para atopar traballo	45.046.765	1,6%	21,5%
OE.1.3.03 Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas, mediante a adquisición dunha acreditación oficial de formación profesional, co obxecto de aumentar a cualificación profesional dos traballadores e traballadoras, e aumentar as súas posibilidades de acceso ao mercado laboral	71.606.501	2,6%	34,1%
OE.1.3.04 Mellorar a capacitación e cualificación profesional das persoas traballadoras ocupadas, mediante a adquisición de formación profesional, co obxecto de aumentar a estabilidade no emprego, e posibilitar a promoción profesional, o incremento da capacidade para aumentar as súas rendas así como a competitividade das empresas do tecido produtivo galego. Prestando especial atención ao colectivo das mulleres traballadoras, así como aos colectivos de baixa cualificación	6.500.000	0,2%	3,1%
OE.1.3.05 Acadar unhas relacións laborais modernizadas baseadas na responsabilidade social empresarial (RSE), diminuíndo a conflitividade e a sinistralidade laboral	16.872.844	0,6%	8,0%
OE.1.3.06 Promover o cooperativismo e a economía social, como forma de xerar emprego e contribuír ao desenvolvemento económico e social de Galicia	9.680.328	0,3%	4,6%
OI.1.3.01 Contribuír a aumentar a empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación constante	6.648.059	0,2%	3,2%
Total	209.901.035	7,5%	100,0%

PA1.3.Aumentar a empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación constante

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA1.3.Aumentar a empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación constante	Importe	%
Fondos propios da C.A.	59.665.137	28,4%
Orzamentos Xerais do Estado	113.136.506	53,9%
FSE	21.099.393	10,1%
Emprego Xuvenil	15.999.999	7,6%
Total	209.901.035	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Contratación temporal de persoas desempregadas ou beneficiarias de determinados Programas estatais como o Programa de activación para o emprego. Con esta medida preténdense actuar sobre 2.535 persoas desempregadas (53% de mulleres).

Programas de promoción do auto emprego. Estímase actuar sobre 4.280 desempregados e axudar a case 500 empresas que reciben axudas para desenvolver medidas de fomento da igualdade e da conciliación da vida familiar.

Accións de formación das persoas desempregadas. O número de persoas que participarán nos programas de formación ascenderá a case 10.000 participantes.

Accións de formación ás persoas ocupadas nas que participarán 7.500 persoas, das que dous terzos se estima que serán mulleres.

Fomento do emprendemento colectivo a través da incorporación a cooperativas ou sociedades laborais. Formación e difusión sobre a economía social e formación especializada para persoas membros ou xestores das empresas de economía social. Esta actuación beneficiará a case 250 entidades de economía social e ademais, haberá máis de 2.000 participantes en accións de formación.

E1:Empregabilidade e crecemento intelixente		Previsto
PA03 Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación		
E01 Diminuír a taxa de desemprego en Galicia co fomento da empregabilidade das persoas desempregadas, a través		
O001 Contratación temporal de persoas desempregadas ou beneficiarias de determinados Programas estatais		
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	1.189,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	1.346,0
SC06.H	Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	308,0
SC06.M	Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	356,0
SC17.H	Outras persoas desfavorecidas (Homes)	342,0
SC17.M	Outras persoas desfavorecidas (Mulleres)	342,0
O002 Programas integrados de emprego con intermediación laboral.		
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	2.660,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	2.660,0
E02 Aumentar a inserción laboral e o emprendemento, especialmente para as persoas con especiais dificultades		
O001 Programas de fomento da contratación por conta allea.		
S0EE17	Número de empresas que reciben axudas para desenvolver medidas de fomento da igualdade e da conciliación da vida familia	1.250,0
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	915,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	890,0
O002 Programas de promoción do auto emprego.		
S0EE17	Número de empresas que reciben axudas para desenvolver medidas de fomento da igualdade e da conciliación da vida familia	475,0
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	2.140,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	2.140,0
SC16.H	Participantes con discapacidade (Homes)	50,0
SC16.M	Participantes con discapacidade (Mulleres)	40,0
SE03.H	N.º de participantes que reciben actuacións destinadas á mellora da súa situación no ámbito laboral. (Homes)	450,0
SE03.M	N.º de participantes que reciben actuacións destinadas á mellora da súa situación no ámbito laboral. (Mulleres)	450,0

O003 Programas de integración laboral de persoas con discapacidade e de colectivos en risco de exclusión social.		
S0EE17	Número de empresas que reciben axudas para desenvolver medidas de fomento da igualdade e da conciliación da vida familia	75,0
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	50,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	50,0
SC16.H	Participantes con discapacidade (Homes)	1.300,0
SC16.M	Participantes con discapacidade (Mulleres)	1.000,0
SC17.H	Outras persoas desfavorecidas (Homes)	40,0
SC17.M	Outras persoas desfavorecidas (Mulleres)	40,0
E03 Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas, mediante a adquisición dunha acreditación oficial de		
O001 Accións de formación das persoas desempregadas.		
P189.H	Número de persoas que participan nos programas de formación(Homes)	4.650,0
P189.M	Número de persoas que participan nos programas de formación(Mulleres)	5.050,0
O002 Medidas para acadar un maior axuste da formación profesional para o emprego ás necesidades do mercado		
P189.H	Número de persoas que participan nos programas de formación(Homes)	3.150,0
P189.M	Número de persoas que participan nos programas de formación(Mulleres)	2.850,0
O003 Medidas de impulso á formación para o emprego asociada á impartición de accións formativas vinculadas á		
P422.H	Persoas que participan no proced. de recoñecemento experiencia profesional (homes)	630,0
P422.M	Persoas que participan no proced. de recoñecemento experiencia profesional (mulleres)	1.541,0
O004 Aumento da capacidade de emprego xuvenil, a través de programas específicos de formación, mediante o		
P191.H	Número de persoas xoves que participan nas accións formativas, en relación co número total de persoas que figuran inscri	5.976,0
P191.M	Número de persoas xoves que participan nas accións formativas, en relación co número total de persoas que figuran inscri	5.976,0
E04 Mellorar a capacitación e cualificación profesional das persoas traballadoras ocupadas, mediante a adquisición		
O001 Accións de formación ás persoas ocupadas.		
P189.H	Número de persoas que participan nos programas de formación(Homes)	2.500,0
P189.M	Número de persoas que participan nos programas de formación(Mulleres)	5.000,0
E05 Acadar unhas relacións laborais modernizadas baseadas na responsabilidade social empresarial (RSE),		
0007 Mellora das condicións laborais		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	5,0
P00408	Sindicatos beneficiados	21,0
P407.H	Traballadores beneficiados (homes)	19,0
P407.M	Traballadores beneficiados (mulleres)	4,0
P409.H	Delegados sindicais formados (homes)	50,0
P409.M	Delegados sindicais formados (mulleres)	50,0
0008 Promoción e defensa dos intereses xerais dos traballadores/as e empresarios/as. Participación institucional		
P00406	Reunións	50,0
O001 Formación e información e/ou Sensibilización da sociedade en materia de seguridade e saúde laboral.		
P00325	Accións de formación e información desenvoltas en materia de prevención de riscos laborais	109,0
P00326	Campañas e accións de sensibilización de prevención de riscos laborais	120,0
P00327	Actuacións de asesoramento realizadas en materia de prevención de riscos laborais	550,0
P248.H	Persoas participantes nas distintas accións (Homes)	280,0
P248.M	Persoas participantes nas distintas accións (Mulleres)	320,0

O003 Accións de promoción da igualdade laboral e a conciliación laboral, familiar e persoal		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	5,0
P00149	Número de acordos acadados en materia laboral.	9,0
P00395	Empresas beneficiadas PEMES	200,0
P248.H	Persoas participantes nas distintas accións (Homes)	170,0
P248.M	Persoas participantes nas distintas accións (Mulleres)	230,0
P407.H	Traballadores beneficiados (homes)	100,0
P407.M	Traballadores beneficiados (mulleres)	100,0
O004 Facilitar a consecución de acordos en materia laboral.		
P00149	Número de acordos acadados en materia laboral.	579,0
O005 Acción de formación e información en materia de relacións laborais.		
P248.H	Persoas participantes nas distintas accións (Homes)	460,0
P248.M	Persoas participantes nas distintas accións (Mulleres)	670,0
O006 Promoción da RSE e das Relacións Laborais		
P00266	Porcentaxe de coñecemento da RSE	40,0
P00395	Empresas beneficiadas PEMES	30,0
P248.H	Persoas participantes nas distintas accións (Homes)	50,0
P248.M	Persoas participantes nas distintas accións (Mulleres)	50,0
E06 Promover o cooperativismo e a economía social, como forma de xerar emprego e contribuír ao		
O001 Fomento do emprendemento colectivo a través da incorporación a cooperativas ou sociedades laborais.		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	215,0
P00171	Número de entidades de economía social beneficiadas.	239,0
P190.H	Número de persoas que se incorporan como socios traballadores ou de traballo, ou a través de fórmulas de autoemprego, a	140,0
P190.M	Número de persoas que se incorporan como socios traballadores ou de traballo, ou a través de fórmulas de autoemprego, a	140,0
P227.H	Participantes en accións de formación (Homes)	4.163,0
P227.M	Participantes en accións de formación (Mulleres)	4.040,0
O003 Fomentar o asociacionismo e intercooperación entre as empresas de economía social, favorecendo a posta		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	5,0
P00171	Número de entidades de economía social beneficiadas.	370,0
SE19.H	Número de persoas avaliadas (Homes)	4.500,0
SE19.M	Número de persoas avaliadas (Mulleres)	4.575,0
O005 Acción de formación e información en materia de relacións laborais.		
P248.H	Persoas participantes nas distintas accións (Homes)	460,0
P248.M	Persoas participantes nas distintas accións (Mulleres)	670,0
O006 Promoción da RSE e das Relacións Laborais		
P00266	Porcentaxe de coñecemento da RSE	40,0
P00395	Empresas beneficiadas PEMES	30,0
P248.H	Persoas participantes nas distintas accións (Homes)	50,0
P248.M	Persoas participantes nas distintas accións (Mulleres)	50,0
E06 Promover o cooperativismo e a economía social, como forma de xerar emprego e contribuír ao		
O001 Fomento do emprendemento colectivo a través da incorporación a cooperativas ou sociedades laborais.		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	215,0
P00171	Número de entidades de economía social beneficiadas.	239,0
P190.H	Número de persoas que se incorporan como socios traballadores ou de traballo, ou a través de fórmulas de autoemprego, a	140,0
P190.M	Número de persoas que se incorporan como socios traballadores ou de traballo, ou a través de fórmulas de autoemprego, a	140,0
P227.H	Participantes en accións de formación (Homes)	1.050,0
P227.M	Participantes en accións de formación (Mulleres)	1.050,0
O003 Fomentar o asociacionismo e intercooperación entre as empresas de economía social, favorecendo a posta		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	5,0
P00171	Número de entidades de economía social beneficiadas.	370,0
SE19.H	Número de persoas avaliadas (Homes)	4.500,0
SE19.M	Número de persoas avaliadas (Mulleres)	4.575,0

III.1.4. Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda.

No ano 2013 Galicia conta cunha rede de estradas que se estende sobre 17.641 quilómetros e cuxa xestión se distribúe entre o Estado (2.296km, 13,0%), a Xunta de Galicia (5.492km, 31,1%) e as deputacións provinciais (9.853km, 55,9%). Nesta rede, o 6,3% corresponde a vías de altas prestacións o que supón un total de 1.107 quilómetros entre autovías, autoestradas e vías de altas prestacións.

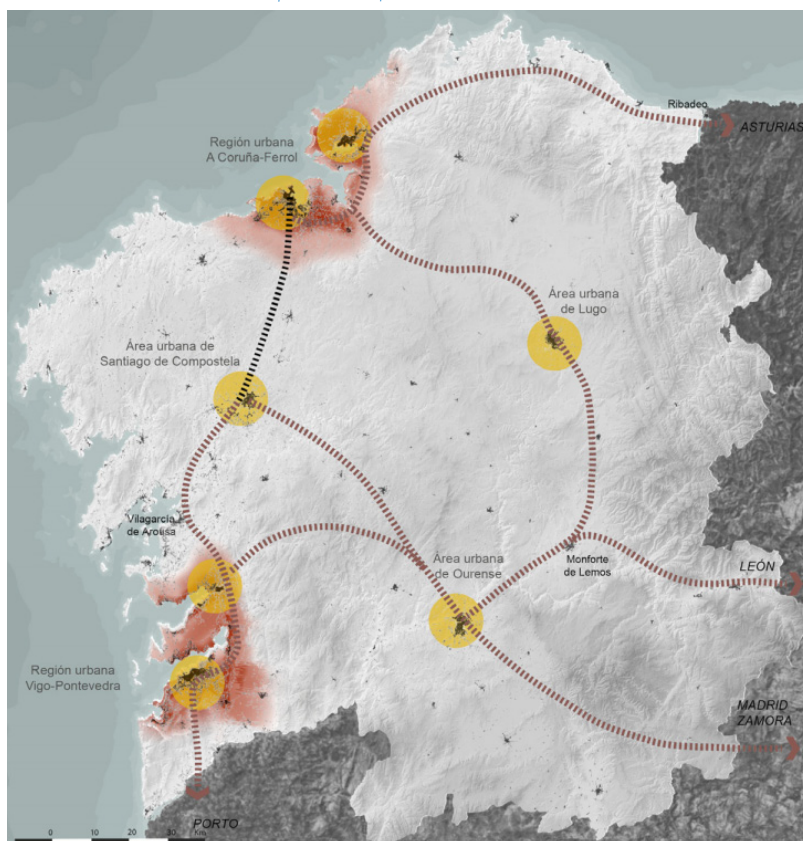
Actualmente o 30% das estradas de titularidade autonómica atravesan núcleos urbanos coa problemática de retención de tráfico e seguridade viaria. Ademais contéplase que o 26,2% da rede ten unha anchura inferior a 5 metros e o 39,4% inferior a 7 metros.

De acordo cos datos da Dirección General de Carreteras no informe do 2013 do MFOM, a taxa de crecemento dos quilómetros de estradas no período 2000-2013 en Galicia foi do 2,5%, superando a media española (1,1%).

En canto á rede de estradas e as conexións entre os distintos núcleos urbanos, é posible observar que existen unha serie de nodos ao redor das principais áreas urbanas (amarelo) e os distintos nodos comarcais existentes, actuando os mesmos como centros de equilibrio do territorio ao ser, así mesmo cabeceiras de comarca do sistema urbano intermedio.

Mapa 4. Conexión ferroviaria entre os distintos núcleos urbanos e exterior

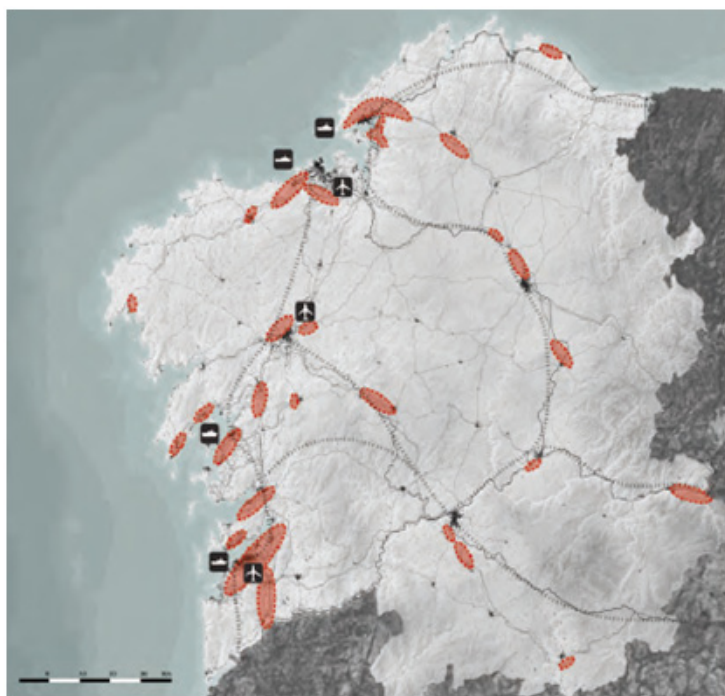
Fonte: Directrices de ordenación del territorio de Galicia

Un dos principais activos en Galicia en materia de infraestruturas é o sistema portuario e o transporte marítimo, que á súa vez, é un elemento crave na organización de territorio. Galicia, pola súa localización xeográfica, forma parte das redes transeuropeas, fundamentalmente na “autoestrada do mar” de Europa occidental. Cabe destacar que o 60,67% da poboación total das provincias da Coruña, Lugo e Pontevedra reside en concellos que contan con instalacións portuarias, e unha gran parte desa poboación desenvolve actividades directa ou indirectamente relacionadas co sector marítimo.

Galicia conta con tres aeroportos, dous deles fundamentalmente nacionais: A Coruña e Vigo e un internacional: Santiago de Compostela. A estratexia aeroportuaria trata de potenciar un sistema aeroportuario integrado en Galicia. O aeroporto de Lavacolla en Santiago é unha peza fundamental na proxección internacional. Os aeroportos de Peinador en Vigo e Alvedro na Coruña desenvolven a función de conexión entre rexións urbanas nacionais onde prevalecen as viaxes de negocio aínda que cada vez atraen máis viaxes de turismo e mercadorías.

O seguinte mapa mostra a situación dos aeroportos e as zonas portuarias e en vermello os espazos industriais ou empresariais, situados todos eles nas zonas con maior poboación e actividade económica da costa atlántica galega.

Mapa 5. Localización aeroportos e zonas portuarias en relación con espazos industriais ou empresariais

Fonte: Directrices de ordenación del territorio de Galicia

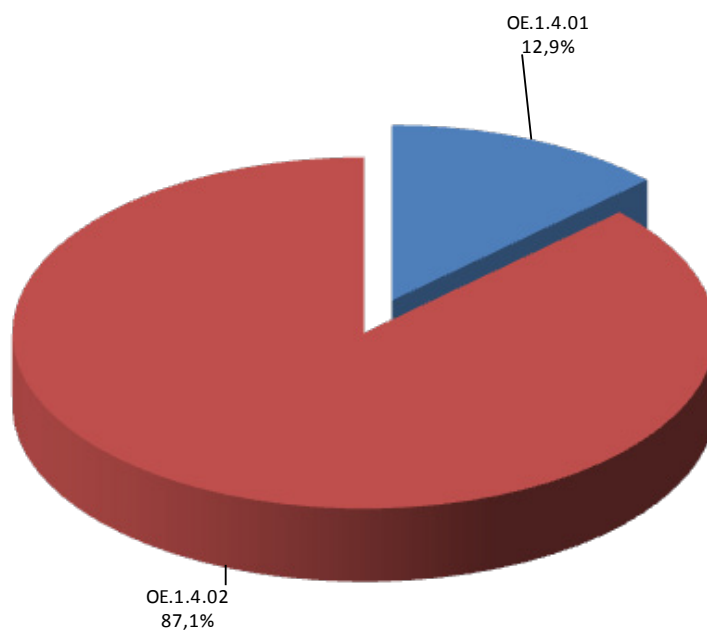
Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Fomentar a rehabilitación de vivendas, a rehabilitación illada de edificios, mellorar a eficiencia enerxética das vivendas e edificios, impulsar as áreas de rehabilitación integral (ARI). Consegui rehabilitar 28.000 vivendas no período 2015-2020.
- Consegui que o 83% da poboación de Galicia se atope a 15 minutos ou menos do acceso á rede de vías de altas prestacións.
- Consegui que o 100% da rede autonómica de estradas dispoña dos mecanismos axeitados que proporcionen as medidas necesarias para a conservación e vialidade invernal.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA1.4.Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda			
	Importe	% Eixe	% PA
OE.1.4.01 Fomentar a rehabilitación da vivenda e a renovación urbana, recuperando o patrimonio residencial construído e minorando os impactos no medio, para satisfacer as necesidade de vivenda da poboación, a calidade de vida dos cidadáns e dinamizar o sector da construción	36.503.587	1,3%	12,9%
OE.1.4.02 Establecer un sistema de comunicación por vía terrestre que vertebre o territorio galego co fin de achegar a poboación ás vías de altas prestacións. Realizar actuacións de conservación e de mellora da seguridade vial para contribuír a unha mínima sinistralidade das estradas da comunidade autónoma	245.533.541	8,8%	87,1%
Total	282.037.128	10,1%	100,0%

**PA1.4.Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas.
Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda**

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA1.4.Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda	Importe	%
Fondos propios da C.A.	246.191.850	87,3%
FCI	13.991.443	5,0%
FEDER	10.430.853	3,7%
Orzamentos Xerais do Estado	11.422.982	4,1%
Total	282.037.128	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Accións para fortalecer a rede viaria de altas prestacións e a rede de estradas convencional que incide tanto no mantemento, acondicionamento e mellora como na nova construción de estradas.

Conservación e mantemento da vialidade da rede de estradas.

Fomento das Áreas de Rehabilitación Integral coa concesión de 1.800 axudas.

Rehabilitación illada de edificios con máis de 350 axudas.

Rehabilitación directa polo IGVS que pretende mellorar a eficiencia enerxética en case 400 fogares

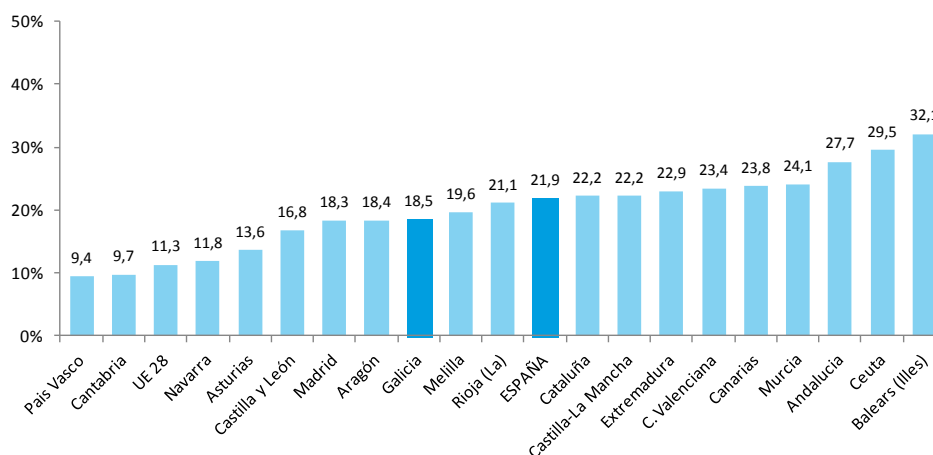
E1:Empregabilidade e crecemento intelixente		Previsto
<i>PA04 Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e</i>		
E01 Fomentar a rehabilitación da vivenda e a renovación urbana, recuperando o patrimonio residencial construído		
OO01 Rehabilitación illada de edificios.		
P00045	Axudas concedidas.	367,0
P00086	Expedientes tramitados.	279,0
OO02 Rehabilitación directa polo IGVS.		
DOC031	Número de fogares con mellor consumo enerxético	380,0
P00086	Expedientes tramitados.	7,0
P00315	Vivendas licitadas para rehabilitación de promoción pública	19,0
P00316	Vivendas reparadas	87,0
OO03 Fomento das Áreas de Rehabilitación Integral.		
P00045	Axudas concedidas.	1.800,0
E02 Establecer un sistema de comunicación por vía terrestre que vertebre o territorio galego co fin de achegar a		
OO01 Accións para fortalecer a rede viaria de altas prestacións e a rede de estradas convencional		
P00039	Amortización da investimento desenvolvida mediante xestión indirecta para a construción e acondicionamento de estradas (	6,7
P00075	Documentos técnicos (número)	83,0
P00082	Estradas novas construídas novas	10,0
P00106	Mantemento, acondicionamento e mellora da rede de estradas	29,0
OO02 Conservación e mantemento da vialidade da rede de estradas		
P00030	Actuacións en conservación realizadas (Km)	5.502,0
P00106	Mantemento, acondicionamento e mellora da rede de estradas	3,0

III.1.5. Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o *SUG* cara á excelencia.

Un obxectivo prioritario das políticas educativas é que os mozos continúen a súa formación máis aló das etapas obrigatorias. O indicador abandono educativo temperán, entre 18 e 24 anos, forma parte dos oito indicadores definidos para o seguimento dos obxectivos da Estratexia Europa 2020 así como dos indicadores de Desenvolvemento Sustentable e de Igualdade de Xénero de Eurostat, sendo un dos índices nos que se fixa a Unión Europea para valorar o grao de avance socioeconómico. De acordo coa Enquisa de Poboación Activa do INE, en España, a taxa de abandono educativo temperán no ano 2014 era do 21,9% e para Galicia do 18,5%, lonxe da media europea que se situaba no 11,1%. En 2014 Galicia, co 18,5% de abandono escolar temperán, situábase a novena Comunidade Autónoma con menor abandono escolar.

Gráfico 9. Porcentaxe de poboación de 18 a 24 anos que abandonou prematuramente o sistema educativo. Ano 2014

Fonte: Eurostat/ LFS: EU Labour Force Survey

Tanto a nivel galego, nacional e europeo a taxa de abandono escolar é máis alta para os homes. Por sexos, a media estatal é 7,5 puntos superior en homes (25,6%) que en mulleres (18,1%). Esta disparidade en Galicia alcanza un valor de 6,5 puntos, ao ser a porcentaxe dun 21,7% para os homes fronte ao 15,2% das mulleres. A cifra de abandono educativo temperán en España, tanto para homes como para mulleres, é unha das máis altas da UE-28. Nas mulleres, a cifra de España (18,1%) do ano 2014 case duplica a cifra da UE-27 (9,5%).

É destacable que no noso país as mulleres ofrecen mellores datos que os homes en indicadores educativos fundamentais, en particular, posúen unha menor taxa de abandono educativo temperán e unha maior porcentaxe de estudos universitarios finalizados.

A porcentaxe de persoas de entre 30 e 34 anos que completaron os estudos superiores alcanzou en 2014 o 42,3% en España e o 44,1% en Galicia, presentando unha posición moi por encima da media da UE-28 do 36,8%. A nivel galego, nacional e europeo existen porcentaxes moi superiores de mulleres con estudos de educación terciaria ou equivalente completados, no caso do Galicia é un 52,7% fronte ao 35,6% dos homes. Nesta liña de obxectivos de educación pódese dicir que en Galicia xa se acadou o obxectivo marcado para España na estratexia Europa 2020 que é do 44% para este indicador, polo tanto os obxectivos deberían centrarse no mantemento desta ratio e no fomento de estudos superiores en homes.

Para a análise da transición da educación ao mercado laboral, primeiramente examinamos a taxa de actividade da poboación segundo o nivel de formación alcanzado para dous rangos de idade 25-64 e 25-34 e o sexo. Ao desagregar por sexo atopamos unha situación desfavorable para as mulleres. Con respecto á idade, obsérvase que o incremento da idade contribúe á corrección das baixas taxas de actividade, sobre todo os que teñen niveis educativos básicos.

Na análise da porcentaxe de persoas que teñen emprego en función do nivel de estudos alcanzado, os datos mostran a existencia dunha correlación positiva entre o nivel de educación e o nivel de empregabilidade ou ocupación das persoas, con taxas desfavorables para a muller en todos os niveis formativos, así como no rango de idade de 25 a 34 anos; sendo máis significativa a diferenza nos niveis de Educación Primaria e Inferior para o rango de idade dos 25 aos 34 anos.

A taxa de paro mostra unha situación similar ás das taxas anteriores, o valor da taxa descende ao incrementarse o nivel de formación para cada un dos sexos e para os dous grandes grupos de idade seleccionados. O grupo de 25 a 34 presenta en tódolos niveis educativos e para calquera sexo unha taxa de paro superior ao do grupo de 25 a 64 anos. Neste indicador a diferenza entre sexos favorece aos homes nos niveis educativos máis altos e ás mulleres nos máis baixos.

No que respecta á formación profesional dirixida prioritariamente a traballadores desempregados, de acordo ao Subsistema de Formación Profesional para o Emprego implantado en 2007, o número de alumnos en 2013 en Galicia foi de 7.873 persoas. Os datos mostran unha maior porcentaxe de mulleres en programas de formación profesional dirixidos a desempregados (56,8% mulleres respecto dun 43,2% de homes en 2013). As maiores porcentaxes de traballadores formados a través de accións de formación profesional atópanse no rango de idade superior a 35 anos (47,8%) (ver Táboa 69) e con

nivel educativo previo de educación secundaria xeral (45,5% e 49,8% para Galicia e España respectivamente)

O rendemento académico é analizado a través do programa para a avaliación internacional dos alumnos onde se avalía de forma trianual o coñecemento e destrezas dos alumnos de 15 anos en tres competencias: comprensión lectora, competencia matemática e competencia científica. Segundo os resultados do estudo PISA 2012 publicado en decembro de 2013 da Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico OCDE, no que se avaliaron a nivel nacional 25.313 alumnos da poboación total de estudantes de 15 anos que ascende a 373.691 (porcentaxe mostral 6,7%), Galicia presenta mellores medias que España e a media europea nas tres áreas de avaliación, agás nas matemáticas onde o dato galego é igual ao da Unión Europea.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

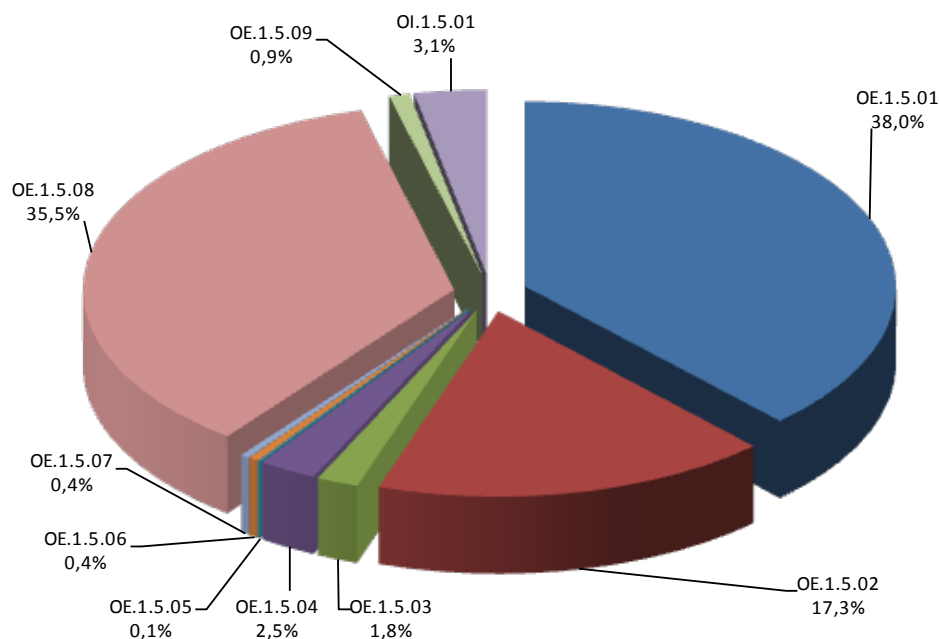
- Acadar que un maior número de alumnos consiga finalizar con éxito a educación secundaria obrigatoria que lle permita continuar estudos en formación profesional de grao medio ou continuar estudos no bacharelato, contribuíndo a que os mozos e mozas permanezan no sistema educativo despois de finalizada a educación obrigatoria.
- Acadar unha mellor adecuación das infraestruturas e das dotacións de medios aos usuarios, atendendo a súa dimensión e mellorando a ratio profesor/alumno.
- Mellorar as características funcionais, de seguridade e habitabilidade das instalacións, que incidan na mellora da eficiencia enerxética dos edificios.
- Incrementar a taxa de graduación nas titulacións do SUG.
- Mellorar a empregabilidade dos egresados universitarios.
- Acadar unha mellor adecuación das infraestruturas e das dotacións de medios aos usuarios, atendendo a súa dimensión e mellorando a ratio profesor/alumno.
- Mellorar as características funcionais, de seguridade e habitabilidade das instalacións, que incidan na mellora da eficiencia enerxética dos edificios.
- Acadar que o alumnado logre os obxectivos formativos da ensinanza ordinaria.
- Aumentar o número de persoas que reciben unha validación e acreditación de coñecementos en idiomas estranxeiros
- Incrementar a porcentaxe de alumnado que opta pola formación profesional.
- Acadar que o 85% dos mozos e mozas continúe estudando e formándose unha vez finalizada a escolarización obrigatoria, ata acadar polo menos unha titulación de educación secundaria superior.
- Incrementar o número de emprendedores e emprendedoras que xorden dos viveiros de empresas.

-
- Mellorar as competencias profesionais docentes a través da formación permanente do profesorado ao longo da súa carreira profesional.
  - Cubrir a demanda e mellorar a calidade das necesidades formativas náutico e marítimo-pesqueiras.
  - Maior incorporación da poboación traballadora ao sector agrario.
  - Mellora da competitividade das pequenas e medianas empresas do medio rural cunha actividade económica agraria.
  - Aproveitar e optimizar as canles actuais de comercialización e atopar outras novas.
  - Mellorar a capacidade de innovar para a obtención de produtos de calidade desde un perspectiva de sustentabilidade e respecto ao medio ambiente.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA1.5.Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en tódolos niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	Importe	% Eixe	% PA
OE.1.5.01 Mellorar a calidade da educación e os resultados dos escolares galegos, modernizando as dotacións a procedementos educativos, medios e as infraestruturas públicas destinadas a centros educativos de ensinanza infantil e primaria	744.476.375	26,7%	38,0%
OE.1.5.02 Mellorar da calidade da docencia e da oferta docente do sistema universitario de Galicia	338.516.198	12,2%	17,3%
OE.1.5.03 Mellorar a calidade da educación e os resultados escolares dos centros educativos de educación especial, en especial mediante a modernización de procedementos, dotacións de medios e de infraestruturas	35.411.402	1,3%	1,8%
OE.1.5.04 Mellorar a calidade das ensinanzas de réxime especial e dos seus resultados, en especial no que atinxe ao dominio efectivo dunha terceira lingua	49.649.037	1,8%	2,5%
OE.1.5.05 Garantir a capacitación adecuada do profesorado a través da formación permanente que lles permita afrontar os retos do sistema educativo galego e adaptar as novas ensinanzas ás novas necesidades formativas derivadas da implantación da Lei 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa	1.838.185	0,1%	0,1%
OE.1.5.06 Mellorar a calidade e resultados do ensino náutico e marítimo - pesqueiro nas súas diversas modalidades de formación profesional	8.340.399	0,3%	0,4%
OE.1.5.07 Cualificar aos traballadores do medio rural para a súa incorporación ao mercado laboral agroforestal	7.549.985	0,3%	0,4%
OE.1.5.08 Potenciar a formación profesional e a ensinanza secundaria obrigatoria, mellorando a calidade das ensinanzas e facilitando o acceso a unha formación e cualificación profesional polivalente e especializada que mellore a empregabilidade e a súa adaptación aos cambios. Modernizando ciclos, procedementos e medios dos centros educativos de ensinanza secundaria obrigatoria e formación profesional	696.503.769	25,0%	35,5%
OE.1.5.09 Reducir o abandono educativo temperán e mellorar os resultados educativos do alumnado con necesidades educativas e do alumnado con necesidades específicas, a través de medidas de apoio personalizado	17.519.649	0,6%	0,9%
OI.1.5.01 Garantir o funcionamento operativo dos servizos administrativos do sistema educativo, así como, os gastos derivados do funcionamento do Museo Pedagóxico de Galicia o do Consello Escolar de Galicia	61.752.543	2,2%	3,1%
Total	1.961.557.542	70,4%	100,0%

PA1.5.Consolidar un sistema educativo que minimize o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en tódolos niveis e impulsar o SUG cara á excelencia

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA1.5.Consolidar un sistema educativo que minimize o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en tódolos niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	Importe	%
Fondos propios da C.A.	1.926.414.633	98,2%
FCI	1.727.641	0,1%
FEDER	9.839.896	0,5%
Orzamentos Xerais do Estado	4.423.764	0,2%
FEADER	1.829.602	0,1%
FSE	16.967.289	0,9%
FEMP	305.565	0,0%
OUTROS FONDOS EUROPEOS	49.152	0,0%
Total	1.961.557.542	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Accións para a mellora da calidade da docencia universitaria e da empregabilidade dos egresados.

Accións de mellora da calidade da educación nas distintas modalidades.

Accións de fomento da formación profesional nomeadamente nos ciclos formativos de grao medio e na modalidade de FP a distancia, con máis de 4.000 participantes (43% mulleres).

Creación de novos postos escolares mediante a construción de novos centros ou ampliación dos existentes, co correspondente equipamento asociado.

Programas de orientación, reforzo e apoio para reducir o abandono escolar prematuro e no que participarán aproximadamente 4.650 persoas en programas de mellora da aprendizaxe e programas de diversificación curricular.

E1:Empregabilidade e crecemento intelixente		Previsto
PA05 Consolidar un sistema educativo que minimize o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de		
E01 Mellorar a calidade da educación e os resultados dos escolares galegos, modernizando as dotacións a		
O001 Creación de novos postos escolares mediante a construción de novos centros ou ampliación dos existentes,		
D0C035	Capacidade de coidado de nenos ou de infraestruturas de educación subvencionadas. Persoas	1.600,0
P00026	Actuacións de mellora en centros.	200,0
P00145	Novos postos escolares.	450,0
O002 Accións de mellora nas condicións de seguridade, funcionalidade, habitabilidade e accesibilidade dos		
D0C032	Redución do consumo anual de enerxía primaria en edificios públicos	240.335,0
P00026	Actuacións de mellora en centros.	200,0
E02 Mellorar a calidade da docencia e da oferta docente do sistema universitario de Galicia		
O001 Accións de apoios á igualdade e acceso á educación superior.		
P00033	Alumnado beneficiado por bolsas.	2.385,0
P036.H	Alumnado matriculado (Homes)	5.761,0
P036.M	Alumnado matriculado (Mulleres)	6.761,0
O002 Accións para a mellora da calidade da docencia universitaria e da empregabilidade dos egresados.		
P036.H	Alumnado matriculado (Homes)	24.658,0
P036.M	Alumnado matriculado (Mulleres)	28.787,0
E03 Mellorar a calidade da educación e os resultados escolares dos centros educativos de educación especial, en		
O002 Axudas á gratuidade da educación especial.		
D0C035	Capacidade de coidado de nenos ou de infraestruturas de educación subvencionadas. Persoas	1.700,0
E04 Mellorar a calidade das ensinanzas de réxime especial e dos seus resultados, en especial no que atinxe ao		
O001 Creación de novos postos escolares mediante a construción de novos centros ou ampliación dos existentes,		
P108.H	Matrículas nas EOI (Homes)	11.485,0
P108.M	Matrículas nas EOI (Mulleres)	24.395,0
P310.H	Títulos emitidos polas EOI (Homes)	3.042,0
P310.M	Títulos emitidos polas EOI (Mulleres)	5.969,0
E05 Garantir a capacitación adecuada do profesorado a través da formación permanente que lles permita afrontar os		
O001 Actividades formativas da Rede de Formación do Profesorado e reintegros individuais por formación.		
P00060	Centros que participan en PFPP.	431,0
P281.H	Profesorado que participa en accións formativas da Rede de Formación (Homes)	17.473,0
P281.M	Profesorado que participa en accións formativas da Rede de Formación (Mulleres)	26.245,0

E06 Mellorar a calidade e resultados do ensino náutico e marítimo - pesqueiro nas súas diversas modalidades de		
OO01 Desenvolver os cursos e os módulos profesionais náutico e marítimo-pesqueiro nos portos e nos centros de		
P00165	Número de cursos impartidos	170,0
P156.H	Número de alumnos/as beneficiarios (Homes)	3.200,0
P156.M	Número de alumnos/as beneficiarias (Mulleres)	700,0
OO06 Impulsar accións complementarias á formación dentro do Plan Integral de Formación Marítimo-Pesqueiro		
P00165	Número de cursos impartidos	20,0
P156.H	Número de alumnos/as beneficiarios (Homes)	2,0
P156.M	Número de alumnos/as beneficiarias (Mulleres)	2,0
E07 Cualificar aos traballadores do medio rural para a súa incorporación ao mercado laboral agroforestal		
OO01 Plan de Formación Profesional para o sector agroforestal.		
P227.H	Participantes en accións de formación (Homes)	7.300,0
P227.M	Participantes en accións de formación (Mulleres)	3.215,0
P228.H	Participantes en accións de intercambio (Homes)	60,0
P228.M	Participantes en accións de intercambio (Mulleres)	50,0
E08 Potenciar a formación profesional e a ensinanza secundaria obrigatoria, mellorando a calidade das ensinanzas e		
OO01 Construción de novos centros ou ampliación dos existentes e medidas de mellora nas condicións de		
DOC035	Capacidade de coidado de nenos ou de infraestruturas de educación subvencionadas. Persoas	1.931,0
P00025	Actuacións de mellora en centros educativos.	128,0
OO02 Accións de fomento da formación profesional nomeadamente nos ciclos formativos de grao medio e na		
P00025	Actuacións de mellora en centros educativos.	70,0
P231.H	Participantes en ciclos formativos de grao medio (Homes)	2.306,0
P231.M	Participantes en ciclos formativos de grao medio (Mulleres)	1.778,0
P236.H	Participantes que realizaron as ensinanzas de formación profesional pola modalidade de FP dual (Homes)	977,0
P236.M	Participantes que realizaron as ensinanzas de formación profesional pola modalidade de FP dual (Mulleres)	443,0
OO03 Accións de fomento da formación profesional dual.		
P231.H	Participantes en ciclos formativos de grao medio (Homes)	1.945,0
P231.M	Participantes en ciclos formativos de grao medio (Mulleres)	2.121,0
P236.H	Participantes que realizaron as ensinanzas de formación profesional pola modalidade de FP dual (Homes)	1.290,0
P236.M	Participantes que realizaron as ensinanzas de formación profesional pola modalidade de FP dual (Mulleres)	168,0
OO04 Accións de apoio aos viveiros de empresas implantados en centros educativos.		
P00025	Actuacións de mellora en centros educativos.	75,0
E09 Reducir o abandono educativo temperán e mellorar os resultados educativos do alumnado con necesidades		
OO03 Programas de orientación, reforzo e apoio.		
P232.H	Participantes en programas de mellora da aprendizaxe e programas de diversificación curricular (Homes)	2.307,0
P232.M	Participantes en programas de mellora da aprendizaxe e programas de diversificación curricular (Mulleres)	2.343,0
I01 Garantir o funcionamento operativo dos servizos administrativos do sistema educativo, así como, os gastos		
OO01 Actuacións de soporte dos servizos administrativos do sistema educativo.		
P00090	Importe de gasto	1.399.440,0
OO02 Gastos de funcionamento do Museo Pedagóxico de Galicia.		
P00090	Importe de gasto	178.771,0
OO03 Gastos de funcionamento do Consello Escolar de Galicia.		
P00090	Importe de gasto	74.250,0

III.2. EIXE 2: BENESTAR DAS PERSOAS E AS FAMILIAS E COHESIÓN SOCIAL

A dinámica demográfica de Galicia fai que a mellora das políticas de benestar sexan cada vez máis indispensables para colaborar na calidade de vida dunha poboación de máis idade.

Do mesmo xeito as políticas de conciliación e os servizos ás familias, especialmente á infancia, deben contribuír a mellorar as taxas de fecundidade e a inverter a dinámica demográfica de Galicia.

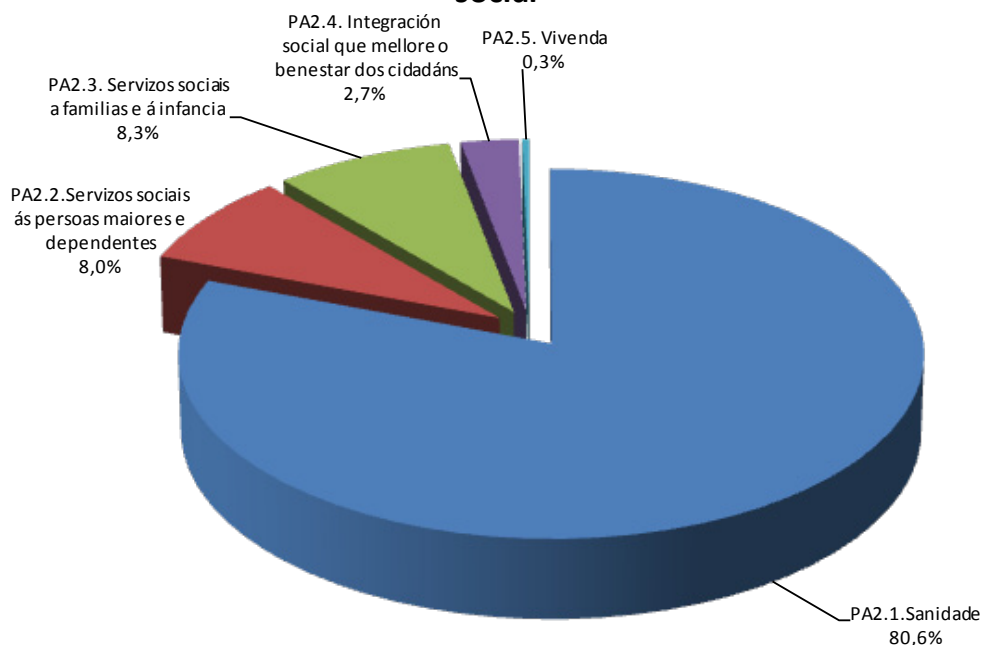
Por último resulta preciso aplicar con éxito as políticas de inserción social dun amplo colectivo que foi o máis desfavorecido pola crise, mediante itinerarios personalizados que permitan acompañar ás persoas en risco de exclusión ata que abandonen esta situación. Tamén a consecución dunha sociedade máis xusta, esixe que se garanta a igualdade de oportunidades para aqueles colectivos que sofren exclusión por outros motivos, dende unha discapacidade á pertenza a colectivos sociais marxinados.

Mención especial compre facer ás políticas de igualdade que se ben constitúen unha prioridade horizontal, é dicir a perspectiva de xénero de be estar presente na diagnose e solución aos principais problemas de Galicia, tamén deben contar con liñas de acción específicas para reducir con determinación as fendas de xénero nos diferentes eidos tratados no plan.

Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2016 neste eixe por prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
E2. Benestar das persoas e as familias e cohesión social	Importe	% total	% eixe
PA2.1.Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos modos de vida saudables	3.533.141.827	40,6%	80,6%
PA2.2.Desenvolver o sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	352.447.241	4,0%	8,0%
PA2.3.Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	363.855.527	4,2%	8,3%
PA2.4.Deseñar unha estratexia de integración social que mellore o benestar dos cidadáns, axude aos máis desfavorecidos a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables	117.089.846	1,3%	2,7%
PA2.5.Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia	14.849.735	0,2%	0,3%
Total	4.381.384.176	50,3%	100,0%

E2. Benestar das persoas e as familias e cohesión social

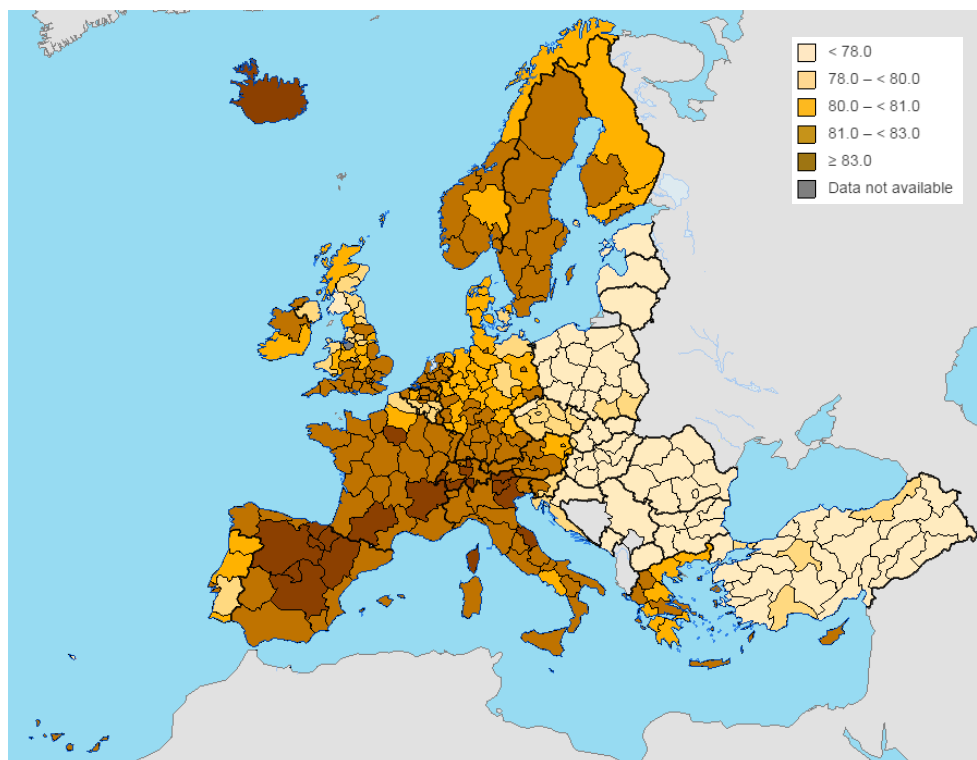
A táboa seguinte mostra o orzamento do eixe por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
E2. Benestar das persoas e as familias e	Importe	%
Fondos propios da C.A.	4.125.578.640	94,2%
FCI	20.944.360	0,5%
FEDER	26.808.775	0,6%
Orzamentos Xerais do Estado	187.269.732	4,3%
FSE	18.675.380	0,4%
Emprego Xuvenil	2.000.000	0,0%
OUTROS FONDOS EUROPEOS	107.289	0,0%
Total	4.381.384.176	100,0%

III.2.1. Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos modos de vida saudables.

A esperanza de vida ao nacer en Galicia está próxima aos 83 anos, sendo similar á de España e superior á do conxunto da Unión Europea. Este valor é parecido ao das rexións máis desenvolvidas, economicamente falando, de Europa.

Mapa 6. Esperanza de vida ao nacer para as rexións NUTS 2. Ano 2012.

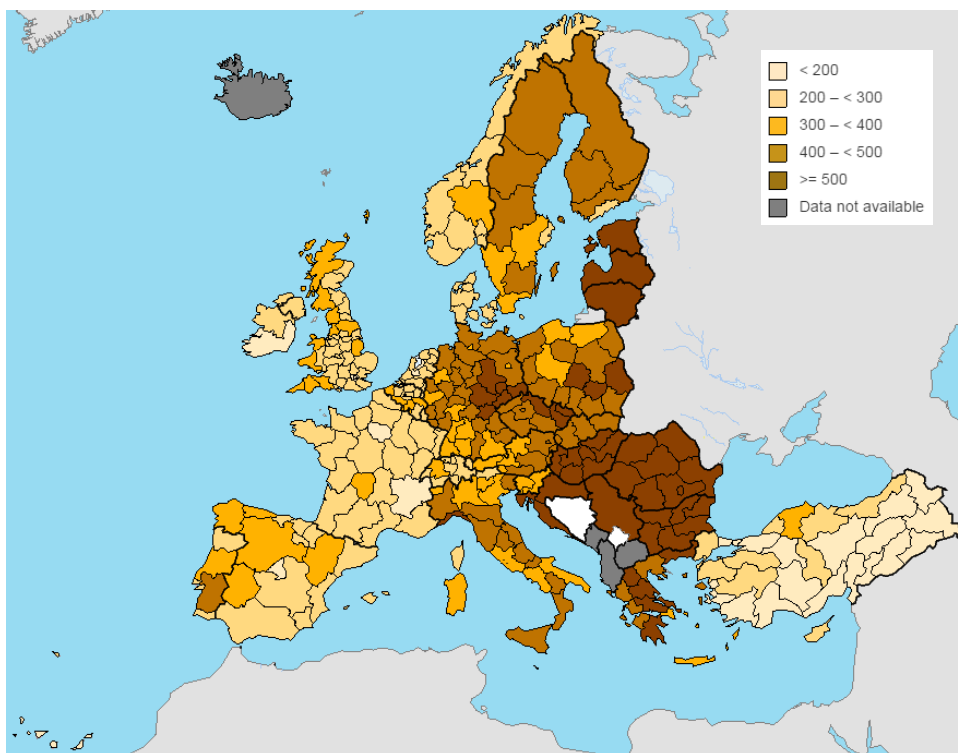

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

As principais causas das defuncións en Galicia son as derivadas das enfermidades do sistema circulatorio (un terzo do total en 2012) seguidas dos tumores (27,3% en 2012) e das enfermidades do sistema respiratorio (11,4%), os trastornos mentais e de comportamento, as enfermidades do sistema dixestivo e as do sistema nervioso representan cada unha un 5% do total aproximadamente. Por sexo, as mulleres presentan unha incidencia maior que os homes nas mortes derivadas enfermidades do sistema circulatorio, mentres que as defuncións por tumores acadan unha maior porcentaxe nas causas de morte dos homes que nas mulleres. Nas idades máis avanzadas (máis de 75 anos) a principal causa de morte son as enfermidades do sistema circulatorio, sen embargo, entre os 45 e 74 anos a principal causa de morte son os tumores.

Con respecto a Europa, as defuncións por enfermidades do sistema circulatorio presentan unha menor incidencia que a media da UE (368 por 100.000 habitantes), que presenta os valores máis elevados nos países do leste e norte de Europa.

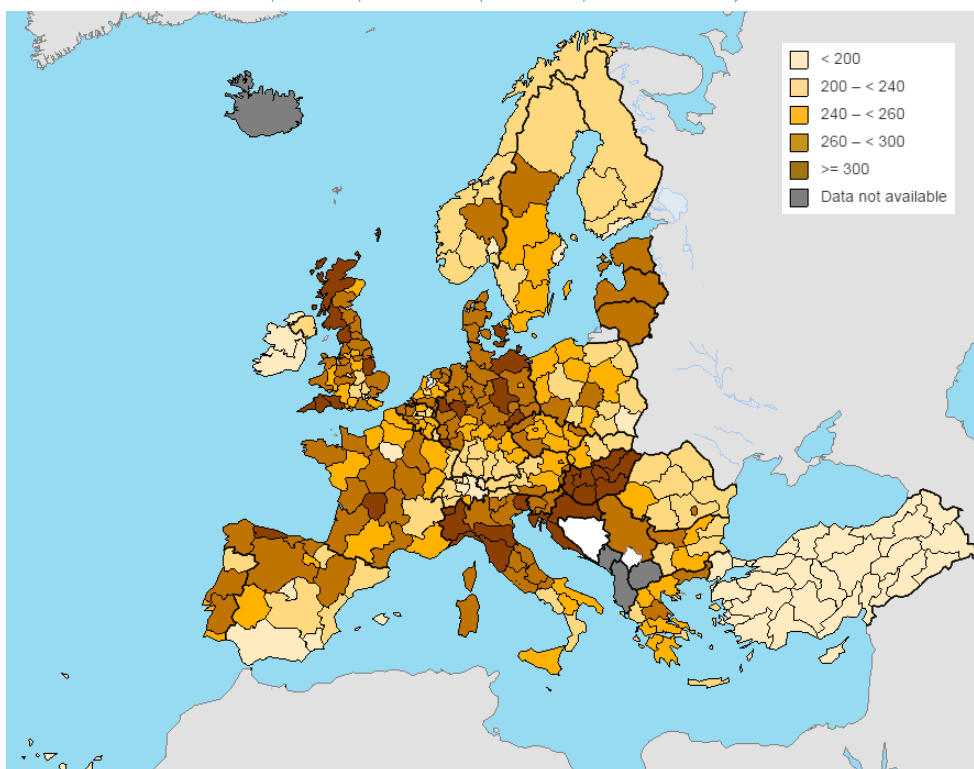
Mapa 7. Mortes por enfermidades do sistema circulatorio.2011 (Taxa de morte por 100.000 habitantes)

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

Nas mortes causadas polo cancro, Galicia tamén presenta unha menor incidencia respecto á media europea que se sitúa en 253 por 100.000 habitantes.

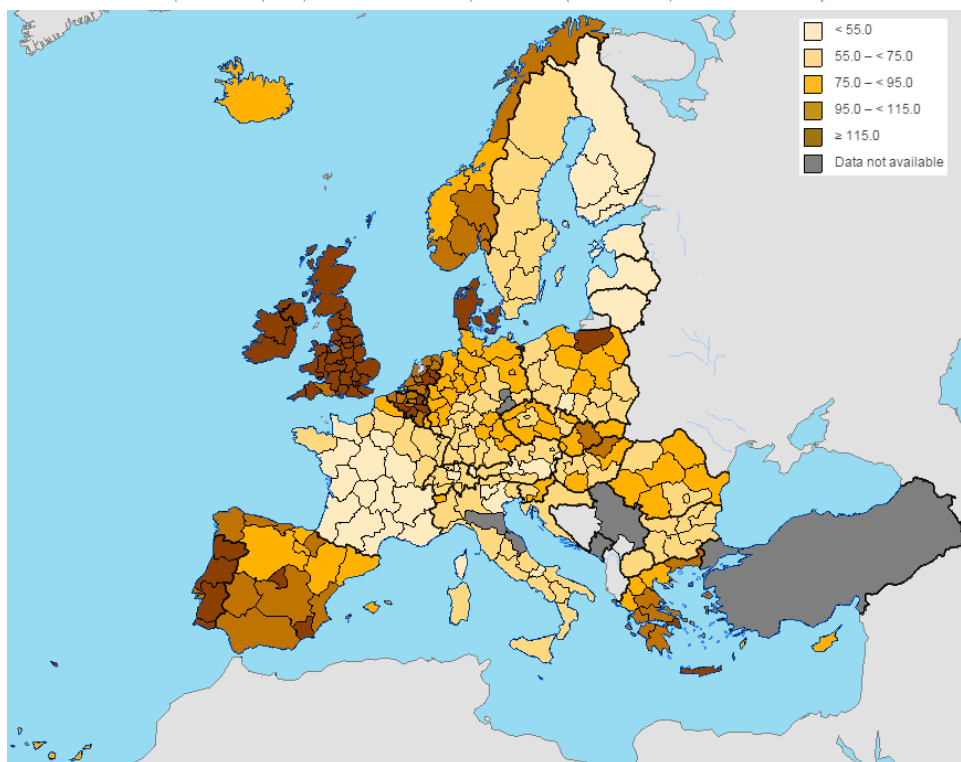
Mapa 8. Mortes por tumores.2011 (Taxa de morte por 100.000 habitantes)

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

En cambio, si presenta unha maior incidencia que a media en defuncións relacionadas con enfermidades do sistema respiratorio, onde Portugal, Reino Unido, Dinamarca e algunhas rexións españolas, presentan os valores máis elevados.

Mapa 9. Mortes por enfermidades do sistema respiratorio.2011 (Taxa de morte por 100.000 habitantes)

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

O número de camas en hospitais por 100.000 habitantes está por debaixo da media europea, mentres que o número de profesionais sanitarios supera a media da UE 28.

No que respecta á sanidade pública, Galicia conta cunha rede composta por 14 centros hospitalarios e complexos hospitalarios.

En 2012 os recursos materiais do SERGAS en atención especializada son 58 centros: 30 hospitais, 15 centros de especialidades e 13 centros de orientación familiar segundo a información do Sistema Público de Saúde de Galicia.

En atención primaria son 476 centros, dos que 393 son centros de saúde e 83 consultorios. No modelo de atención primaria do SERGAS hai 3.392 profesionais integrados (médicos, pediatras, odontólogos, ATS e fisioterapeutas) o que ofrece un cociente de 1,2 por cada 1.000 habitantes.

Galicia conta con 37 establecementos sanitarios con réxime de internado con 3,4 camas en funcionamento por cada mil habitantes en 2011, lixeiramente superior ao dato do conxunto de España (3,1). Por provincias non hai grandes diferenzas, A Coruña está por encima da media (3,8), Ourense (3,5), mentres Lugo e Pontevedra por baixo (3,1). O persoal total ascende a 31.383 que representa o 5,7% do conxunto do Estado cun cociente por cama en funcionamento de 3,3, mentres que o gasto corrente ascende 258 mil euros por cama.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Mellorar a saúde dos cidadáns, a actividade do Servizo de Saúde e a percepción dos cidadáns.
- Renovar e modernizar as infraestruturas sanitarias, de xeito sostible e no menor tempo posible,
- Adecuar os centros do servizo sanitario público ás necesidades da poboación e dos profesionais.
- Contar con espazos funcionais e ben dimensionados que permitan o desenvolvemento dunha asistencia de calidade e cuns estándares de confort axeitados.
- Dispoñer do equipo tecnolóxico moderno, efectivo e eficiente preciso para dar resposta ás necesidades asistenciais.
- Fomentar a docencia, a investigación e a innovación, mellorando os espazos destinados para tal fin.
- Contribuír ao desenvolvemento económico mediante a inversión en infraestruturas sanitarias
- Mellorar a eficiencia no gasto sanitario.
- Uso racional dos recursos sanitarios
- Investir naquelo que aporte valor real
- Diminuír a variabilidade clínica
- Implantar tecnoloxía e sistemas de información innovadores que proporcionen á poboación e aos profesionais o acceso a unha mellor xestión da súa saúde mediante as TIC, e que posibiliten a reorganización dos recursos sanitarios para atender á cidadanía.
- Implantar tecnoloxía e sistemas de información innovadores que proporcionen novos modelos de xestión dos recursos humanos.
- Implantación de sistemas de información intelixentes que soporten novos modelos para a prestación de servizos sanitarios e sociosanitarios en modalidades presenciais e non presenciais cos cidadáns -pacientes e coidadores.

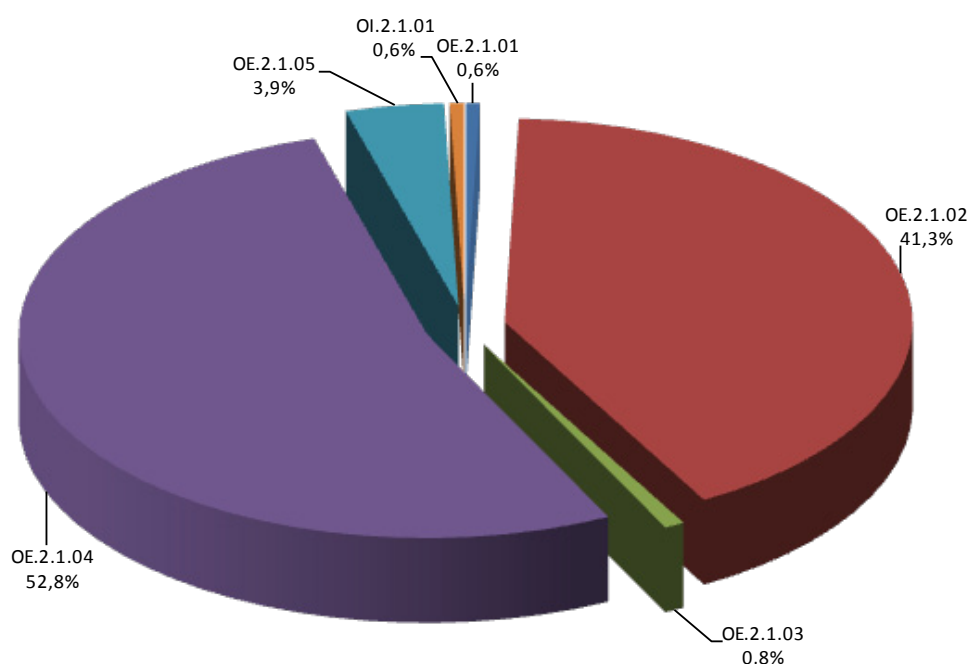
- Acadar unha sanidade dixital segura que nos permita salvagardar a confidencialidade, dispoñibilidade e calidade da información dos nosos cidadáns.
- Incrementar a práctica deportiva e a actividade física na poboación galega, o número de deportistas federados, de clubs, así como o número de deportistas de alto nivel.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA2.1.Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos modos de vida saudables	Importe	% Eixe	% PA
OE.2.1.01 Consolidar a práctica deportiva e a actividade física, así como desenvolver o conxunto de funcionalidades do feito deportivo, mais alá da mera competición, como a saúde pública, a economía ou as funcións educativa e social	19.611.207	0,4%	0,6%
OE.2.1.02 Promover a atención integral adaptada ás necesidades dos pacientes, familiares e cuidadores	1.460.147.138	33,3%	41,3%
OE.2.1.03 Xerar as condicións necesarias para conseguir profesionais comprometidos e coidados pola organización, utilizando as vantaxes das Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TICs) e desenvolvendo uns	28.431.800	0,6%	0,8%
OE.2.1.04 Xestión eficiente que contribúa á sostibilidade do sistema	1.867.257.136	42,6%	52,8%
OE.2.1.05 Adecuar as infraestruturas e o equipamento sanitario ás necesidades de pacientes e profesionais	137.573.213	3,1%	3,9%
OI.2.1.01 Garantir o funcionamento operativo dos servizos administrativos do sistema sanitario de Galicia	20.121.333	0,5%	0,6%
Total	3.533.141.827	80,6%	100,0%

PA2.1.Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos modos de vida saudables

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA2.1.Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos modos de vida saudables	Importe	%
Fondos propios da C.A.	3.406.062.792	96,4%
FCI	20.944.360	0,6%
FEDER	15.631.317	0,4%
Orzamentos Xerais do Estado	90.503.358	2,6%
Total	3.533.141.827	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Xestionar os recursos asistenciais para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma, estimándose case 25 millón de consultas en atención primaria e máis de 4 en atención especializada.

Xestionar os recursos de atención urxente para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma. O obxectivo é que a poboación cuberta por ambulancia asistencial - soporte vital básico en menos de 15 minutos ascenda ao 85%.

Promover o uso eficiente e responsable dos recursos. Preténdese acadar un 41% de prescrición de especialidades farmacéuticas xenéricas e que o custe medio por receita se sitúe en torno aos 100 euros.

Manter e mellorar as infraestruturas sanitarias en atención hospitalaria e en atención primaria.

Desenvolvemento, soporte, mantemento e implantación da infraestrutura TIC e os sistemas de información do SERGAS. Estímase acadar as 100.000 e-interconsultas e incrementar nun 30% o ancho de banda das liñas de comunicación.

E2: Benestar das persoas e as familias e cohesión social		Previsto
PA01 Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos modos de vida saudables		
E01 Consolidar a práctica deportiva e a actividade física, así como desenvolver o conxunto de funcionalidades do		
O001 Fomento da actividade física mediante a ampliación do Plan Galicia Saudable.		
P00272	Porcentaxe de práctica físico-deportiva dos galegos.	71,0
P080.H	Escolares participantes en programas de promoción de vida activa e saudable (Homes)	11.611,0
P080.M	Escolares participantes en programas de promoción de vida activa e saudable (Mulleres)	10.562,0
O002 Actuacións de dinamización deportiva mediante a construción ou mellora das infraestruturas deportivas.		
P00210	Número de proxectos deportivos subvencionados.	177,0
P00272	Porcentaxe de práctica físico-deportiva dos galegos.	70,9
P00288	Recoñecementos de deportistas galegos de alto nivel.	118,0
P080.H	Escolares participantes en programas de promoción de vida activa e saudable (Homes)	11.611,0
P080.M	Escolares participantes en programas de promoción de vida activa e saudable (Mulleres)	10.562,0
P081.H	Escolares participantes nos campionatos galegos (Homes)	58.871,0
P081.M	Escolares participantes nos campionatos galegos (mulleres)	27.189,0
O003 Promoción do deporte escolar a través do programa Xogade (Xogos Galegos Deportivos en Idade Escolar).		
P00288	Recoñecementos de deportistas galegos de alto nivel.	118,0
P081.H	Escolares participantes nos campionatos galegos (Homes)	58.871,0
P081.M	Escolares participantes nos campionatos galegos (mulleres)	27.189,0
O005 Axuda a docencia deportiva a través de axudas ao Instituto Nacional de Educación Física (INEF).		
P00210	Número de proxectos deportivos subvencionados.	59,0
O006 Fomento do deporte a través de convenios, axudas e patrocinios a entidades deportivas		
P00210	Número de proxectos deportivos subvencionados.	118,0
P00288	Recoñecementos de deportistas galegos de alto nivel.	118,0

E02 Promover a atención integral adaptada ás necesidades dos pacientes, familiares e cuidadores		
O001 Fomentar a promoción da saúde e a prevención da enfermidade		
P00003	% de nenos atendidos no programa de cribado de metabopatías	99,0
P00004	% de nenos atendidos no programa de cribado de xordeira neonatal	99,0
P00005	% de nenos vacinados (primovacinação)	96,7
P00007	% de persoas adultas vacinadas	52,4
P00011	% poboación diana participante no programa de cribado de cancro de colon	34,0
P00012	% poboación diana participante no programa de cribado de cancro de mama	83,0
P00040	Aplicacións desenvolvidas	26,0
P00045	Axudas concedidas.	48,0
P00048	Campañas de difusión e promoción.	3,0
P00356	Unidades de sangue	870,0
P00423	Kits distribuídos no programa de inxección hixiénica e redución do dano en persoas usuarias de drogas inxectables (UDI)	108.620,0
P00424	Intervencións de prevención no botellón	35,0
P00425	Visitas á plataforma Xente con Vida	4.984.401,0
P00426	Mostras procesadas polo laboratorio de Saúde Pública de Galicia	16.318,0
P00427	Enquisas realizadas sobre condutas de risco	1,0
P00428	Fichas metodolóxicas elaboradas para vixilancia das enfermidades crónicas	9,0
P00430	Determinacións analíticas en alimentos	73.404,0
P00431	Determinacións analíticas no ámbito da sanidade ambiental	51.335,0
P00432	Tratamentos supervisados de tuberculose	225,0
P00433	Unidades de control oficial realizadas	46.150,0
O002 Xestionar os recursos asistenciais para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma		
P00040	Aplicacións desenvolvidas	4,0
P00064	Consultas	411,0
P00120	Nº actividades formación Continuada	47,0
P00121	Nº Consultas en especializada	4.173.298,0
P00122	Nº Consultas en primaria	24.746.658,0
P00132	Nº de probas diagnósticas realizadas	23.486,0
P00350	Sentenzas executadas	100,0
P00351	Implantes cocleares	26,0
P00352	Entregas realizadas ás unidades de consumo	2.296.005,0
P00353	Usuarios prestación ortoprotésica	29.110,0
P00354	Productos dispensados	33.948,0
P00355	Tarxetas sanitarias emitidas	390.000,0
P00358	Resonancias magnéticas	15.806,0
P00359	Controis protección radiolóxica	589,0
P00360	Gammagrafías e pet	9.090,0
P00404	Actividades realizadas	46,0
P402.H	Usuarios atendidos (homes)	595,0
P402.M	Usuarios atendidos (mulleres)	609,0
O003 Xestionar os recursos de atención urgente para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma		
P00391	Poboación cuberta por ambulancia asistencial - soporte vitalbásico en menos de 15 minutos	85,0
P00392	Poboación cuberta por ambulancia asistencial - soporte vitalavanzado en menos de 20 minutos	62,0
O006 Garantir a prestación de servizos no lugar e momento adecuados, cos niveis de calidade e seguridade		
P00356	Unidades de sangue	111.255,0
P00357	Doazóns de cordón umbilical	477,0
P00435	Procesamentos de plasma para a obtención de medicamentos	89.424,0

OO07 Integración sanitaria da saúde mental e trastornos aditivos e desenvolvemento da coordinación		
P00064	Consultas	31.754,0
P00136	Nº de proxectos financiados en atención e/ou prevención en drogodependencias, VIH e Saúde Mental	11,0
P00403	Intervencións en materia de saúde mental	1.286,0
P00404	Actividades realizadas	18,0
P161.H	Número de beneficiarios (Homes)	1.633,0
P161.M	Número de beneficiarios (Mulleres)	321,0
P402.H	Usuarios atendidos (homes)	6.244,0
P402.M	Usuarios atendidos (mulleres)	1.673,0
OO08 Formación e docencia.		
P00002	% de Facultativos Internos Residentes participantes nas actividades formativos dos programas de apoio ao MIR	73,0
P00120	Nº actividades formación Continuada	500,0
OO09 Investigación, innovación e transferencia de resultados		
P00045	Axudas concedidas.	1,0
P00137	Nº de proxectos presentados á plataforma de innovación	10,0
P00348	Actividades de investigación sanitaria executadas	10,0
P00349	Patentes xestionadas	10,0
P00438	Actividades de avaliación de tecnoloxías sanitarias executadas	12,0
E03 Xerar as condicións necesarias para conseguir profesionais comprometidos e coidados pola organización,		
OO01 Desenvolvemento, soporte, mantemento e implantación da infraestrutura TIC e os sistemas de información		
DOE019	Poboación beneficiada por servizos dixitais de xestión patoloxías crónicas ou outros servizos específicos na área de e-s	780.000,0
P00010	% Incremento do ancho de banda das liñas de comunicación	30,0
P00129	Nº de e-interconsultas	100.000,0
OO02 Proporcionar aos profesionais recursos para facilitar a súa toma de decisións e a actualización dos seus		
P00361	Descargas realizadas	500.000,0
P00362	Publicacións bibliosaúde	5.976,0
E04 Xestión eficiente que contribúa á sostibilidade do sistema sanitario		
OO01 Promover o uso eficiente e responsable dos recursos		
P00071	Custe medio por receita	14,2
P00273	Porcentaxe de prescrición de especialidades farmacéuticas xenéricas	41,0
P00276	Prezo medio de receita de estatinas	9,5
P00405	Przas vinculadas	84,0
E05 Adecuar as infraestruturas e o equipamento sanitario ás necesidades de pacientes e profesionais		
OO01 Manter e mellorar as infraestruturas sanitarias en atención hospitalaria		
D0C036	Poboación cuberta polos servizos de saúde	437.281,0
P00162	Número de centros de saúde construídos e/ou mellorados	1,0
P00163	Número de centros hospitalarios construídos e/ou mellorados.	7,0
P00173	Número de equipos de alta tecnoloxía sobre os que se actúa	71,0
P00218	Número de servizos reformados e/ou mellorados	1,0
OO02 Manter e mellorar as infraestruturas sanitarias en atención primaria		
P00162	Número de centros de saúde construídos e/ou mellorados	20,0

III.2.2. Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes

Segundo a información dispoñible no Censo de persoas con discapacidade de Galicia, o número total de persoas que se atopan nesta situación a 31 de decembro de 2014, tomando como referencia as nacidas a partir de 1905, é de 214.248. O 53,2% das discapacidades preséntanse en mulleres.

Por grupos de idade, o 50% das persoas con discapacidade ten 65 ou máis anos, mentres que o 25% deste colectivo pertence ao grupo de idade de 50 a 64 anos e o 18% ten entre 30 e 49 anos.

A incidencia da discapacidade por xénero é moi diferente en función da idade. A prevalencia da discapacidade é superior significativamente nas mulleres só a partir da primeira velez (máis de 65 anos), mentres que por debaixo dos 45 anos, os homes que padecen discapacidades son substancialmente máis numerosos que as mulleres na mesma situación.

Como ocorre para o conxunto de España, a maioría das discapacidades da poboación galega son de tipo físico (57%). A continuación está a derivada de problemas psíquicos (29%) e sensoriais (14%).

No que se refire á distribución provincial, a provincia da Coruña concentra o 44% das discapacidades e a de Pontevedra o 39%, mentres que Lugo e Ourense o 9 e 8%, respectivamente.

Atendendo ao grao de discapacidade, a porcentaxe maioritaria correspóndese coas persoas cun grao de discapacidade do 33 ao 64% (50% das discapacidades). O grupo máis reducido, tanto para homes como para mulleres, correspóndese coas persoas con maior grao de discapacidade (de 75% ou máis). As diferenzas por sexo indican unha maior gravidade na discapacidade no caso das mulleres.

No que se refire á análise da enquisa de discapacidade, autonomía persoal e situacións de dependencia (EDAD 2008), a enquisa estima que en Galicia viven 292.900 persoas de máis de seis anos con discapacidade en domicilios familiares, que unidas ás 10.940 residentes en centros, suman case 304.000 persoas, é dicir máis do 11% da poboación. Os principais grupos de discapacidade, das persoas de seis e máis anos residentes en fogares, son os de mobilidade (que afecta ao 8,0% da poboación), vida doméstica (7,0%) e autocoidado (6,5%). Tamén son moi numerosas aquelas discapacidades que impiden ou dificultan o coidado dun mesmo, sobre todo as ligadas a aseo persoal, vestirse e desvestirse, control das necesidades e utilización do aseo.

No que se refire ao nivel de estudos rematados das persoas con discapacidade, destacar que os colectivos con maior peso son os que teñen estudos primarios incompletos (38%) e os que teñen estudos primarios (29%), mentres que os que non saben ler ou escribir, representan o 10%. Este último porcentaxe é especialmente alto na poboación con deficiencias mentais (23%) e con deficiencias da linguaxe, fala e voz (27%).

O colectivo das persoas con discapacidade caracterízase pola baixa participación no mercado de traballo e o incremento do desemprego nos últimos anos nunha porcentaxe moi superior ao incremento na poboación xeral. O 45% das persoas con discapacidade están en idade laboral. Das persoas en idade laboral ao redor de 9.000 son novas, de entre 16 e 30 anos. Galicia é a cuarta comunidade autónoma con menor taxa de actividade

entre as persoas con discapacidade a nivel nacional: un 33,4 % fronte ao 36,6 % da media de España. A taxa de actividade das persoas con discapacidade en Galicia está 42,5 puntos por baixo da taxa de actividade da poboación xeral galega. A taxa de paro das persoas con discapacidade en Galicia é do 28,1% fronte ao 22,1% da poboación xeral galega. A taxa de ocupación das persoas con discapacidade en Galicia está 8 puntos por baixo da taxa de ocupación da poboación xeral.

En 2014, case o 24% da poboación galega ten 65 ou máis anos, porcentaxe que presenta un continuo ascenso nestes últimos anos. As persoas de 80 e máis anos representan o 7,9% do total, dous puntos e medio máis que en 2002.

Segundo a Enquisa de Condicións de Vida, as persoas dependentes en 2011 representaban o 3,5% da poboación, das cales un 34,6% eran homes e un 65,4% mulleres. Segundo a idade, o 66,2% destas persoas tiñan máis de 75 anos e o 13,9% menos de 50 anos. Atendendo ao grado de dependencia, un 36,1% presentaba unha dependencia moderada, un 29,3% unha dependencia severa e o 34,6% restante presentaba unha gran dependencia.

A atención a estas persoas é prestada maioritariamente por membros de fogar (79,7%), que tamén asumen unha parte importante dos gastos que supoñen estes coidados (55,2%), un 36,4% tamén reciben coidados de persoal remunerado de fóra do fogar, dos servizos sociais da Administración pública e de entidades de iniciativa social². Segundo o número de horas que necesitan coidados, un 31,4% precisa de 3 a 6 horas diarias e un 28,8% de 7 a 12 horas diarias, estas porcentaxes son similares no número de horas que reciben coidados.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

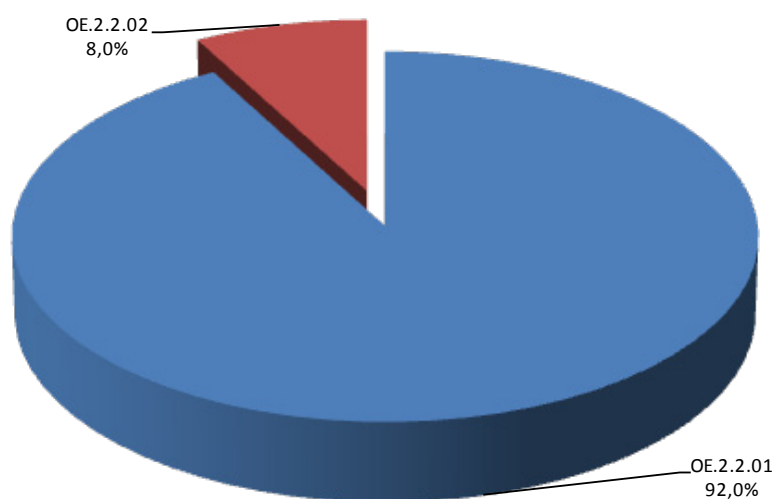
- Aumentar a esperanza de vida libre de dependencia, procurando unha actitude positiva ante o envellecemento e a discapacidade
- Mellorar a atención ás persoas maiores e discapacitadas, e aumentar a esperanza de vida libre de dependencia
- Mellorar a calidade de vida da poboación maior e dependente mediante a cobertura da demanda do colectivo malia o incremento que se está a producir na poboación necesitada de asistencia do SAAD.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

2 Unha persoa dependente pode recibir coidados de membros do fogar, de parentes, de veciños, de persoal remunerado de fóra do fogar, dos servizos sociais da Administración pública e de entidades de iniciativa social ao mesmo tempo.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA2.2.Desenvolver o sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	Importe	% Eixe	% PA
OE.2.2.01 Incrementar a cobertura de atención ás persoas en situación de dependencia	324.181.183	7,4%	92,0%
OE.2.2.02 Mellorar a calidade de vida das persoas con discapacidade e das persoas maiores, en termos de autonomía persoal, así como prever as situacións de dependencia	28.266.058	0,6%	8,0%
Total	352.447.241	8,0%	100,0%

PA2.2.Desenvolver o sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA2.2.Desenvolver o sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	Importe	%
Fondos propios da C.A.	259.039.795	73,5%
FEDER	2.796.690	0,8%
Orzamentos Xerais do Estado	88.159.206	25,0%
FSE	2.451.550	0,7%
Total	352.447.241	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Incremento dos servizos de atención residencial, atención diúrna, de axuda no fogar, de promoción da autonomía en equipamentos especiais cos que se pretende dar servizo a máis de 37.000 persoas (54% mulleres)

Favorecer a permanencia no domicilio e contorno habitual durante o maior tempo posible.

Fomentar actitudes positivas cara o coidado da saúde e á promoción da autonomía persoal: fomento da actividade física e doutros hábitos de vida saudables, implantación de programas e obradoiros prácticos de preparación para a xubilación.

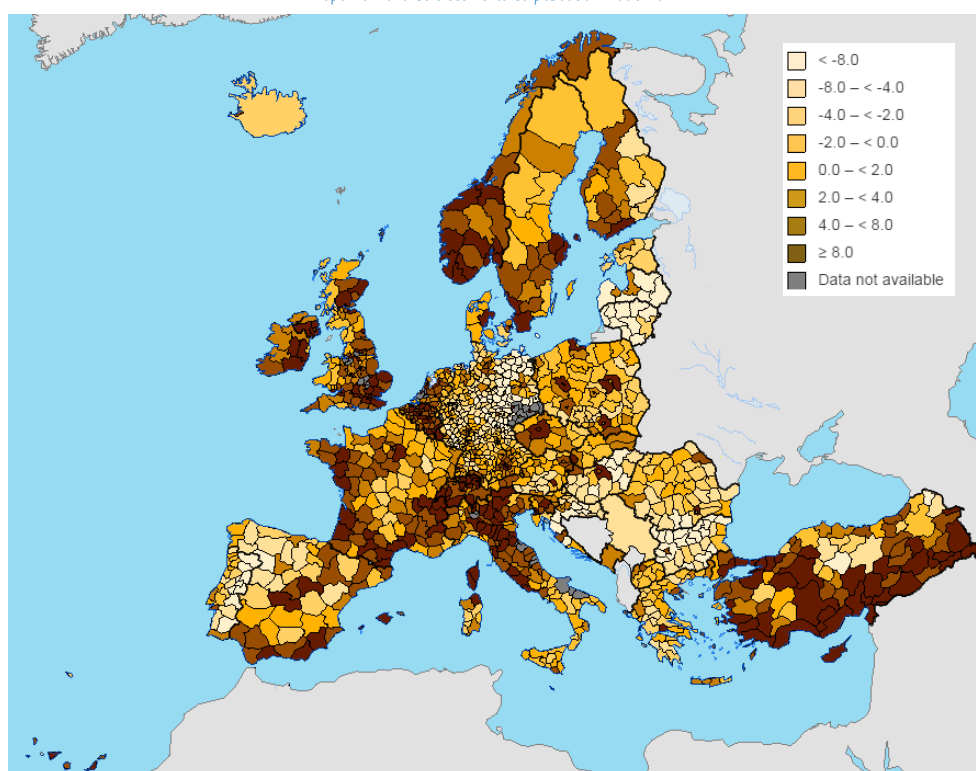
E2: Benestar das persoas e as familias e cohesión social		Previsto
PA02 Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes		
E01 Incrementar a cobertura de atención ás persoas en situación de dependencia		
OO01 Incremento dos servizos de atención residencial, atención diúrna, de axuda no fogar, de promoción da		
P00119	Nº de novos servizos/prestacións creados cada ano	11.300,0
P241.H	Persoas atendidas nos servizos (desagregado por servizo) (Homes).	16.742,0
P241.M	Persoas atendidas nos servizos (desagregado por servizo) (Mulleres).	20.328,0
E02 Mellorar a calidade de vida das persoas con discapacidade e das persoas maiores, en termos de autonomía		
OO01 Fomentar actitudes positivas cara o coidado da saúde e á promoción da autonomía persoal: fomento da		
D0E036	Poboación beneficiada pola actuación de infraestrutura (ou equipamento) social	1.174,0
P140.H	Nº persoas de 55 ou máis anos que participan en programas de prevención da dependencia (Homes)	296.564,0
P140.M	Nº persoas de 55 ou máis anos que participan en programas de prevención da dependencia (Mulleres)	369.140,7
P241.H	Persoas atendidas nos servizos (desagregado por servizo) (Homes).	16,0
P241.M	Persoas atendidas nos servizos (desagregado por servizo) (Mulleres).	16,0
SC16.H	Participantes con discapacidade (Homes)	68.654,3
SC16.M	Participantes con discapacidade (Mulleres)	74.317,0
OO02 Favorecer a permanencia no domicilio e contorno habitual durante o maior tempo posible		
D0E036	Poboación beneficiada pola actuación de infraestrutura (ou equipamento) social	54,0
P140.H	Nº persoas de 55 ou máis anos que participan en programas de prevención da dependencia (Homes)	18.619,0
P140.M	Nº persoas de 55 ou máis anos que participan en programas de prevención da dependencia (Mulleres)	20.170,0
P241.H	Persoas atendidas nos servizos (desagregado por servizo) (Homes).	4.625,0
P241.M	Persoas atendidas nos servizos (desagregado por servizo) (Mulleres).	5.605,0
SC16.H	Participantes con discapacidade (Homes)	102.839,0
SC16.M	Participantes con discapacidade (Mulleres)	111.408,0
OO04 Facilitar a accesibilidade universal como requisito para unha vida autónoma.		
D0E036	Poboación beneficiada pola actuación de infraestrutura (ou equipamento) social	80.000,0
SC16.H	Participantes con discapacidade (Homes)	102.839,0
SC16.M	Participantes con discapacidade (Mulleres)	111.408,0
SE18.H	Número de profesionais do terceiro sector de acción social (Homes)	238,0
SE18.M	Número de profesionais do terceiro sector de acción social (Mulleres)	238,0

III.2.3. Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación.

Galicia é unha rexión cunha poboación media e unha densidade media baixa en comparación co resto das rexións europeas, porén atópase entre as rexións con menos dinamismo demográfico de Europa, tanto no que atinxe a saldo vexetativo, saldo migratorio, evolución poboacional como a taxa de fertilidade.

Mapa 10. Taxa de crecemento da poboación. 2008-2012.

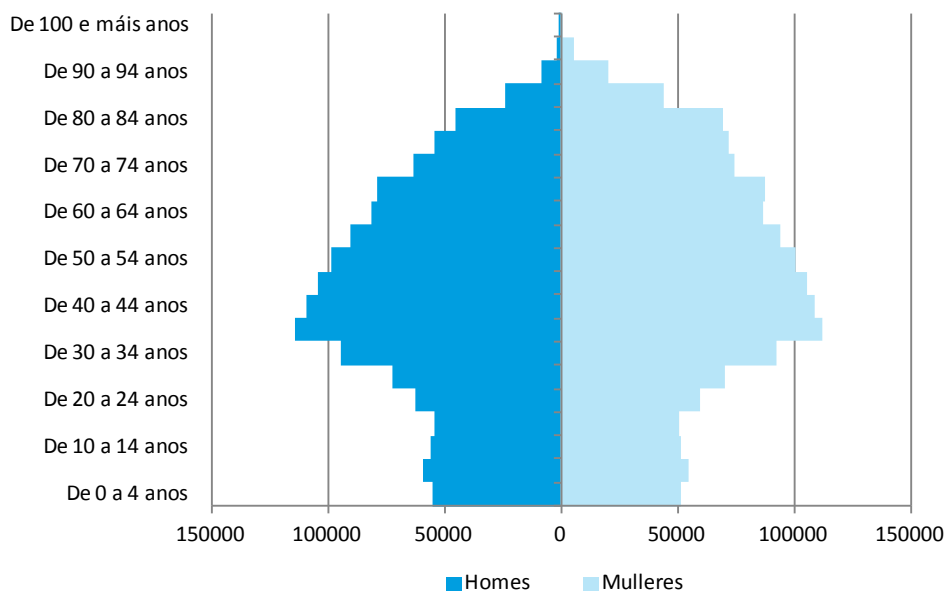
Fonte: Eurostat. Statistical atlas

A poboación residente na Comunidade Autónoma de Galicia a 1 de xullo de 2014 ascende a 2.739.229 persoas, que representan un 5,9% do total da poboación de España, cifrada en 46.464.053 habitantes, segundo os resultados provisionais das Cifras de poboación do INE. A poboación galega caracterízase por estar inmersa nun proceso de envellecemento que afecta a toda Europa, pola dispersión territorial e polas consecuencias derivadas dos procesos migratorios do século pasado.

A idade media da poboación residente en Galicia no ano 2014 é de 45,9 anos, 3,8 anos superior á idade media de España; esta variable presenta claras diferenzas segundo o sexo: os homes teñen de media 44,2 anos e as mulleres 47,4. Por outra banda, as

provincias orientais (Lugo e Ourense) son as máis envellecidas de Galicia, mentres que Pontevedra é a provincia coa poboación máis nova:

Gráfico 10. Pirámide de poboación. Galicia. Ano 2014

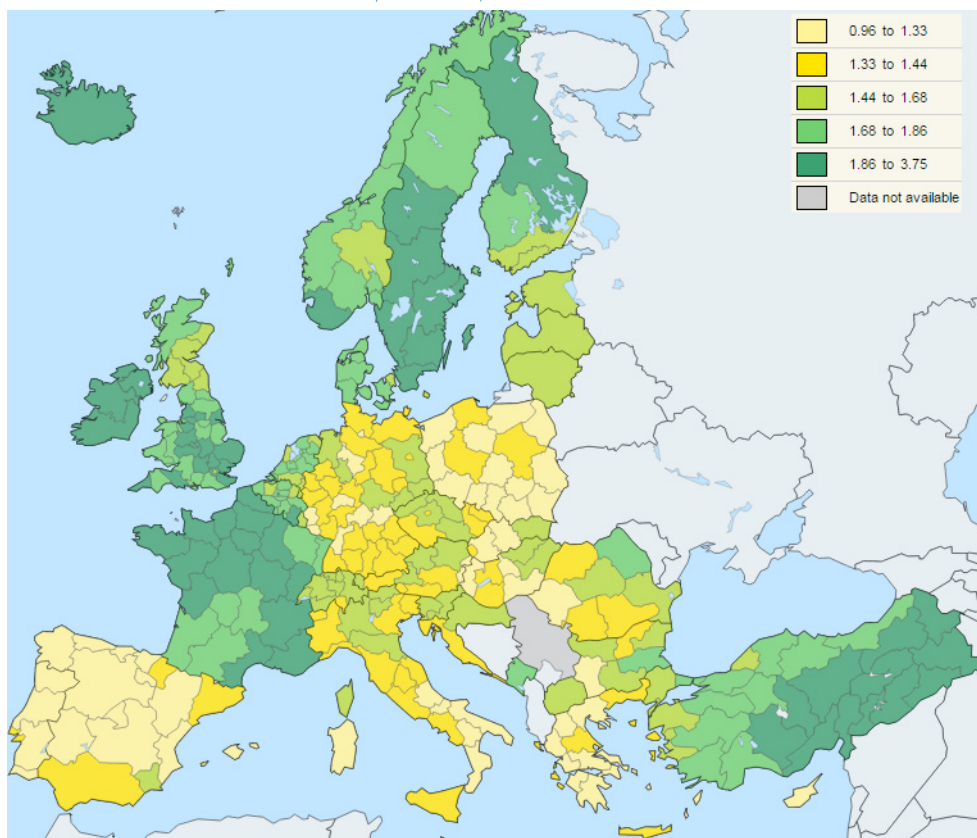

Fonte: INE. Cifras de poboación

Nota: a data de referencia dos datos é o día 1 de xullo.

Galicia presenta a terceira taxa de fecundidade máis baixa de toda Europa (a nivel de NUTS II); tan só supera a outras dúas comunidades autónomas españolas, Canarias e Asturias.

Mapa 11. Taxa de fecundidade. 2008-2012.

Fonte: Eurostat. Statistical atlas

Para os próximos anos, as proxeccións de poboación a curto prazo prevén que continuará a perda de poboación. Segundo estas proxeccións, a poboación galega en 2029 será de 2.539.735 persoas, poboación similar á da década dos 40 do século pasado. A poboación española reducirase ata os 45.484.908 persoas e a porcentaxe que suporá a poboación galega en 2029 sobre o total español diminuirá ata o 5,6% debido á maior taxa de descenso galega. Por outra banda, na UE-28 as taxas de crecemento serán cada vez máis próximas a cero, aínda que positivas.

No período 2014-2029 seguirá intensificándose o proceso de envellecemento que se está a vivir en toda Europa. En 2029 a poboación maior de 44 anos suporá o 62,4% do total, 11,2 puntos superior ao peso deste grupo en 2014. O incremento do colectivo de persoas de 85 ou máis anos será do 44,2%.

As previsións á baixa do crecemento demográfico galego sitúannos ante un problema estrutural sobre o que é necesario actuar. Un problema sobre o que se perciben

determinadas consecuencias pero do que aínda non está suficientemente considerada a súa dimensión.

Esta situación demográfica de Galicia é a resultante do conxunto de múltiples factores, que se poderían agrupar en “cuestións demográficas”, “cuestión laborais” e “política familiar”. Desá conexión é de onde saen moitos dos factores que inciden na decisión da maternidade/paternidade: estabilidade laboral, retraso da idade da maternidade, recursos prioritarios, etc.

Os datos de emprego do tempo no que respecta á corresponsabilidade familiar indican que o 94,1% das mulleres realizan tarefas domésticas e ocúpanse do coidado de nenos/as, maiores e persoas dependentes durante 4 horas e 31 minutos diarios, fronte ao 70,6% dos homes que dedican 2 horas e 40 minutos. En 2012 a porcentaxe de mulleres sobre os traballadores con nenos menores de 13 anos que reducen a xomada está 47 puntos por encima dos homes e o das que flexibilizan ou coordinan o horario de traballo é 11 puntos superior. Ademais, en 2014, a taxa de actividade das mulleres de 16 a 64 anos é do 69%, 8 puntos inferior á dos homes. Estes datos mostran a necesidade de mellorar a conciliación da vida familiar e laboral e promover a corresponsabilidade entre mulleres e homes.

Con respecto á poboación xuvenil, os xoves galegos son un grupo de poboación con grandes potenciais debido á mellora da súa formación, ao talento e á capacidade emprendedora. Galicia presenta unha porcentaxe de persoas de entre 30 e 34 anos que completaron os estudos superiores moi por encima da media da UE e tamén da española.

Pero tamén se trata dun colectivo con grandes dificultades e obstáculos para o seu desenvolvemento. Aspectos como o elevado desemprego xuvenil, a precarización das súas condicións salariais e económicas, o retraso na emancipación, constitúen algúns dos principais problemas aos que se enfronta hoxe en día a mocidade galega, así como a do Estado no seu conxunto. O principal problema para a xuventude en Galicia, igual que no resto do Estado, é o do desemprego, que en 2014 acadou unha taxa de paro do 48,5% para a poboación entre 16 e 24 anos, por debaixo da cifra nacional pero superando a taxa europea

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

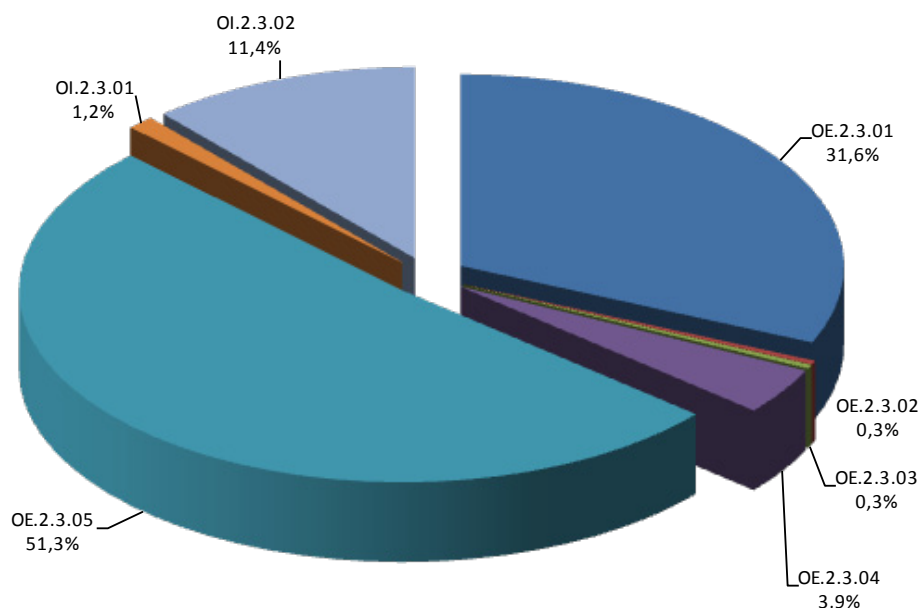
- Achegarse á taxa de recambio xeracional (2,1 fillos por muller).
- Favorecer a natalidade e mellorar as condicións das familias e dos menores galegos.

- Incrementar a participación solidaria e altruísta da cidadanía nas actividades de acción voluntaria que contribúen ao impulso da igualdade de oportunidades, a inclusión social e á mellora dos servizos sociais.
- A corresponsabilidade e compatibilidade dos tempos de traballo, persoais e familiares e a mellora das condicións de igualdade das mulleres na sociedade e no mercado de traballo.
- Instrumentar, fomentar e propiciar as condicións de aprendizaxe, oportunidade e experiencia que aseguren e faciliten á xuventude galega o desenvolvemento do seu coñecemento, habilidades e competencias para xogar un papel activo na sociedade civil e especialmente no mercado de traballo.
- Eliminar os obstáculos para o acceso ás ensinanzas obrigatorias e de oferta obrigatoria por parte do alumnado galego.
- Mellorar a competencia en comunicación lingüística do alumnado.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA2.3.Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	Importe	% Eixe	% PA
OE.2.3.01 Garantir o dereito de todos os menores a vivir en familia e contribuir á revitalización demográfica e ás condicións que favorezan a natalidade	114.808.038	2,6%	31,6%
OE.2.3.02 Impulsar a solidariedade e o voluntariado para axudar ás persoas en situación de risco de pobreza e/ou con necesidades	1.216.777	0,0%	0,3%
OE.2.3.03 Mellorar a conciliación da vida familiar e laboral e promover a corresponsabilidade entre mulleres e homes para contribuir a acadar o principio de igualdade por razón de xénero en todos os ámbitos e á revitalización demográfica	1.202.203	0,0%	0,3%
OE.2.3.04 Mellorar a calidade de vida da xuventude galega e incrementar o seu benestar en condicións de igualdade.	14.361.231	0,3%	3,9%
OE.2.3.05 Eliminar os obstáculos que impidan ou dificulten o acceso do alumnado ao sistema educativo co obxectivo de garantir as mellores condicións para exercer o dereito á educación nas ensinanzas obrigatorias e de oferta obrigatoria e garantir que este alumnado, máis o da formación profesional, ao remate da súa educación, adquira as competencias de comprensión e expresión oral e escrita	186.598.074	4,3%	51,3%
OI.2.3.01 Mellorar a calidade de vida nos países do Sur a través da cooperación ao desenvolvemento e da acción humanitaria galega.	4.191.350	0,1%	1,2%
OI.2.3.02 Contribuír aos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	41.477.854	0,9%	11,4%
Total	363.855.527	8,3%	100,0%

PA2.3.Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA2.3.Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	Importe	%
Fondos propios da C.A.	351.623.518	96,6%
FEDER	6.634.774	1,8%
Orzamentos Xerais do Estado	891.746	0,2%
FSE	2.598.200	0,7%
Emprego Xuvenil	2.000.000	0,5%
OUTROS FONDOS EUROPEOS	107.289	0,0%
Total	363.855.527	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Accións de posta a disposición do alumnado que requira recursos educativos complementarios necesarios.

Impulsar a natalidade e fomento da conciliación da vida persoal, familiar e laboral, coa creación de novas prazas públicas de escolas infantís ou 3.000 familias beneficiarias da prestación por fillo/a menor a cargo.

Favorecer as condicións necesarias para que as persoas menores poidan integrarse nunha familia ou desenvolver o seu propio proxecto de vida nas mellores condicións, permitindo que 1.800 menores poidan estar en situación de acollemento residencial e máis de 600 menores participen nos programas de inserción sociolaboral e de preparación para a vida ordinaria.

Contribuír aos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación.

Impulsar a participacións dos mozos e mozas en actividades de educación non formal que permitan a adquisición de competencias e habilidades altamente valoradas polos empregadores.

E2: Benestar das persoas e as familias e cohesión social		Previsto
PA03 Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da		
E01 Garantir o dereito de todos os menores a vivir en familia e contribuír á revitalización demográfica e ás		
O001 Impulsar a natalidade e fomento da conciliación da vida persoal, familiar e laboral.		
DOC035	Capacidade de coidado de nenos ou de infraestruturas de educación subvencionadas. Persoas	34.164,0
P00089	Familias beneficiarias da prestación por fillo/a menor a cargo	3.000,0
P00142	Novas prazas públicas de escolas infantís	456,0
P341.H	Menores e familias beneficiarias de programas de integración familiar e socioeducativos (homes)	135,0
P341.M	Menores e familias beneficiarias de programas de integración familiar e socioeducativos (mulleres)	135,0
O002 Favorecer as condicións necesarias para que as persoas menores poidan integrarse nunha familia ou		
P111.H	Menores en situación de acollemento residencial (Homes)	906,0
P111.M	Menores en situación de acollemento residencial (mulleres)	905,0
P112.H	Menores participantes nos programas de inserción sociolaboral e de preparación para a vida ordinaria (homes)	372,0
P112.M	Menores participantes nos programas de inserción sociolaboral e de preparación para a vida ordinaria (mulleres)	241,0
P341.H	Menores e familias beneficiarias de programas de integración familiar e socioeducativos (homes)	2.627,0
P341.M	Menores e familias beneficiarias de programas de integración familiar e socioeducativos (mulleres)	2.528,0
E02 Impulsar a solidariedade e o voluntariado para axudar ás persoas en situación de risco de pobreza e/ou con		
O001 Elaborar novos programas de voluntariado e plans de formación co obxecto de dar saída ás demandas de		
P00283	Proxectos de voluntariado realizados.	50,0
O002 Fomentar a participación xuvenil nos programas de voluntariado e promover a inscrición das experiencias		
P00283	Proxectos de voluntariado realizados.	150,0
P233.H	Participantes en proxectos de voluntariado (Homes)	350,0
P233.M	Participantes en proxectos de voluntariado (Mulleres)	580,0
E03 Mellorar a conciliación da vida familiar e laboral e promover a corresponsabilidade entre mulleres e homes		
O001 Apoio á conciliación da vida persoal, familiar e laboral.		
P00151	Número de actividades de conciliación.	5,0
E04 Mellorar a calidade de vida da xuventude galega e incrementar o seu benestar en condicións de igualdade.		
O001 Fomentar e apoiar os programas de mobilidade transnacional xuvenil, para a mellora da cualificación e para		
P00284	Proxectos executados	25,0
P114.H	Mozos beneficiarios ou participantes. (Homes)	306,0
P114.M	Mozas beneficiarios ou participantes. (Mulleres)	445,0

O002 Impulsar a participación dos mozos e mozas en actividades de educación non formal que permitan a		
P00284	Proxectos executados	427,0
P114.H	Mozos beneficiarios ou participantes. (Homes)	14.798,0
P114.M	Mozas beneficiarios ou participantes. (Mulleres)	18.447,0
E05 Eliminar os obstáculos que impidan ou dificulten o acceso do alumnado ao sistema educativo co obxectivo de		
O001 Accións de posta a disposición do alumnado que requira recursos educativos complementarios necesarios.		
P032.H	% de alumnado beneficiado por accións de facilitación de material escolar (Homes)	21,5
P032.M	% de alumnado beneficiado por accións de facilitación de material escolar (Mulleres)	21,0
P034.H	% de alumnado beneficiario do transporte escolar (Homes)	30,0
P034.M	% de alumnado beneficiario do transporte escolar (Mulleres)	29,0
P035.H	% de alumnado beneficiario dos comedores escolares (Homes)	26,0
P035.M	% de alumnado beneficiario dos comedores escolares (Mulleres)	26,0
O002 Mellorar a competencia en comunicación lingüística do alumnado.		
P037.H	Alumnado participante en programas en inmersión lingüística(Homes)	17.004,0
P037.M	Alumnado participante en programas en inmersión lingüística(Mulleres)	16.409,0
I01 Mellorar a calidade de vida nos países do Sur a través da cooperación ao desenvolvemento e da acción		
O001 Accións de cooperación no exterior.		
P00069	Convocatorias públicas de axuda.	3,0
P00223	Número total de beneficiarios.	20.000,0
P00285	Proxectos financiados.	285,0
O002 Programas de educación para o desenvolvemento.		
P00069	Convocatorias públicas de axuda.	4,0
P00223	Número total de beneficiarios.	15.176,0
P00285	Proxectos financiados.	48,0
O003 Medidas de Acción Humanitaria.		
P00223	Número total de beneficiarios.	19.000,0
P00285	Proxectos financiados.	3,0

III.2.4. *Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar dos cidadáns, axude aos máis desfavorecidos a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables.*

Para a análise da loita contra a pobreza considérase o risco de pobreza ou exclusión social (AROPE). Este indicador corresponde á suma das persoas que están en risco de pobreza ou privados de forma severa de bens materiais ou que viven en fogares con intensidade de traballo moi baixa.

Valórase en risco de pobreza ás persoas cunha renda dispoñible equivalente por baixo do limiar do risco de pobreza, que se fixa no 60% da media da renda nacional equivalente dispoñible (despois das transferencias sociais).

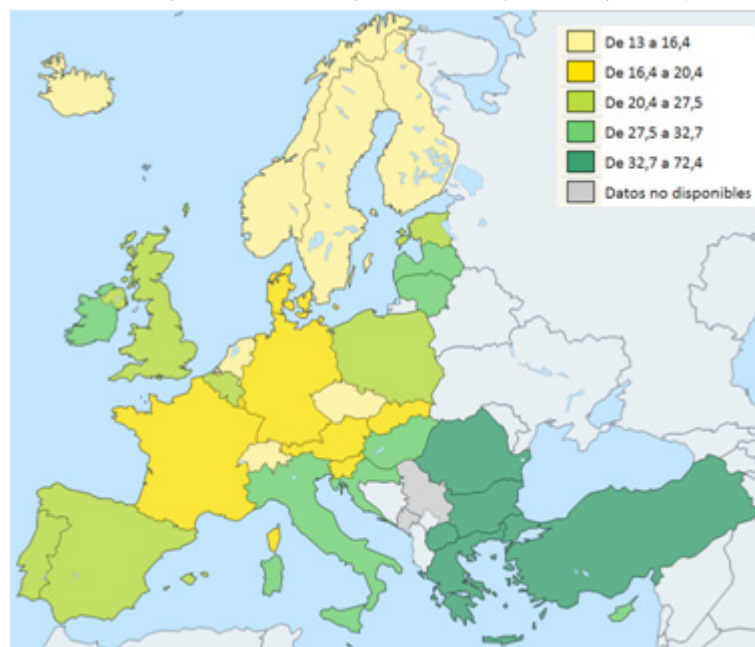
Considérase en privación material severa cando non se pode permitir polo menos catro dos seguintes nove conceptos: comida de carne, polo ou peixe polo menos cada dous días, manter a vivenda cunha temperatura adecuada, facer fronte a gastos imprevistos, atrasos no pago de gastos relacionados coa vivenda principal, vacacións polo menos unha semana ao ano, non dispor de coche, teléfono, televisor en cor ou lavadora.

As persoas que viven en fogares con intensidade de traballo moi baixa son aquelas entre 0 e 59 anos de idade que viven en fogares onde os adultos de 18 a 59 anos traballaron menos do 20% do seu potencial total de traballo durante o último ano.

De acordo cos datos de EUROSTAT, no ano 2012 o número de persoas en situación de risco de pobreza ou exclusión social na UE-28 era de 122.897.000, é dicir, un 24,5% da poboación e en España 12.630.000 persoas o que representa o 27,3% da poboación. En Galicia o número de persoas en risco de pobreza ou exclusión social en 2012 foi de 636.882, en termos porcentuais un 23,6%.

Mapa 12. Poboación en risco de pobreza ou exclusión social- porcentaxe do total de poboación, Europa. Datos referidos ao ano 2012

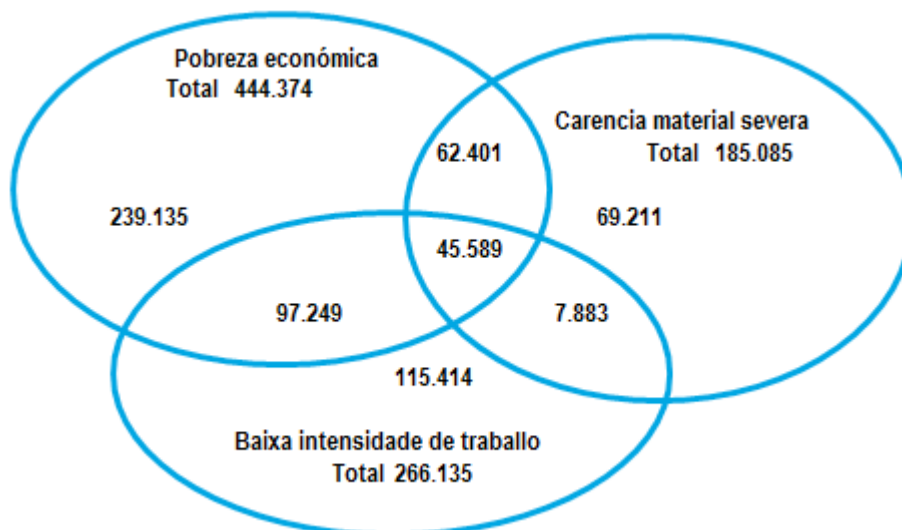

Fonte: EUROSTAT

En 2012 o indicador AROPE é máis baixo en Galicia que en España e na UE-28; para os tres indicadores que o compoñen a situación é diferente. A taxa de risco de pobreza é máis baixa en Galicia que en España e na UE-28; a porcentaxe de persoas que viven en fogares con carencia material severa (6,9%), é sete décimas máis alta que en España, aínda que moito máis baixa que na UE-28; por último, o 13,8% de persoas de 0 a 59 anos que viven en fogares con baixa intensidade de ingresos de traballo é un valor superior á UE-28 pero 1,9 puntos inferior a España.

A seguinte figura representa a distribución por compoñentes das 636.882 persoas en situación de pobreza ou exclusión social no ano 2012. Delas hai 45.589 persoas (1,7%) que son pobres utilizando calquera dos conceptos.

Gráfico 11. Persoas en pobreza ou exclusión social. Intersección entre as compoñentes. Galicia. Ano 2012

Fonte: Elaboración propia a partir de: IGE. Enquisa de condicións de vida das familias

A análise da taxa de pobreza ou cohesión social mostra elevados niveis entre a poboación nova, así como na estranxeira, nos fogares monoparentais con nenos a cargo e nos que teñen unha baixa intensidade de traballo. En 2012, o grupo de idade de 16 a 24 anos é o que presenta unha taxa máis elevada, lixeiramente superior nas mozas. Ao contrario, os maiores de 65 anos son os que teñen unha taxa máis reducida. As mulleres presentan unha taxa 4 décimas superior aos homes. O 26,3% dos fogares con nenos a cargo está en situación de risco de pobreza ou exclusión social, sendo especialmente chamante o caso dos fogares monoparentais nos que máis da metade están nesa situación. Segundo a nacionalidade, a taxa entre a poboación estranxeira case triplica a de poboación española residente en Galicia.

En canto a aspectos territoriais, a provincia de Pontevedra é a que presenta a maior taxa de risco de pobreza ou exclusión social seguida de Ourense. Por baixo da media de Galicia, están as provincias de Lugo e A Coruña. No caso dos grandes municipios, todos presentan datos inferiores á media aínda que existe unha clara diferenciación entre os mesmos. Así, o Concello de Ourense, alcanza un valor de 23,2%, Ferrol (23,0%), Vigo (21,2%) e Pontevedra (20,6%), mentres que no resto -A Coruña, Santiago e Lugo- as taxas non chegan ao 20%.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

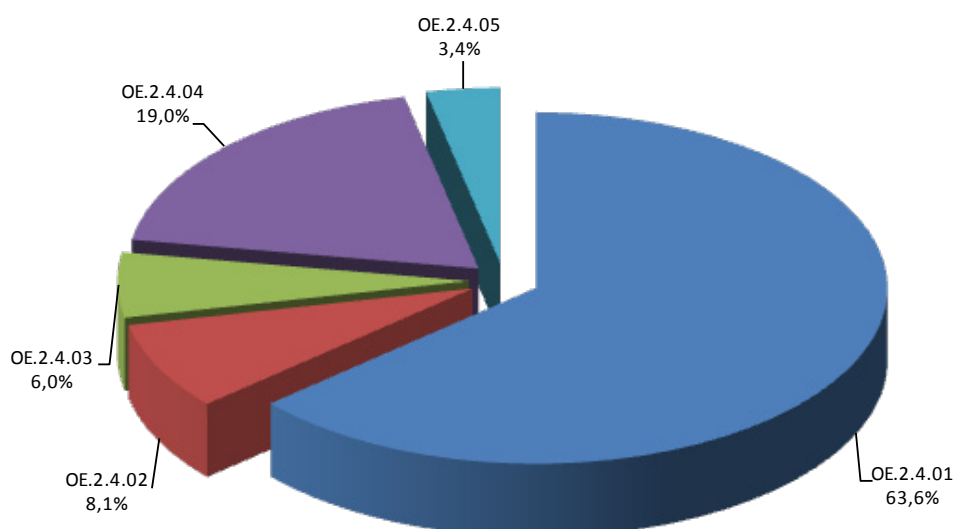
- Aumentar a taxa de cobertura da poboación en risco de pobreza.

- Redución da pobreza e exclusión social no territorio da comunidade autónoma.
- Consolidación da rede de recursos, programas e medidas específicas e especializadas, para abordar a violencia de xénero dende unha perspectiva de asistencia social integral ás mulleres que a sofren e ás persoas ao seu cargo.
- Fortalecemento e impulso das medidas de prevención, para avanzar na paulatina redución desta lacra social ata a súa erradicación.
- A mellora no obxectivo da igualdade real e efectiva entre mulleres e homes nos ámbitos social e laboral.
- Asegurar a cobertura das necesidades básicas de subsistencia do colectivo de persoas galegas máis vulnerables residentes no exterior.
- O mantemento e preservación das entidades galegas do exterior que desenvolven a atención socio-sanitaria e outros programas en áreas formativas, culturais, de xuventude, para a mellora da vida dos cidadáns galegos residentes no exterior que coadruven á conservación do seu patrimonio histórico e cultural.
- A reincorporación das persoas galegas emigrantes retornadas á sociedade galega, nun entorno social e laboral favorable.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA2.4. Diseñar unha estratexia de integración social que mellore o benestar dos cidadáns, axude aos máis desfavorecidos a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables	Importe	% Eixe	% PA
OE.2.4.01 Consolidar e mellorar a acción protectora das persoas con carencia de recursos económicos en situación de risco e exclusión social e con especiais dificultades de inserción social	74.467.427	1,7%	63,6%
OE.2.4.02 Impulsar os servizos e prestacións á emigración galega e ás súas entidades, así como aos retornados, para garantir o seu benestar	9.427.880	0,2%	8,1%
OE.2.4.03 Impulsar a igualdade de oportunidades por razón de xénero, a inclusión e mellora social, o acceso á actividade e ao emprego das mulleres	6.994.875	0,2%	6,0%
OE.2.4.04 Promover a inclusión social e loitar contra a pobreza e calquera forma de discriminación	22.230.923	0,5%	19,0%
OE.2.4.05 Reducir a violencia de xénero articulando unha resposta global e coordinada fronte e esta lacra, en calquera das súas modalidades e consecuencias	3.968.741	0,1%	3,4%
Total	117.089.846	2,7%	100,0%

PA2.4.Deseñar unha estratexia de integración social que mellore o benestar dos cidadáns, axude aos máis desfavorecidos a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA2.4.Deseñar unha estratexia de integración social que mellore o benestar dos cidadáns, axude aos máis desfavorecidos a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables	Importe	%
Fondos propios da C.A.	97.492.400	83,3%
FEDER	1.745.994	1,5%
Orzamentos Xerais do Estado	4.225.822	3,6%
FSE	13.625.630	11,6%
Total	117.089.846	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Renda de Inclusión Social de Galicia, coa que se pretende axudar a 10.500 persoas, das que case o 60% serían mulleres.

Axudas de Inclusión Social e a Axuda Extraordinaria Pensións non contributivas (PNC), Fondo de Asistencia Social (FAS) e subsidio de garantía de ingresos mínimos (SGIM).

Mantemento da rede de servizos sociocomunitarios para promover a inclusión social e a loita contra a pobreza.

Programas específicos de inclusión social realizados polas corporacións locais e polas entidades de iniciativa social prestadoras de Servizos Sociais que se estiman en 130.

Atención socioasistencial e sociocultural aos cidadáns galegos do exterior coa que se pretende axudar a case 11.000 persoas (60% mulleres).

E2: Benestar das persoas e as familias e cohesión social		Previsto
<i>PA04 Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar dos cidadáns, axude aos máis</i>		
E01 Consolidar e mellorar a acción protectora das persoas con carencia de recursos económicos en situación de		
OO01 Renda de Inclusión Social de Galicia		
P345.H	Persoas perceptoras RISGA (homes)	4.410,0
P345.M	Persoas perceptoras RISGA (mulleres)	6.090,0
OO02 Axudas de Inclusión Social		
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	54.093,0
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	54.093,0
OO03 Axuda Extraordinaria Pensións non contributivas (PNC), Fondo de Asistencia Social (FAS) e subsidio de		
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	14.760,0
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	31.362,0
OO04 Programas para cubrir as necesidades básicas de persoas con carencias económicas e especiais dificultades		
P00346	Centros/programas financiados	100,0
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	97,0
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	96,0
P343.H	Persoas en risco de exclusión atendidas para cobertura de necesidades básicas (homes)	50.171,0
P343.M	Persoas en risco de exclusión atendidas para cobertura de necesidades básicas (mulleres)	50.171,0
E02 Impulsar os servizos sociais e prestacións á emigración galega e ás súas entidades, así como aos retornados, para		
OO01 Atención socioasistencial e sociocultural aos cidadáns galegos do exterior.		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	4,0
P00077	Entidades beneficiarias.	156,0
P242.H	Persoas beneficiarias (Homes)	4.300,0
P242.M	Persoas beneficiarias (Mulleres)	6.600,0
OO02 Atención ás entidades galegas no exterior para desenvolver os seus programas.		
P00077	Entidades beneficiarias.	175,0
OO04 Apoio ao retorno a través de axudas económicas e de fomento da actividade emprendedora e autoemprego		
P242.H	Persoas beneficiarias (Homes)	78,0
P242.M	Persoas beneficiarias (Mulleres)	48,0
OO07 Programas específicos de inclusión social realizados polas corporacións locais e/ou polas entidades de		
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	139,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	146,0
SC03.H	Persoas inactivas (Homes)	7,0
SC03.M	Persoas inactivas (Mulleres)	4,0
SC05.H	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Homes)	5,0
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	10,0
SC06.H	Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	18,0
SC06.M	Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	17,0

SC15.H	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Hom	641,0
SC15.M	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Mul	583,0
SC16.H	Participantes con discapacidade (Homes)	17,0
SC16.M	Participantes con discapacidade (Mulleres)	14,0
SC17.H	Outras persoas desfavorecidas (Homes)	100,0
SC17.M	Outras persoas desfavorecidas (Mulleres)	114,0
E03 Impulsar a igualdade de oportunidades por razón de xénero, a inclusión e mellora social, o acceso á actividade e		
OO01 Promoción do autoemprego e do emprendemento femininos.		
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	116,0
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	24,0
OO02 Potenciación da participación das mulleres en todos os ámbitos sociais en condicións de igualdade.		
P235.M	Participantes que melloraron a súa situación persoal ou laboral a través de medidas de fomento da igualdade (Mulleres)	2.000,0
OO03 Promoción da igualdade no ámbito local		
P00181	Número de mulleres pertencentes a colectivos vulnerables querecibiron información, atención ou asesoramento.	12.000,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	3.264,0
SC03.M	Persoas inactivas (Mulleres)	4.896,0
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	3.840,0
OO04 Modificación dos valores, actitudes e estereotipos que sustentan a desigualdade.		
P00147	Número de accións de formación e sensibilización no ámbito de promoción da igualdade.	16,0
OO05 Colaboración coas entidades que traballan con mulleres en situación de especial vulnerabilidade.		
S0EE01	Mulleres pertencentes a colectivos máis vulnerables que participan nas actuacións.	3.320,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	1.160,0
SC03.M	Persoas inactivas (Mulleres)	330,0
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	1.830,0
E04 Promover a inclusión social e loitar contra a pobreza e calquera forma de discriminación		
OO01 Atención a participantes a través de dispositivos de inclusión social da Administración autonómica.		
P00196	Número de proxectos	5,0
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	981,0
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	1.058,0
OO02 Programas específicos de inclusión social realizados polas corporacións locais e polas entidades de iniciativa		
P00196	Número de proxectos	130,0
P420.H	Persoas de etnia xitana beneficiadas (homes)	304,0
P420.M	Persoas de etnia xitana beneficiadas (mulleres)	348,0
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	659,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	694,0
SC03.H	Persoas inactivas (Homes)	33,0
SC03.M	Persoas inactivas (Mulleres)	18,0
SC05.H	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Homes)	25,0
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	47,0
SC06.H	Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	85,0
SC06.M	Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	79,0
SC15.H	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Hom	120,0
SC15.M	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Mul	160,0

OO03 Mantemento da rede de servizos sociocomunitarios		
P00346	Centros/programas financiados	7,0
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	268.403,0
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	407.145,0
P347.H	Persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios con intervención social aberta rexistrados no SIUSS (homes)	156.015,0
P347.M	Persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios con intervención social aberta rexistrados no SIUSS (mulleres)	221.863,0
OO04 Investimentos para a adecuación dos centros de inclusión social.		
DOE036	Poboación beneficiada pola actuación de infraestrutura (ou equipamento) social	170,0
OO05 Programa de apoio ás persoas sen fogar.		
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	676,0
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	168,0
E05 Reducir a violencia de xénero articulando unha resposta global e coordinada fronte e esta lacra, en calquera das		
OO01 Protección e apoio integral a vítimas de violencia de xénero.		
P00115	Mulleres atendidas nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero.	693,0
P110.H	Menores atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero (Homes)	291,0
P110.M	Menores atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero (Mulleres)	269,0
OO02 Accións para fomentar a empregabilidade das vítimas de violencia de xénero.		
SOEE01	Mulleres pertencentes a colectivos máis vulnerables que participan nas actuacións.	60,0
OO03 Accións específicas dirixidas a mulleres vítimas da trata ou explotación sexual.		
SOEE01	Mulleres pertencentes a colectivos máis vulnerables que participan nas actuacións.	1.330,0
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	30,0
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	200,0
SC03.H	Persoas inactivas (Homes)	30,0
SC03.M	Persoas inactivas (Mulleres)	250,0
SC05.H	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Homes)	20,0
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	30,0
SC15.H	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Hom	45,0
SC15.M	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Mul	850,0
OO04 Consolidación da rede galega de acollemento.		
P00115	Mulleres atendidas nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero.	160,0
P110.H	Menores atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero (Homes)	73,0
P110.M	Menores atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero (Mulleres)	67,0
OO05 Información, formación e sensibilización en materia de violencia de xénero.		
P00148	Número de accións de información, formación, sensibilización en materia de violencia de xénero.	4.645,0

III.2.5. Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia.

Segundo o Censo de 2011, o 37,7% das vivendas principais (1.059.233 en total) que hai en Galicia é propia, por compra e está totalmente pagada, un 23,0% é propia con pagos pendentes, un 17,1% é propia por herdanza ou doazón, un 11,4% está alugada, o resto de vivendas principais (113.761) ou ben están cedidas de balde ou a baixo prezo ou ben

responden a outra forma de tenza distinta das anteriores. Ademais das vivendas principais hai 246.852 vivendas secundarias e 299.396 vivendas baleiras.

Tendo en conta o ano de construcións dos edificios destinados a vivenda, o 27,4% teñen menos de 20 anos, 64,8% teñen menos de 50 anos e un 12,2% foron construídos antes de 1900. O 88,3% destes edificios posúe instalacións telefónicas, o 68,4% evacuación de augas residuais por rede de sumidoiros, o 38,7 calefacción central, o 29,0% garaxe, o 9,7% instalación de gas, o 4,8% ascensor e o 18,3% con medidas de accesibilidade.

Segundo a superficie útil das vivendas principais, a maioría das vivendas (60%) están entre 61 e 105 m², dentro deste rango son as que teñen entre 76 e 90 m² as máis abundantes (un 49,1%). Un 2,3% teñen menos de 45 m² e un 10,5% superan os 150 m².

O número de vivendas protexidas rolda as 30.000, das cales un 10% está en réxime de aluguer.

O prezo por m² da vivenda, segundo a información subministrada polo Ministerio de Fomento, foi de 1.179 euros en 2014 para a vivenda libre e de 935 euros para a protexida. Dentro das vivendas libres, o prezo das que teñen menos de cinco anos de antigüidade foi de 1.465 euros e de 1.167 para as de máis de cinco anos.

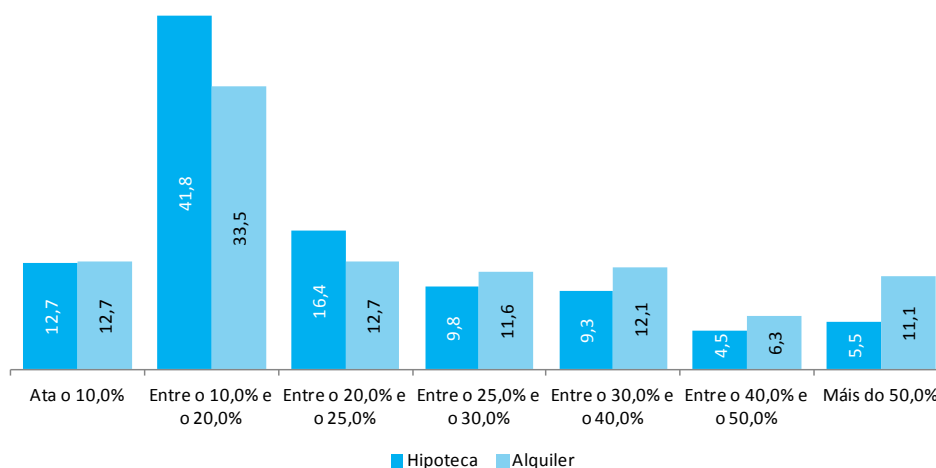
Segundo a enquisa de presupostos familiares, o gasto en vivenda, auga, electricidade, gas e outros combustibles representa o 30,3% do gasto dos fogares galegos, sendo o grupo de gasto que experimenta un maior incremento desde 2006 (5,0% medio anual fronte ao crecemento 0,3% do gasto total). Este dato mostra a importancia de analizar os fogares que destinan unha parte destacada dos seus ingresos á vivenda.

Así, a porcentaxe de fogares galegos con hipoteca sobre a vivenda principal no ano 2012 era do 21,9%, deles un 5,5% destina máis do 50% dos seus ingresos ao pago da hipoteca.

No caso das vivendas familiares principais en réxime de aluguer, que no ano 2012 ascendía ao 11,9% dos fogares galegos, a proporción dos que destinan máis do 50% dos seus ingresos ao pago do aluguer sobe até o 11%.

Gráfico 12. Fogares segundo a porcentaxe de ingresos dedicados ao pago da vivenda principal. Ano 2012

Fonte: Elaboración propia a partir de: IGE. Enquisa de condicións de vida das familias

Por último, os datos da enquisa de condicións de vida de 2010 indican que o 69,9% dos fogares está satisfeito coa súa vivenda e un 13,6% esta algo ou moi insatisfeito. Con respecto a problemas das vivendas, un 11,5% dos fogares manifestan que teñen falta de espazo, un 10,7% problemas de ruídos dos veciños, un 16,3% problemas de ruídos procedentes do exterior, un 18,3% problemas de illamento térmico ou acústico, un 24,0% problemas de humidades.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Posibilitar o acceso tanto en compra como en aluguer, especialmente para os colectivos máis desfavorecidos.
- Incrementar a vivenda de promoción pública.
- Impulsar a iniciativa privada para desenvolver vivenda a prezos limitados e xestionar solo residencial que permita a construción de vivendas a prezos limitados.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA2.5.Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia	Importe	% Eixe	% PA
OE.2.5.01 Facilitar o acceso á vivenda, en propiedade ou en réxime de aluguer, especialmente aos colectivos mais desfavorecidos	14.849.735	0,3%	100,0%
Total	14.849.735	0,3%	100,0%

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA2.5.Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia	Importe	%
Fondos propios da C.A.	11.360.135	76,5%
Orzamentos Xerais do Estado	3.489.600	23,5%
Total	14.849.735	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Accións para promover o acceso á vivenda en propiedade. Licitáranse 135 vivendas de promoción pública e concederáranse 150 axudas.

Accións para promover o acceso á vivenda en aluguer coa concesión de case 3.000 axudas e a formalización de 8 convenio ou acordos.

Prevenção da exclusión residencial.

E2: Benestar das persoas e as familias e cohesión social		Previsto
PA05 Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada		
E01 Facilitar o acceso á vivenda, en propiedade ou en réxime de aluguer, especialmente aos colectivos mais		
OO01 Accións para promover o acceso á vivenda en propiedade.		
P00045	Axudas concedidas.	150,0
P00303	Superficie de planeamento en tramitación.	2,0
P00307	Superficie de solo residencial urbanizado.	0,5
P00314	Vivendas de promoción pública licitadas polo IGVS	135,0
P00329	Superficie de solo residencial adquirido	11,0
P00330	Convenios e/ou acordos asinados	1,0
OO02 Accións para promover o acceso á vivenda en aluguer.		
P00045	Axudas concedidas.	2.793,0
P00317	Vivendas/aloxamentos con concesión de subvención.	8,0
P00330	Convenios e/ou acordos asinados	8,0
OO03 Prevenção da exclusión residencial.		
P00045	Axudas concedidas.	250,0

III.3. EIXE 3. CRECEMENTO SUSTENTABLE, TERRITORIO, MAR, AGRICULTURA, GANDERÍA E MONTES

Todo este eixe ten un denominador común, a posta en valor do potencial medioambiental da comunidade autónoma e o fortalecemento do sector primario como panca de crecemento.

O medio natural de Galicia, incluíndo as súas augas, constitúen un ben sen o que non se pode entender a nosa Comunidade Autónoma e que conta cun amplo percorrido de posibilidades para a súa posta en valor.

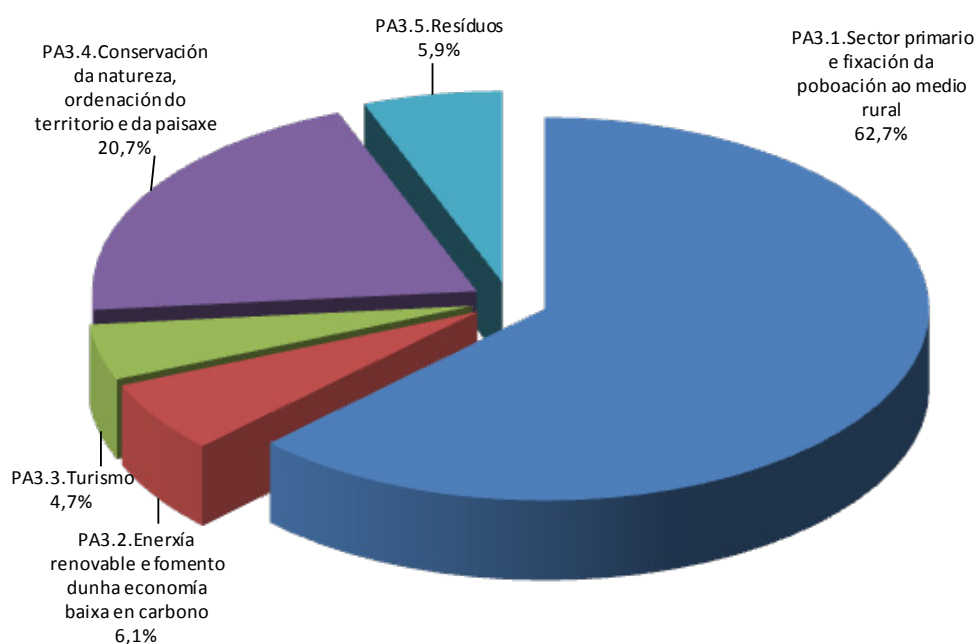
Por un lado, dende un punto de vista turístico, sector cun amplo futuro en continuo cambio, no que a nosa comunidade autónoma debe salientar as súas fortalezas para compensar a súa localización e clima fronte as principais prazas europeas. Por outro lado, no que atinxe a un sector agropecuario e forestal cun bo produto e amplo percorrido para xerar valor engadido en torno a el, o mesmo acontece coa pesca e a acuicultura e a industria transformadora.

Por último, Galicia produce o 10% da enerxía nacional. En consecuencia, as posibilidades das novas fontes de enerxía, abren un horizonte no que traballar para mellorar o mix enerxético e mesmo para crear unha industria en torno a determinadas enerxías renovables tanto tradicionais como a eólica, como as novas liñas de traballo en torno á biomasa e á enerxía undimotriz.

Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2016 neste eixe por prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
E3. Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	Importe	% total	% eixe
PA3.1.Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	585.724.422	6,7%	62,7%
PA3.2.Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono	56.795.909	0,7%	6,1%
PA3.3.Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados	44.029.422	0,5%	4,7%
PA3.4.Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial	193.302.566	2,2%	20,7%
PA3.5.Pechar un modelo consistente de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa	54.822.114	0,6%	5,9%
Total	934.674.433	10,7%	100,0%

E3. Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes

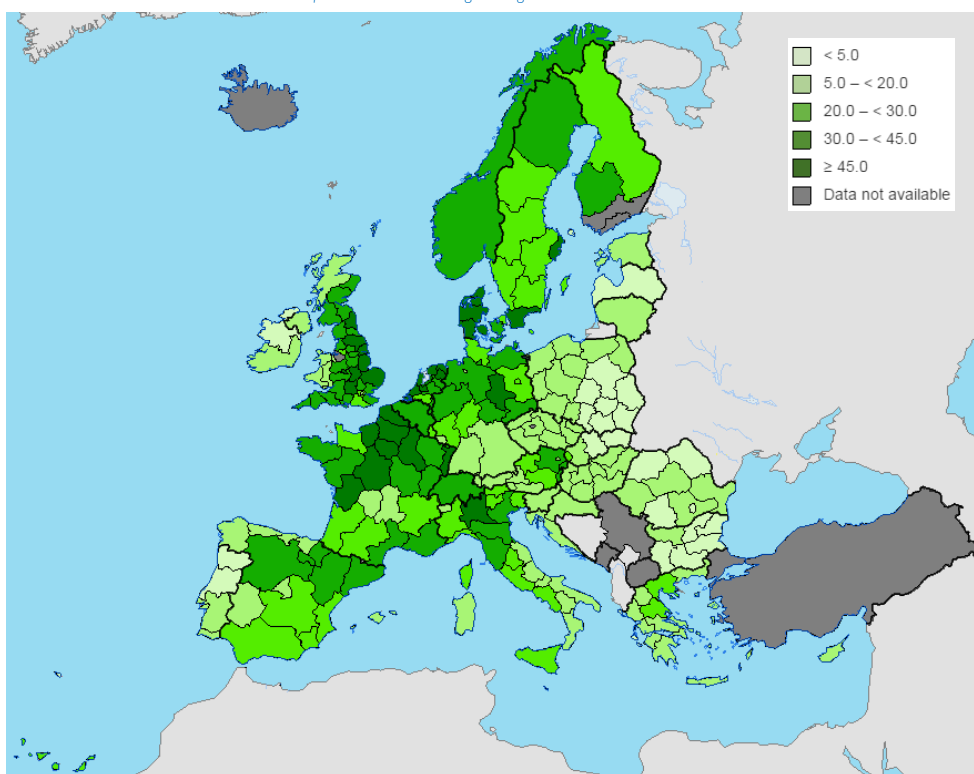
A táboa seguinte mostra o orzamento do eixe por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
E3. Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	Importe	%
Fondos propios da C.A.	570.647.210	61,1%
FEDER	67.523.468	7,2%
Orzamentos Xerais do Estado	19.184.295	2,1%
FEADER	172.974.083	18,5%
FEMP	51.069.857	5,5%
FEAGA	53.231.000	5,7%
OUTROS FONDOS EUROPEOS	30.000	0,0%
OUTRAS INICIATIVAS	14.520	0,0%
Total	934.674.433	100,0%

III.3.1. Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural

O peso do VEB do sector primario en Galicia sobre o VEB total rolda o 5%, por ramas de actividade a agricultura e gandería supón o 3,1%, a silvicultura e explotación forestal o 0,6% e a pesca o 1,3% do VEB total.

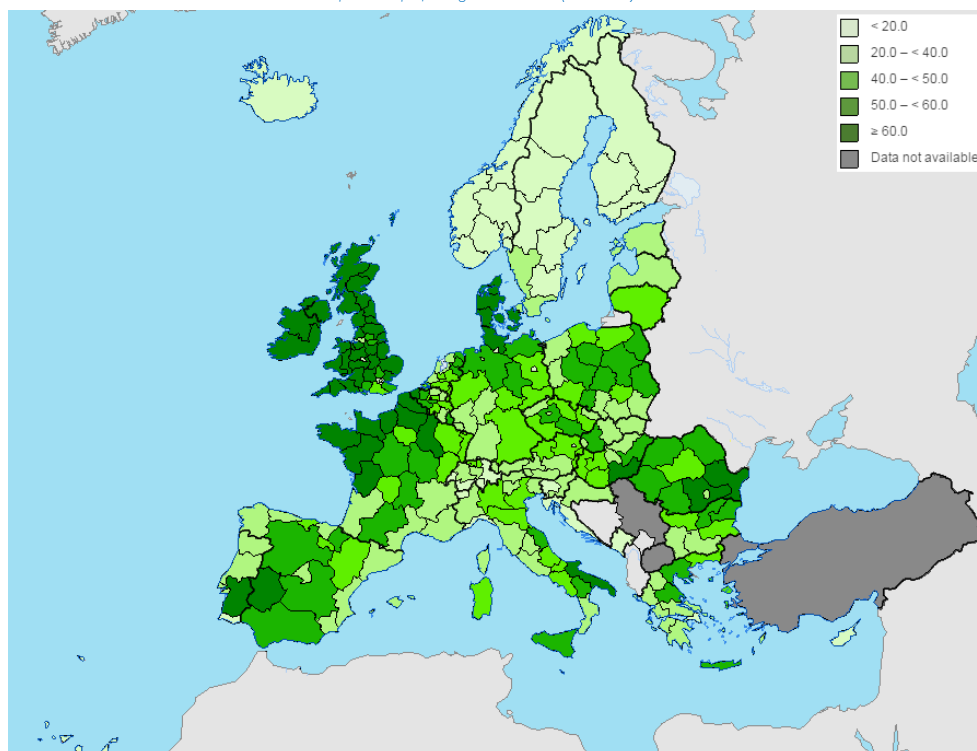
Mapa 13. Peso do sector agrario e gandeiro no VEB total. 2011

Fonte: Eurostat. Statistical atlas

Galicia suma un total de 647.598 ha de superficie agraria útil (SAU) en 2009, o que supón un 21,9% da superficie total da Comunidade, desta superficie apenas o 5% se mantén en regadío e só un 1 % adscíbese á produción ecolóxica. Comparado coa media europea, a porcentaxe de SAU sobre a superficie total está 17,2 puntos por debaixo.

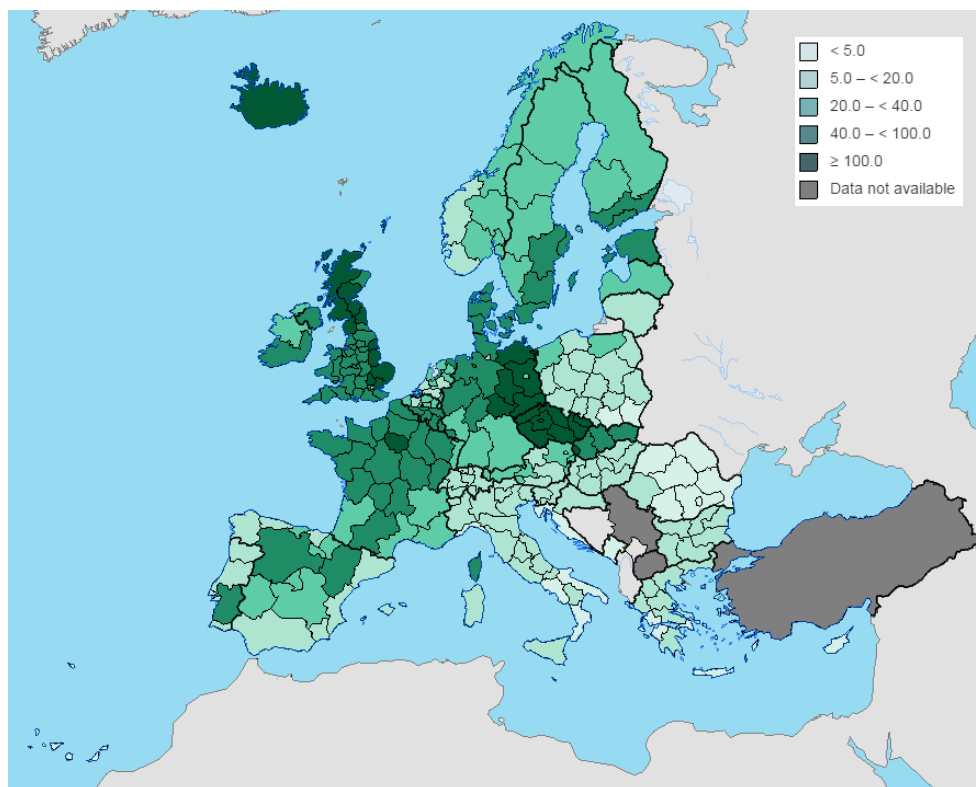
Mapa 14. Superficie agraria utilizada. (% do total). 2010

Fonte: Eurostat. Statistical atlas

○ 98 % das 81.170 explotacións contan con superficie agraria útil, aínda que a escasa dimensión desta e o elevado número de parcelas é unha constante definitoria da estrutura agraria. De feito, aínda que a media por explotación é de 8,2 Ha apenas o 10 % supera as 20. O tamaño medio das explotacións a nivel europeo é de 14,4 Ha, un 80% superior á dimensión galega.

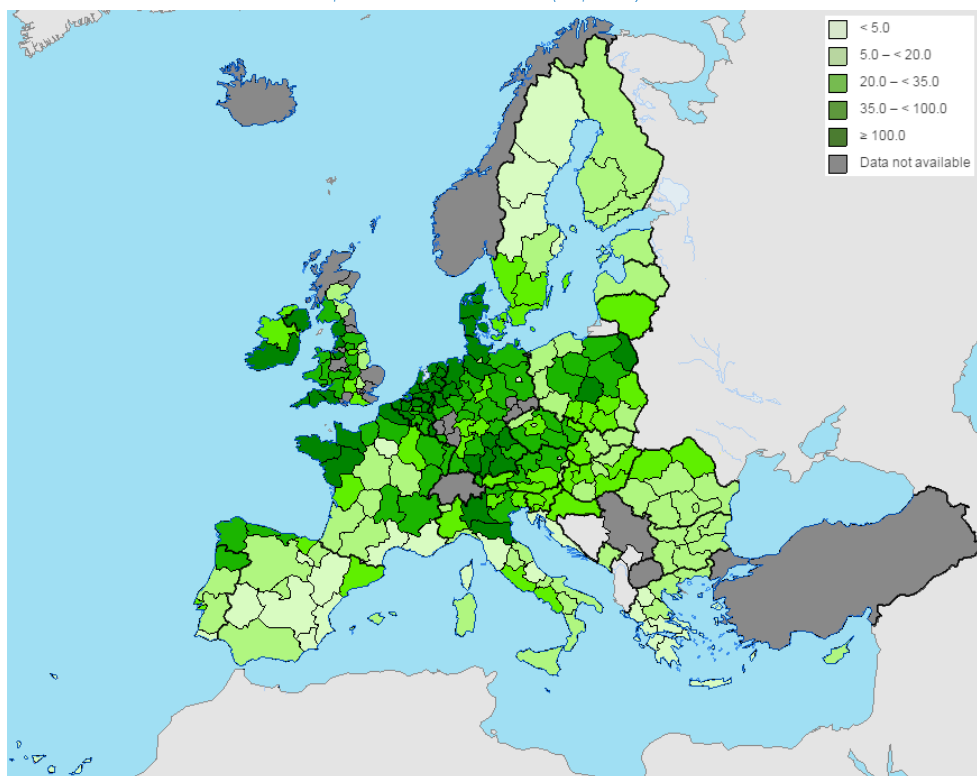
Mapa 15. Tamaño medio das explotacións. (Ha) 2010

Fonte: Eurostat. Statistical atlas

A gandería constitúe o alicerce fundamental da actividade agraria galega. Por sectores o vacún, e particularmente o lácteo, é o activo máis importante, tanto en termos de produción (38 % da produción española) como de repercusión social.

Mapa 16. Produción de leite de vaca (Tm por km²). 2012

Fonte: Eurostat. Statistical atlas

Da análise conxunta dos datos despréndense dous elementos substantivos. Por unha banda conséntase unha drástica redución do número de explotacións gandeiras ao longo dos últimos anos; por outro, a estrutura da gandería galega foise conformando ao redor dunha dobre realidade produtiva: por unha banda, un grupo principal de explotacións industrializadas con dedicación íntegra á actividade, principalmente no sector lácteo, porcino e avícola, con rendibilidades condicionadas en certa medida pola dependencia de factores externos, alleos ao control dos produtores, como a natureza especulativa do mercado internacional de cereais; doutro, un crecente número de produtores de escasa dimensión e dedicación multifuncional a tempo parcial, que comercializan a súa produción a través de mercados locais. No que respecta á agricultura conséntase unha notable orientación cara á produción de cultivos forrajeros. Outros cultivos cobran crecente importancia: pataca, hortícolas, flor e sector vitivinícola, maioritariamente vinculados á produción de calidade diferenciada.

No apartado da silvicultura, Galicia conta cunha superficie forestal de 2.000.000 de Ha, das que 1.424.094 Ha son de monte arborizado que alberga un volume global de madeira de 192 millóns de metros cúbicos e un volume unitario de 135,46 m³ /Ha, moi

superior á media estatal. Esta superficie xera o 22 % do valor produtivo da superficie forestal española, 7 % do valor recreativo e o 10 % do valor ambiental.

Con datos de 2010 o sector forestal e a industria anexa achega o 1,9 % do VAB de Galicia. A produción de madeira, con 7 millóns de metros cúbicos anuais, é a principal achega económica do subsector forestal, seguido pola fabricación de mobles e de papel. Cunha estrutura de 600 empresas industriais e comercializadoras e 2.400 autónomos, o subsector proporciona máis de 25.000 empregos (2,63 %), incluíndo produción e transformación. O 70% das empresas aséntase en poboacións de menos de 5.000 habitantes, de tal forma que se converten en fonte de fixación de poboación no medio rural. Estes datos xustifican o valor estratéxico do sector forestal galego. Con todo, conséntase a persistencia de problemas estruturais relacionados esencialmente coa distribución e propiedade da superficie forestal e coa escasa dimensión da industria e a súa orientación fundamental cara á actividade de primeira transformación.

O 98 % da superficie forestal galega é de natureza privada, cunha dobre tipoloxía de propiedade. Por unha banda os montes veciñais de man común, xestionados por 3.000 comunidades de réxime xermánico, que ocupan o 30 % da superficie forestal cunha media de 250 Ha por comunidade. Doutra banda, máis de 670.000 propiedades particulares cunha posesión media menor de 2 Ha distribuídas en 2-3 parcelas. Este réxime minifundista dificulta especialmente o deslinde claro da propiedade e a súa xestión sustentable, reducindo a produtividade laboral por baixo da media estatal.

Estas cifras apuntan o indubidable potencial económico do sector, que non se esgota nas actividades apuntadas. A importancia ambiental e patrimonial do monte galego permite utilizacións alternativas. En particular, unha ampla porcentaxe da superficie forestal é compatible con usos agrícolas e gandeiros.

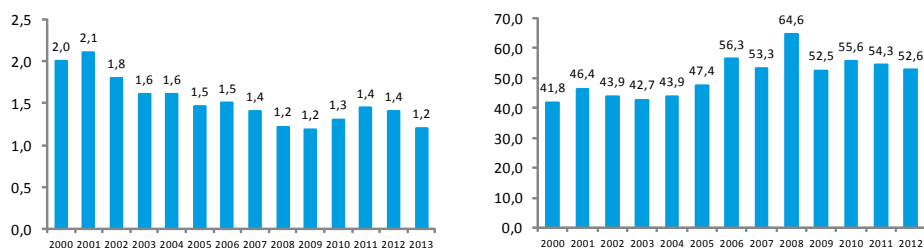
Os incendios forestais constitúen un dos máis importantes problemas ambientais de Galicia. Analizando o período 2001-2011, a media anual de superficie arborada queimada ascende a 11.009,28 Ha e a 30.106,67 Ha a de superficie total. Estas cifras supoñen unha quebra severa do potencial económico do sector forestal, un grave risco para persoas e ecosistemas e un gasto público elevado.

Tomando como referencia o Informe de Incendios Forestais 2011 elaborado polo Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, Galicia sufriu o 50% dos Grandes Incendios Forestais da dita anualidade (superiores a 500 hectáreas), así como o 38,64% de sinistros respecto á totalidade do Estado español.

A pesca e a acuicultura representa aproximadamente o 26% do valor engadido do sector primario nos últimos anos e o 55% do sector a nivel nacional. O subsector da pesca e acuicultura dá traballo ao 1,7% (ano 2014) dos ocupados en Galicia, fronte ao 0,1% da UE.

○ VEB da pesca en termos nominais mantívose practicamente constante nos últimos anos, como consecuencia diso o peso do sector no VEB total diminuíu lixeiramente. Porén, con respecto ao conxunto nacional, o sector en Galicia aumentou o seu peso.

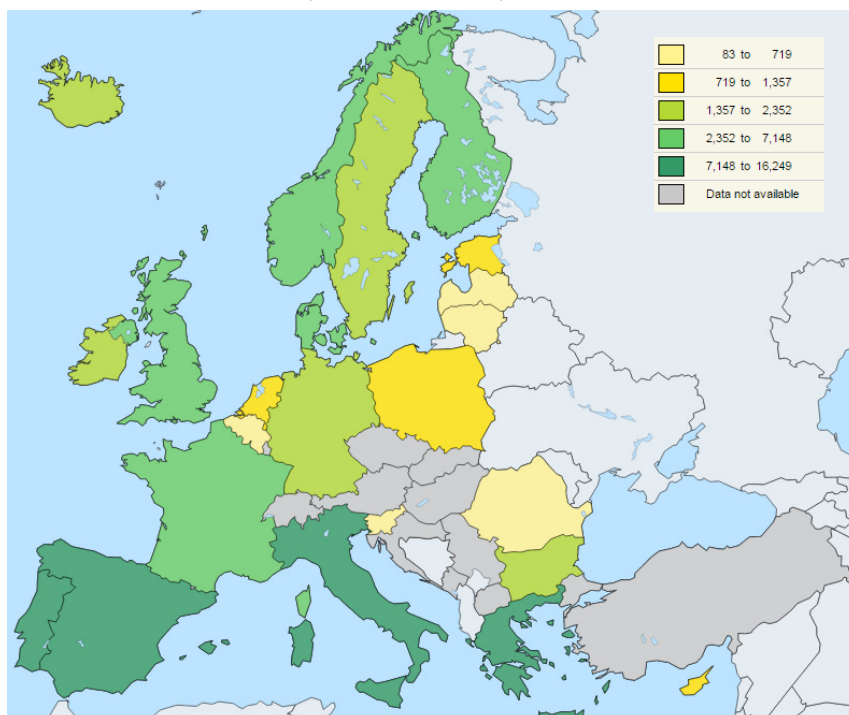
Gráfico 13. Peso da pesca no VEB galego (esquerda) e no VEB da pesca de España (dereita)

Fonte: IGE, INE Contas económicas

A frota pesqueira con porto base en Galicia supón, aproximadamente, un 48,95 % da frota nacional e o 5,17% da europea. A maioría destes barcos son de pequeno tamaño, o que implica unha grande presión sobre os recursos que viven nas augas interiores. Hai unha grande variedade de especies capturadas e o seu valor económico é alto.

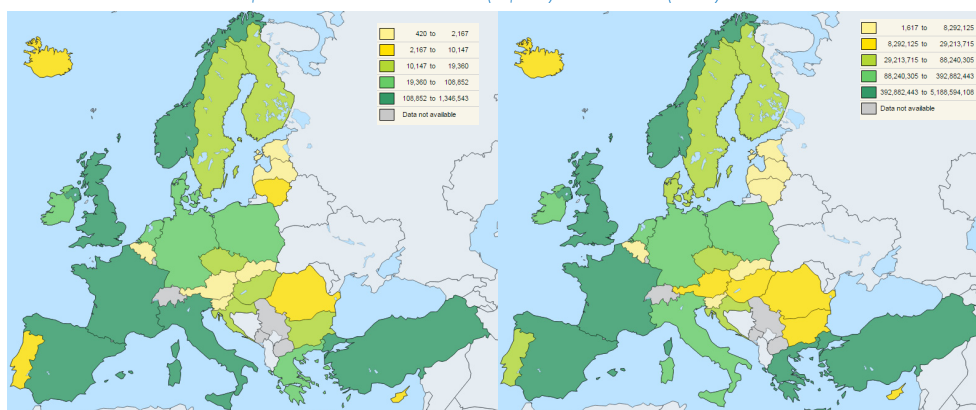
Mapa 17. Número de barcos de pesca. 2012

Fonte: Eurostat

A costa galega é un lugar idóneo para a acuicultura, tanto para a produción de moluscos como para a de peixes, para o que se require a utilización de diferentes métodos de produción segundo o tipo de cultivo que se trate e a zona onde se localice. A acuicultura mariña representa, aproximadamente, o 86,95 % da produción total española e, aproximadamente, o 20% da europea. As forzas que impulsan a sustentabilidade da acuicultura galega son a alta calidade dos seus produtos e as condicións oceanográficas, alén de ser unha alternativa ás limitadas capacidades da produción da pesca extractiva.

Mapa 18. Produción da acuicultura. Tm (esquerda) e Valor en euros (dereita). 2013

Fonte: Eurostat

Os prezos en primeira venda en certos produtos, aínda tendo unha tendencia xeral positiva, continúan a ser baixos. A presentación dos produtos frescos amosa unha escasa adecuación ás demandas que están adoptando os consumidores. Actualmente é escasa e pouco clarificadora a información á persoa consumidora. En relación aos produtos certificados, conséntase unha existencia minoritaria dos mesmos e unha dificultade, con tendencia a diminuír, na identificación de produtos ao longo da cadea comercial.

A industria de transformación e comercialización dos produtos procedentes da pesca en Galicia ten un peso específico importante, pois constitúe un dos seus sectores estratégicos. Estas industrias, que tradicionalmente forman parte do tecido socioeconómico galego, teñen que afrontar grandes retos debido ás condicións de competitividade dentro do mercado internacional.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Contar cun sistema portuario pesqueiro adaptado ás especificidades de cada porto e comunidade que contribúa a lograr a sustentabilidade da actividade pesqueira mediante infraestruturas modernas, especializadas e eficientes.

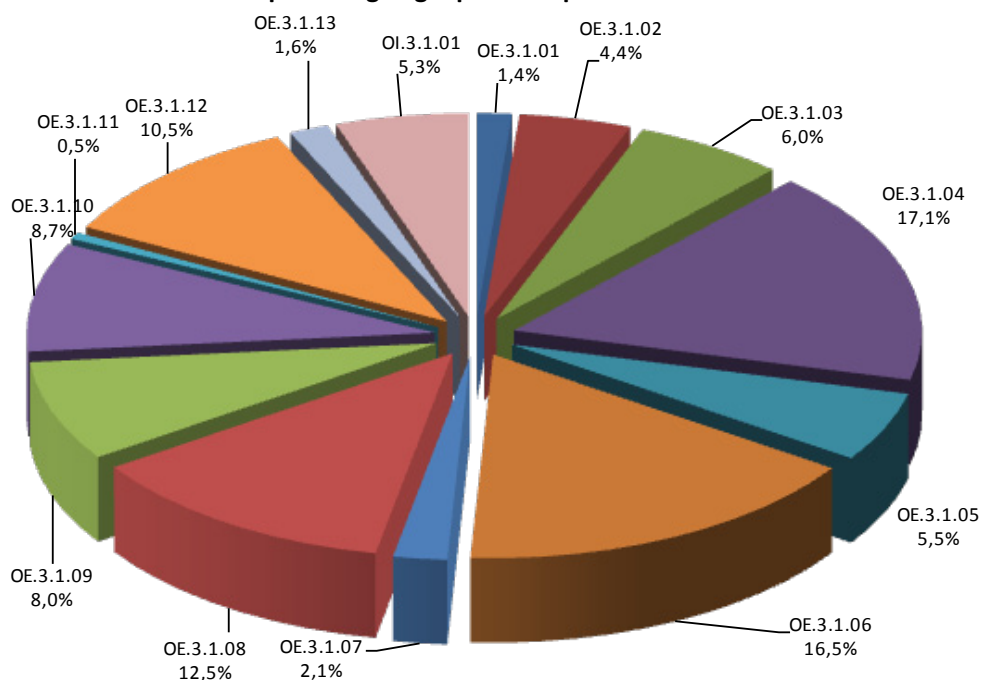
- Desenvolvemento de servizos e actividades nos portos galegos optimizando a adaptación ás necesidades dos usuarios destes, primando o sector profesional e a náutica recreativa
- Acadar un cumprimento do programa de control técnico-sanitario superior ou igual ao 95% para evitar as consecuencias negativas sobre as persoas.
- Rematar todas as concentracións parcelarias con camiños principais abertos. Proxectar e executar os camiños principais en todas as concentracións que están na fase de Bases Definitivas. Pasar á fase de Bases Definitivas en todas as concentracións que se atopen en fase de Decreto, en fase de Bases Provisionais ou nas que estas estean en proceso de elaboración.
- Reducir o número de lumes e de superficie queimada, de tal forma que non se supere a media de 3 ha por lume, 1 ha. de superficie arborada por lume, se manteña o número de lumes maiores de 25 ha por debaixo do 2% do total e os de lumes menores ou iguais a 1 ha por riba do 70%, se reduza o número de incendios e a superficie queimada total con respecto á media dos últimos 10 anos.
- Conseguir que no vindeiro período os habitantes do rural teñan ao seu alcance, tódolos servizos de carácter básico que favorezan a conciliación familiar e unha mellor atención das persoas dependentes.
- Frear o envellecemento e o despoboamento das zonas rurais.
- Incrementar a renda agraria e a produtividade da agricultura, que é inferior á media estatal e comunitaria, manténdose arredor do 90% do valor da media da UE.
- Mellorar o investimento e I+D na agricultura galega, que incide negativamente no desenvolvemento deste sector, así como a baixa formación dos agricultores e gandeiros.
- Fomentar o control leiteiro para avaliar a calidade produtiva dos animais, promover a mellora xenética do gando frisón que aumente as producións das explotacións, fomentar a utilización dos recursos zootécnicos autóctonos
- Promover a calidade dos produtos obtidos das explotacións gandeiras e converter ao sector vitivinícola nun eixo produtivo de primeiro orde na economía agraria galega.
- Aumentar o tamaño das explotacións e as empresas e aumentar a orientación da súa produción cara a produtos de calidade certificada. Apertura de novos mercados.
- Fomentar o asociacionismo agrario sobre todo en sectores menos desenvolvidos como os de produtores de froitas e hortalizas, flor, planta ornamental, etc
- Incrementar a porcentaxe de montes xestionados mediante un instrumento de ordenación e xestión forestal. Aumentar os montes certificados mediante un sistema de certificación internacionalmente recoñecido.

- Resolver deslindes parciais ou totais de montes veciñais en man común. Crear sociedades ou asociacións de xestión ou comercialización forestal conxunta. Fomentar o uso silvopascícola ordenado.
- Consolidar o estado sanitario da cabana gandeira galega. Estender os programas sanitarios voluntarios.
- Garantir e incrementar a produtividade agrícola, fomentando o progreso técnico e asegurando o desenvolvemento racional desta, así como o emprego óptimo dos factores de produción, en particular, da man de obra; un nivel de vida equitativo á poboación agrícola; a estabilización dos mercados, a seguridade dos abastecementos e asegurar ao consumidor subministracións de calidade a prezos razoables.
- Contar cun sector pesqueiro con organizacións operativas e eficaces.
- Lograr un recoñecemento social do traballo na pesca con especial incidencia na visibilidade do traballo feminino.
- Incrementar a innovación e a diversificación nas comunidade pesqueiras.
- Conseguir una maior valoración e protección do patrimonio cultural da pesca e achegar o mar a todos os sectores sociais convertendo as actividades marítima en actividades inclusivas socialmente.
- Potenciar medidas que aumenten a competitividade, a produción e fomenten a internacionalización dos produtos pesqueiros e da acuicultura.
- Mellorar a trazabilidade dos produtos pesqueiros que permita avanzar na loita contra a pesca ilegal.
- Fomentar a comercialización de produtos obtidos con métodos que teñan un baixo impacto no medio ambiente. Desenvolver sectores da comercialización e transformación cun elevado potencial de crecemento reforzando tamén a cadea de innovación
- Mellora da competitividade de pequenas e medianas empresas das zonas de pesca. Engadir valor aos produtos da pesca e acuicultura.
- Dinamizar as zonas pesqueiras e mellorar a formación nas zonas de pesca
- Promover o intercambio de experiencias e cooperación.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA3.1.Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	Importe	% Eixe	% PA
OE.3.1.01 Modernizar os portos de Galicia, garantindo os medios precisos para desenvolver un modelo de negocio en cada dársena en base ás actividades con máis demanda e á especialización e para colaborar á sustentabilidade da actividade pesqueira	8.123.944	0,9%	1,4%
OE.3.1.02 Controlar a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar e garantir a seguridade no mar e coordinar o salvamento marítimo	26.057.107	2,8%	4,4%
OE.3.1.03 Mellorar as infraestruturas no medio rural para acadar unhas explotacións máis competitivas	35.216.926	3,8%	6,0%
OE.3.1.04 Reducir os danos provocados polos incendios forestais, mellorando a prevención e a defensa contra os mesmos	99.883.310	10,7%	17,1%
OE.3.1.05 Mellorar as condicións de vida da poboación no territorio rural galego, especialmente a través da creación de emprego	32.344.504	3,5%	5,5%
OE.3.1.06 Aumentar a rendibilidade dos sistemas produtivos das explotacións agrogandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación	96.443.168	10,3%	16,5%
OE.3.1.07 Fomentar a innovación e a calidade diferenciada no eido agroalimentario e impulsar o asociacionismo agrario para poder acceder ao mercado en condicións máis favorables a través da organización da produción e da comercialización	12.453.092	1,3%	2,1%
OE.3.1.08 Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomentar a xestión forestal sostible.	73.354.984	7,8%	12,5%
OE.3.1.09 Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos.	46.738.566	5,0%	8,0%
OE.3.1.10 Aumentar a renda de agricultores e gandeiros de Galicia.	50.691.421	5,4%	8,7%
OE.3.1.11 Contar cun sector pesqueiro con organizacións costeiras operativas e eficaces e potenciar a cultura do seguro no mar	3.145.398	0,3%	0,5%
OE.3.1.12 Mellorar a competitividade do sector pesqueiro, a comercialización dos produtos da pesca e da acuicultura e fomentar unha pesca sostible	61.289.011	6,6%	10,5%
OE.3.1.13 Desenvolvemento sostible das zonas de pesca	9.143.302	1,0%	1,6%
OI.3.1.01 Contribuír ao fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	30.839.689	3,3%	5,3%
Total	585.724.422	62,7%	100,0%

PA3.1.Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA3.1.Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	Importe	%
Fondos propios da C.A.	306.739.844	52,4%
FEDER	2.234.872	0,4%
Orzamentos Xerais do Estado	16.983.389	2,9%
FEADER	155.465.460	26,5%
FEMP	51.069.857	8,7%
OUTROS FONDOS EUROPEOS (FEAGA)	53.231.000	9,1%
Total	585.724.422	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Accións de reordenación das estruturas agrarias mediante procesos de concentración parcelaria que afectarán a 43 zonas de concentración parcelaria e construírá ou mellorará preto de 200 camiños rurais.

Axudas a investimentos produtivos nas explotacións agrarias que beneficiará a 550 explotacións que se acollan a medidas de modernización.

Axudas á incorporación de novos activos que permitirán incorporar 350 mozos como titulares de explotacións agrarias, o 26% deles serán mulleres.

Planificación preventiva contra incendios forestais asentada na actuación concertada de todas as administracións reforzando as estruturas de extinción e de prevención dos incendios forestais (por medio da realización de tratamentos preventivos e silvícolas), que con 35 proxectos beneficiarán a 38.750 persoas.

Fomentar a ordenación, a xestión sostible e o aproveitamento dos montes e impulsar a certificación da xestión forestal sustentable onde se espera realizar 120 operacións que afectarán a 8.017 hectáreas cun investimento total de 28 millóns de euros.

Desenvolvemento dos programas sanitarios obrigatorios onde se prevé sacrificar máis de 3.500 animais.

Axudas directas á renda, para contribuír á mellora do nivel de vida da poboación agraria, que beneficiará a 50.017 agricultores, dos que un 80% serán mulleres.

Equilibrar as capacidades pesqueiras ás posibilidades de pesca, onde se espera realizar 90 proxectos de apoio á xestión dos recursos.

E3: Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes		Previsto
PA01 Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao		
E01 Modernizar os portos de Galicia, garantindo os medios precisos para desenvolver un modelo de negocio en		
OO01 Mellora da calidade medioambiental das instalacións portuarias e da eficiencia enerxética e térmica das		
P00131	Nº de portos con actuación.	9,0
OO02 Modernización e adecuación das instalacións existentes para adaptalas ás novas necesidades do mercado e		
P00131	Nº de portos con actuación.	11,0
E02 Controlar a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar e garantir a seguridade no mar e coordinar		
OO02 Previr e controlar as actividades que poidan afectar negativamente á sustentabilidade dos recursos		
P00001	% de análises realizadas.	100,0
OO07 Aumentar o nº de inspeccións en praias, portos, lonxas e vehículos.		
P00009	% de sancións en relación ao nº inspeccións.	24,0
E03 Mellorar as infraestruturas no medio rural para acadar unhas explotacións máis competitivas		
OO01 Accións de reordenación das estruturas agrarias mediante procesos de concentración parcelaria		
P00047	Camiños rurais construídos e/ou mellorados (número).	190,0
P00319	Zonas de concentración parcelaria con actuacións desenvolvidas.	43,0
E04 Reducir os danos provocados polos incendios forestais, mellorando a prevención e a defensa contra os mesmos		
OO01 Planificación preventiva contra incendios forestais asentada na actuación concertada de todas as		
D0C021	Poboación beneficiada das medidas de prevención contra incendios forestais	38.750,0
P00125	Nº de actuacións en infraestruturas (Ud).	62,0
P00196	Número de proxectos	35,0
P00299	Superficie de mellora forestal (ha).	28.692,0
P00371	Lumes	28.464,0
P00390	Equipos	2.100,0
OO03 Campañas de educación e sensibilización		
P00371	Lumes	4.744,0

E05 Mellorar as condicións de vida da poboación no territorio rural galego, especialmente a través da creación de		
OO01 Ofertas de servizos básicos elementais (centros de día, garderías, etc..).		
P00366	Concellos beneficiados	314,0
OO02 Posta en marcha de proxectos produtivos xeradores de autoemprego e emprego (Perruquerías, talleres,		
P00021	Actuacións de formación	15,0
P00043	Aumento do emprego nas empresas subvencionadas	80,0
P00045	Axudas concedidas.	85,0
P00103	Investimento total (€)	8.020.000,0
P00365	Proxectos preparación e/ou elaboración estratexias Leader	21,0
P00366	Concellos beneficiados	313,0
P00367	explotacións agrarias apoiadas	15,0
P00368	Empresas creadas	60,0
P00369	Número de empresas que reciben axudas	90,0
P00370	Mantemento de emprego nas empresas subvencionadas	150,0
P242.H	Persoas beneficiarias (Homes)	70,0
P242.M	Persoas beneficiarias (Mulleres)	80,0
OO03 Posta en marcha do uso das novas tecnoloxías e da enerxía limpa e emprego de plataformas on-line de		
P00045	Axudas concedidas.	52,0
P00103	Investimento total (€)	1.000.000,0
P00202	Número de proxectos de cooperación	8,0
E06 Aumentar a rendibilidade dos sistemas produtivos das explotacións agrogandeiras e fomentar a súa		
0010 Agroambiente e clima		
P00367	explotacións agrarias apoiadas	9.300,0
P00372	Contratos apoiados	15.751,0
P00373	Superficie física subvencionada	304.019,0
P00413	Ensaio de conservación de recursos fitoxenéticos	25,0
0011 Agricultura ecolóxica		
P00367	explotacións agrarias apoiadas	195,0
P00375	Superficie en conversión	350,0
P00376	Superficie en mantemento	7.000,0
OO01 Axudas a investimentos produtivos nas explotacións agrarias.		
P00088	Explotacións de Galicia que se acolen a medidas de modernización de explotacións agrarias	550,0
OO02 Axudas á incorporación de novos activos		
P180.H	Número de mozos que se acolen a medidas de incorporación como titulares en explotacións agrarias (Homes)	260,0
P180.M	Número de mozos que se acolen a medidas de incorporación como titulares en explotacións agrarias (Mulleres)	90,0
OO03 Acceso a seguros agrarios.		
P00216	Número de seguros agrarios subvencionados	23.619,0
OO04 Axudas á modernización integral das explotacións		
P00367	explotacións agrarias apoiadas	300,0
P00382	Asesores formados	100,0
P00383	Explotacións que reciben servizos de asesoramento subvencionado	3.500,0
P00384	Entidades creadas	5,0
P161.H	Número de beneficiarios (Homes)	26,0
P161.M	Número de beneficiarios (Mulleres)	154,0
OO05 Actuacións de apoio ao control leiteiro.		
P00313	Variación do número de lactacións válidas finalizadas	146.087,0
OO06 Desenvolvemento do Plan de Mellora Xenética do Frisón de Galicia.		
P00381	Explotacións gandeiras beneficiadas	3.300,0
OO07 Actuacións de fomento das razas autóctonas		
P00312	Variación de exemplares de razas autóctonas	22.600,0
P00412	Reprodutores inscritos no libro xenealóxico	9,0
OO08 Actuacións da promoción da calidade das producións gandeiras de Galicia.		
P00381	Explotacións gandeiras beneficiadas	3.300,0
OO09 Liña de axudas para a reconversión e reestruturación do viñado		
P00385	Superficie reestruturada de viñedos	60,0

E07 Fomentar a innovación e a calidade diferenciada no eido agroalimentario e impulsar o asociacionismo agrario		
OO01 Subvencións a fondo perdido para gastos de funcionamento dos consellos reguladores e para investimentos		
P00209	Número de proxectos de utilización conxunta desenvolvidos neste período	46,0
P127.H	Nº de beneficiarios de axudas e de actuacións realizadas directamente pola Administración (Homes)	1.348,0
P127.M	Nº de beneficiarios de axudas e de actuacións realizadas directamente pola Administración (Mulleres)	1.130,0
OO02 Investimentos directos da Xunta de Galicia relacionados con actividades de promoción.		
P00209	Número de proxectos de utilización conxunta desenvolvidos neste período	11,0
OO04 Axuda a agrupacións de produtores de froitas e hortalizas		
P00388	Organizacións de produtores creadas	5,0
OO05 Axuda a agrupacións profesionais agrarias		
P00386	Organizacións profesionais agrarias acollidas	3,0
OO06 Axuda a agrupacións de produtores de plantas vivas e produtos da floricultura		
P00389	Agrupacións de produtores de plantas acollidos	3,0
E08 Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomentar a xestión forestal sostible.		
OO01 Fomentar a ordenación, a xestión sostible e o aproveitamento dos montes e impulsar a certificación da		
P00103	Investimento total (€)	28.000.000,0
P00185	Número de operacións	124,0
P00297	Superficie de actuación (ha)	37.717,0
OO02 Fomentar sistemas de xestión forestal conxunta con especial atención ás SOFOR e outras agrupacións de		
P00103	Investimento total (€)	250.000,0
P00185	Número de operacións	1.000,0
P00297	Superficie de actuación (ha)	3.000,0
OO03 Manter e recuperar sistemas silvopastoris en montes veciñais en man común		
P00297	Superficie de actuación (ha)	440,0
OO04 Recuperar o potencial forestal danado por incendios forestais e outras catástrofes.		
P00185	Número de operacións	40,0
P00297	Superficie de actuación (ha)	2.000,0
OO05 Manter e conservar a saúde e vitalidade dos ecosistemas forestais		
P00185	Número de operacións	12,0
P00297	Superficie de actuación (ha)	6.600,0
OO06 Fomentar o uso de MFR mellorado nos montes		
P00185	Número de operacións	13,0
E09 Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos.		
OO01 Desenvolvemento dos programas sanitarios obrigatorios.		
P00076	Entidades beneficiadas.	4,0
P00381	Explotacións gandeiras beneficiadas	48.000,0
P00410	Animais sacrificados	3.517,0
P00414	Resultados efectivos obtidos	1.700.000,0
P00415	Sacrificios integrais da explotación	40,0
P00434	Animais de reposición subvencionados	200,0
P161.H	Número de beneficiarios (Homes)	6,0
P161.M	Número de beneficiarios (Mulleres)	3,0
OO02 Fortalecemento das Agrupacións de Defensa Sanitaria Gandeiras.		
P00267	Porcentaxe de explotacións gandeiras e de gando integradas en Agrupacións de Defensa Sanitaria Gandeira.	19,0
OO03 Desenvolver programas oficiais de erradicación e control de organismos nocivos para os vexetais		
P00397	Inspeccións	100,0
P00415	Sacrificios integrais da explotación	4,0
OO04 Utilización da xestión integrada de pragas		
P00397	Inspeccións	1.000,0
P00411	Arbores cortados	20.000,0
E10 Aumentar a renda de agricultores e gandeiros de Galicia.		
OO02 Plan de consumo de froitas e leite na escola		
P00379	Centros educativos que participan	315,0
P156.H	Número de alumnos/as beneficiarios (Homes)	31.466,0
P156.M	Número de alumnos/as beneficiarias (Mulleres)	38.459,0

OO01 Axudas directas á renda, para contribuír á mellora do nivel de vida da poboación agraria		
P156.H	Número de alumnos/as beneficiarios (Homes)	10.068,0
P156.M	Número de alumnos/as beneficiarias (Mulleres)	12.306,0
P380.H	Agricultores beneficiados	10.015,0
P380.M	Agricultores beneficiados	40.000,0
E11 Contar cun sector pesqueiro con organizacións costeiras operativas e eficaces e potenciar a cultura do seguro		
OO01 Apoio e asistencia técnica as organizacións sectoriais.		
P00139	Nº entidades apoiadas.	67,0
OO02 Actividades de formación.		
P00128	Nº de cursos	8,0
OO03 Actividades de divulgación.		
P00124	Nº de actividades de divulgación.	12,0
P00139	Nº entidades apoiadas.	2,0
E12 Mellorar a competitividade do sector pesqueiro, a comercialización dos produtos da pesca e da acuicultura e		
OO01 Equilibrar as capacidades pesqueiras ás posibilidades de pesca		
P00198	Número de proxectos de apoio á innovación, aos servizos de asesoramento e asociacións con científicos.	5,0
P00206	Número de proxectos de parada permanente.	2,0
P00207	Número de proxectos de parada temporal	1,0
P00338	Informes de asesoramento científico	20,0
P00339	Proxectos de apoio á xestión de recursos	90,0
OO02 Fomentar a competitividade e viabilidade das empresas do sector da pesca e acuicultura.		
P00198	Número de proxectos de apoio á innovación, aos servizos de asesoramento e asociacións con científicos.	2,0
P00205	Número de proxectos de mellora do capital humano, diversificación e novas formas de ingresos posta en marcha por xoves p	3,0
P00211	Número de proxectos en investimentos produtivos en acuicultura.	16,0
OO03 Apoiar a consolidación do desenvolvemento tecnolóxico, a innovación, incluído o aumento da eficiencia		
P00198	Número de proxectos de apoio á innovación, aos servizos de asesoramento e asociacións con científicos.	5,0
P00208	Número de proxectos de reemplazamento e modernización de motores.	4,0
P00340	Proxectos de mellora de capacidade produtiva	10,0
OO04 Apoiar a consolidación do desenvolvemento tecnolóxico, a innovación e a transferencia e a transferencia		
P00204	Número de proxectos de mellora do capital humano e fomento de novas empresas de acuicultura.	3,0
P00211	Número de proxectos en investimentos produtivos en acuicultura.	17,0
OO05 Protección e restauración da biodiversidade acuática e a potenciación dos ecosistemas e fomento dunha		
P00204	Número de proxectos de mellora do capital humano e fomento de novas empresas de acuicultura.	3,0
P00211	Número de proxectos en investimentos produtivos en acuicultura.	9,0
OO06 Fomento dunha acuicultura con elevado nivel de protección do medio ambiente, promoción da saúde e		
P00211	Número de proxectos en investimentos produtivos en acuicultura.	5,0
P00339	Proxectos de apoio á xestión de recursos	10,0
P00340	Proxectos de mellora de capacidade produtiva	16,0
OO07 Incentivación dos investimentos nos sectores da transformación e a comercialización.		
P00199	Número de proxectos de apoio á transformación.	15,0
OO08 Mellorar a organización dos mercados dos produtos da pesca e da acuicultura.		
P00194	Número de produtores asociados ás OOPP	3.675,0
P00339	Proxectos de apoio á xestión de recursos	5,0
P00340	Proxectos de mellora de capacidade produtiva	10,0
E14 Dinamizar as zonas pesqueiras, impulsando un modelo transversal de desenvolvemento sostible		
OO01 Convocatoria anual de axudas para a mellora da formación, cooperación e intercambio de experiencias,		
P00400	Empresas que inician a súa actividade	7,0
P00421	Solicitudes presentadas para actividades de cooperación	3,0
P398.H	Empregos creados (homes)	14,0
P398.M	Empregos creados (mulleres)	14,0
P399.H	Empregos mantidos (homes)	14,0
P399.M	Empregos mantidos (mulleres)	14,0
OO02 Posta en marcha de iniciativas participativas para a recollida de residuos nas zonas costeiras		
P00401	Actuacións de recollida de residuos	3,0

0003 Levar a cabo actuacións de apoio técnico relacionadas coa promoción do desenvolvemento das zonas		
P00083	Estudos, informes e traballos técnicos.	20,0
P00422	Actuacións de estratexia realizadas	1,0

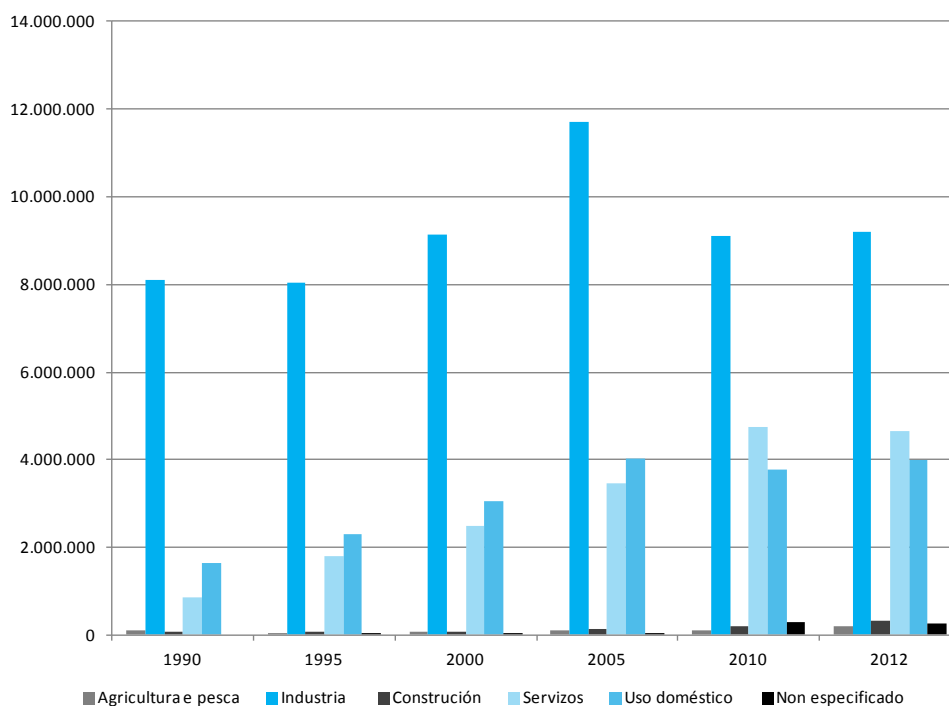
III.3.2. Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono.

Galicia presenta unha forte dependencia enerxética do exterior, segundo os datos do INEGA, en 2012 o 16,4% da enerxía primaria provén de Galicia e o 83,6% é importado. No caso de Galicia o saldo de intercambios enerxéticos é sempre negativo e as importacións enerxéticas están centradas en cru de petróleo, produtos petrolíferos, carbón e gas natural.

A capacidade de autoabastecemento de electricidade e de calor diminuíu no ano 2012 pola baixada da xeración eléctrica con enerxías renovables. Así esta capacidade pasou do 49,9% no 2011, ao 46,8% no ano 2012. Se se inclúe o consumo de produtos petrolíferos, este valor diminuíu desde o 28,7% no ano 2011 ata un 27,6% no 2012.

O consumo de enerxía eléctrica en Galicia móvese ao redor de 18-19 millóns de MWh. Por sectores, claramente a industria é o primeiro demandante, seguido polo sector servizos, que foi crecendo na demanda nos últimos anos e o consumo doméstico que mantén unha posición bastante estable. O sector primario é permanentemente o de menor consumo global de enerxía eléctrica. O seguinte gráfico mostra a distribución de enerxía eléctrica por sectores en MWh.

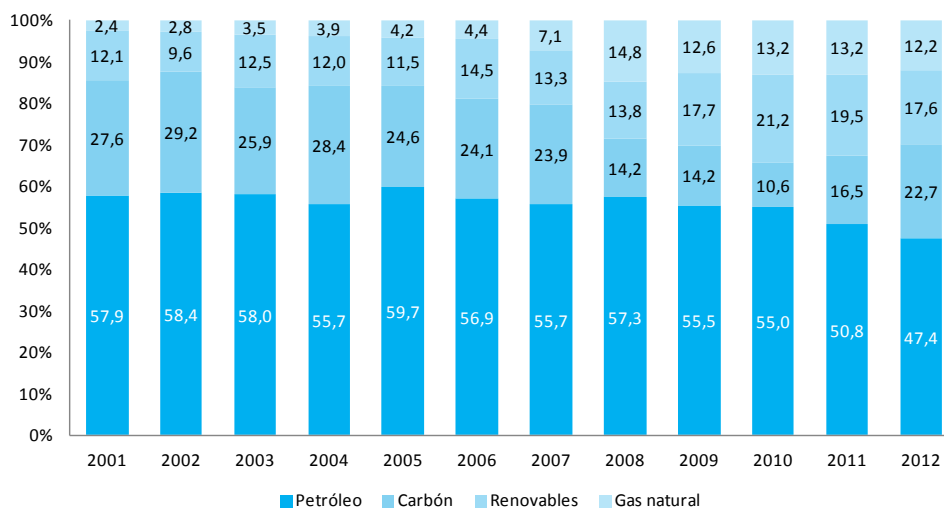
Gráfico 14. Distribución do consumo de enerxía eléctrica por sectores (Mwh)

Fonte: IGE

Respecto ao consumo de enerxía primaria por fonte, para o ano 2012, de acordo cos datos facilitados polo INEGA no Balance Enerxético de Galicia, o 47,4% do consumo de enerxía primaria procedía do petróleo, o 22,7% do carbón, o 17,6% de enerxías renovables e o 12,2% de gas natural. Na última década con datos dispoñibles (2002-2012), a porcentaxe de consumo de enerxía primaria por fonte diminuíu para o carbón, pasando do 29,2% ao 22,7% polo motivo principal do peche de minas así como tamén para o petróleo do 58,4% ao 47,4%. Na mesma década, o consumo de enerxía do gas natural aumentou do 2,8% ao 12,2% e o das renovables do 9,6% ao 17,6%.

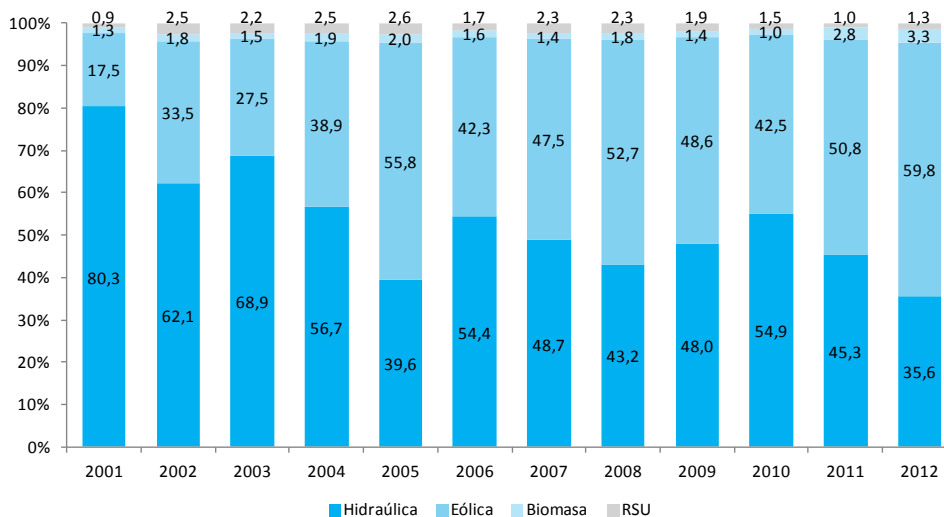
Gráfico 15. Evolución na distribución do consumo de enerxía primaria por tipo de fonte en Galicia

Fonte: Elaboración propia a partir de datos INEGA –Balance Enerxético de Galicia 2012

As enerxías renovables seguen mantendo un papel fundamental no escenario enerxético galego, con especial incidencia a enerxía eólica. En 2012, de acordo cos datos do Balance Enerxético de Galicia, o 45,6% da xeración eléctrica en Galicia procedía de fonte renovables (66,0% en 2010 debido a un ano favorable en ventos), o 31,4% do carbón, 8,8% de gas natural, 3,7% do petróleo e o 0,5% de residuos.

Gráfico 16. Estrutura da xeración eléctrica en Galicia

Fonte: Elaboración propia a partir de datos INEGA –Balance Enerxético de Galicia 2012

Do 45,6% pertencente a xeración por renovables, cabe destacar o peso da enerxía eólica cun 59,8%, importancia que se mostra tanto no número de instalacións de produción de enerxía eólica que pasou desde 2004 de 80 a 148 en 2012, como da potencia instalada, que no devandito período case se dobrou, o que lle permitiu alcanzar unha potencia instalada de 3.313MW, superando con iso a potencia eléctrica instalada nas instalacións deste tipo que en 2010 era de 3.072 MW. Polo demais, se non se ten en conta a gran hidráulica a porcentaxe de xeración procedente de enerxías renovables sería do 31,4%. O resto de fontes de enerxía renovables seguen supoñendo achegas moi minoritarias, tanto no que respecta á enerxía producida con biomasa, a partir de RSU ou en instalacións minihidráulicas, as cales aínda que foron aumentando, seguen sendo residuais.

As enerxías renovables en 2012 proporcionaron o 66,4% da electricidade consumida, fronte ao 70,5% de 2011. Esta baixada debeuse a que no ano 2012 a xeración eléctrica con fontes de enerxía renovable foi un 5,8% menor á do 2011 debido á diminución dun 25,9% da electricidade de orixe hidráulico como consecuencia da menor pluviosidade, aínda que a electricidade xerada polas centrais eólicas se incrementou un 10,9%.

Os valores para Galicia do consumo eléctrico procedente de enerxías renovables duplican e mesmo triplican as medias nacionais considerando a enerxía hidráulica como enerxía renovable. Analizando a súa evolución de acordo cos datos do INEGA no informe da Evolución da Enerxía en Galicia, para o ano 2000 o consumo eléctrico procedente de enerxías renovables en España era do 20,6% e en Galicia do 59,3%, no ano 2005 o 21,8% e o 50,5% e, para os últimos datos dispoñibles de 2012 o 32,0% e 66,4% para España e Galicia respectivamente.

Da acordo cos datos facilitados polo Ministerio de agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, durante o ano 2012 emitíronse en Galicia 30,05 millóns de toneladas de CO₂ equivalente, cun incremento do 9,7% con relación ao ano anterior. A principal razón que motivou este incremento foi o aumento das emisións asociadas ao sector enerxético; pola contra as emisións diminuíron con respecto a 2011 nos restantes sectores.

Destas 30,05 millóns de toneladas equivalentes, 14,52 (un 48,3%) proceden das instalacións sometidas ao comercio de dereitos de emisión de gasas de efecto invernadoiro en Galicia (o denominado sector directiva), correspondendo as restantes 15,54 millóns de toneladas aos definidos como sectores difusos. Mentres o sector directiva aumentou as súas emisións respecto a 2011 un 31,2% as emisións no sector difuso decreceron 4,8%.

En 2013, as instalacións afectadas polo comercio de dereitos de emisión declararon un total de 13,9 millóns de toneladas de CO₂ equivalentes. Esta cifra representa unha diminución do 4% respecto a 2012, sen embargo este dato non é directamente comparable debido a que o ámbito de aplicación do réxime de comercio de dereitos de emisión cambiou dende o 1 de xaneiro de 2013, incrementándose de 9 a 29 o número de categorías

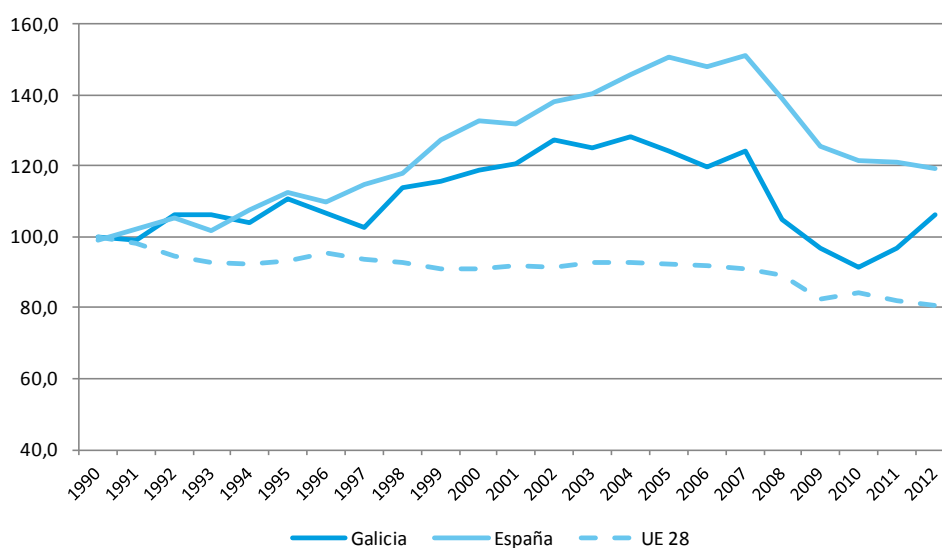

de actividade afectadas. Por sectores, a xeración de enerxía eléctrica representa o 66,8% das emisións declaradas totais, seguida da produción de aluminio e o refino de petróleo (10,8% e 8,5% respectivamente).

A cantidade de dereitos de emisión que as instalacións teñen que entregar en 2013 superan en 9,72 millóns a cantidade de dereitos asignada gratuitamente. Desta cantidade, 9,31 millóns (o 95,8%) corresponde ao sector de xeración de enerxía eléctrica, o cal a partir do 1 de xaneiro de 2013, non recibe ningún tipo de asignación gratuíta de dereitos.

A evolución do índice de emisión de gases de efecto invernadoiro GEI desde os niveis do ano 1990 a 2012, tomándose como ano de referencia 1990=100, en Galicia, España e Europa-28 é representada no seguinte gráfico. Nos últimos anos, desde 2007-2008 en diante, houbo unha diminución do índice de emisións de GEI como consecuencia da crise que afectou con relevancia nos sectores da construción e transporte, dous dos sectores que máis contribúen ás emisións e, tamén ao desenvolvemento de instalacións de enerxías renovables que contribuíron a que as emisións do sector enerxético diminúan. En Galicia produciuse un repunte nos últimos dous anos.

Gráfico 17. Evolución índice emisión GEI Galicia-España-Europa 1990-2012

Fonte: Elaboración propia mediante datos IGE-EUROSTAT

A actividade do transporte en Galicia é moi dependente do petróleo e as importacións. Segundo o Balance Enerxético 2012 o consumo enerxético de combustibles para o sector transporte foi de 2.510 ktep, un 39,4% do consumo total. O consumo de produtos petrolíferos supón o 93,2%, o resto de consumo corresponden a biocombustibles e gas natural. En canto ao consumo eléctrico en Galicia, a actividade transporte, situada dentro

do sector terciario, segundo a distribución do MINETUR consumiu 14 ktep que corresponde ao 0,9% do total.

O grao de desenvolvemento da rede de infraestruturas asociadas ao transporte, condiciona a accesibilidade do territorio, a competitividade, loxística e mobilidade. Territorialmente Galicia presenta unha orografía accidentada, unha intensiva división minifundista do terreo, así como unha poboación dispersa. Por elo presenta un desequilibrio na distribución das redes de transporte debido aos custos de construción e ao non aproveitamento de economías de escala de rexións máis centralizadas.

Segundo datos do Instituto Galego de Estatística, no ano 2013 Galicia conta cunha rede de estradas que se estende sobre 17.641 quilómetros e cuxa xestión se distribúe entre o Estado (2.296km, 13,0%), a Xunta de Galicia (5.492km, 31,1%) e as deputacións provinciais (9.853km, 55,9%). Nesta rede, o 6,3% corresponde a vías de altas prestacións o que supón un total de 1.107 quilómetros entre autovías, autoestradas e vías de altas prestacións.

Actualmente o 30% das estradas de titularidade autonómica atravesan núcleos urbanos coa problemática de retención de tráfico e seguridade viaria. Ademais contéplase que o 26,2% da rede ten unha anchura inferior a 5 metros e o 39,4% inferior a 7 metros.

Para abordar todos estes elementos, a Xunta de Galicia conta co Plan de Mobilidade e Ordenación Viaria Estratéxica (MOVE) no que se recolle a estratexia para o sistema galego de transportes respecto da vertente viaria.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

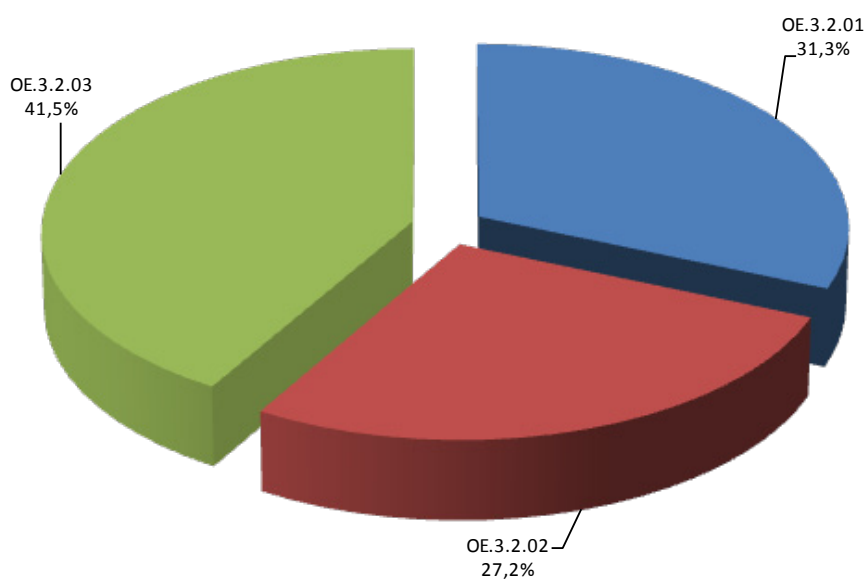
- Mellorar a mobilidade e a accesibilidade nas áreas metropolitanas.
- Mellorar a intermodalidade entre os diferentes modos de transporte público de viaxeiros, en especial nas áreas metropolitanas.
- Acadar unha maior eficiencia e competitividade do sector galego de transporte público de mercadorías
- Modernizar os sistemas de información aos usuarios do transporte público de viaxeiros
- Aumentar o peso das renovables no mix enerxético para garantir o cumprimento dos obxectivos vinculantes en materia de renovables para o ano 2020 e favorecer o paso a unha economía de baixo nivel de emisión de carbono, mediante o fomento de produción e distribución de enerxía derivada de fontes renovables.
- En particular, crear unha auténtica industria da biomasa que englobe dende os propietarios do monte ata o usuario final, ben sexa particular, empresa ou Administración Pública (con medidas de fomento para a instalación de caldeiras).

- Redución da intensidade enerxética do tecido empresarial, promover o aforro e a eficiencia enerxética nas empresas, así como a consolidación da cultura das auditorías enerxéticas e a procura da eficiencia mediante o aforro enerxético no ámbito empresarial.
- Aumento substancial do aforro e a eficiencia enerxética nas infraestruturas públicas, incluídos os edificios públicos, e nas vivendas de protección oficial. Adicionalmente, tamén se pretende fomentar a redución de emisións de CO2 na liña da estratexia europea 2020.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA3.2. Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono	Importe	% Eixe	% PA
OE.3.2.01 Fomentar a mobilidade sustentable e alternativa, promovendo a utilización do transporte público colectivo e facéndoo máis atractivo. Garantir a intermodalidade e a conexión entre diferentes modos de transporte e a conexión urbana-rural e promover a eficiencia no transporte de mercadorías	17.795.190	1,9%	31,3%
OE.3.2.02 Aumentar o peso das enerxías renovables no mix enerxético e favorecer o paso a unha economía de baixo nivel de emisión de carbono.	15.448.456	1,7%	27,2%
OE.3.2.03 Mellorar a eficiencia enerxética na edificación, nas infraestruturas e servizos públicos, avanzar na avaliación e mellora da eficiencia enerxética das empresas.	23.552.263	2,5%	41,5%
Total	56.795.909	6,1%	100,0%

PA3.2.Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA3.2.Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono	Importe	%
Fondos propios da C.A.	27.980.956	49,3%
FEDER	23.587.453	41,5%
Orzamentos Xerais do Estado	472.500	0,8%
FEADER	4.725.000	8,3%
OUTROS FONDOS EUROPEOS	30.000	0,1%
Total	56.795.909	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Proxectos de aforro e eficiencia enerxética nas industrias e no sector servizos, por exemplo: renovación de caldeiras de derivados de petróleo por outras máis eficientes ou por bombas de calor aerotérmicas o xeotérmicas; substitución da iluminación actual por outra de maior eficiencia, principalmente tecnoloxía LED; incorporación de intercambiadores de calor para o aproveitamento de enerxías residuais; instalación de variadores de frecuencia en motores; renovación de maquinaria industrial de proceso; renovación de instalacións auxiliares como compresores de aire o centrais de frío; implementación de equipos de medida e monitorización de consumos enerxéticos que contribúan a unha mellora da xestión da enerxía na empresa. O número de axudas previstas a este respecto será de 2.000.

Instalación de grandes caldeiras industriais e proxectos integrais que aproveiten a biomasa como recurso renovable autóctono dentro das administracións e os sectores industrial e de servizos, que incrementará en 26 MW a capacidade de producir enerxías renovables.

Realización de estudos de implantación e impulso e apoio á execución de proxectos de aforro e eficiencia enerxética, que inclúe a implantación de medidas de aforro e eficiencia enerxética en edificacións xudiciais, administrativas, sociais, educativas, deportivas e sanitarias de Galicia, que con 1.050 inspeccións reducirá o consumo anual de enerxía.

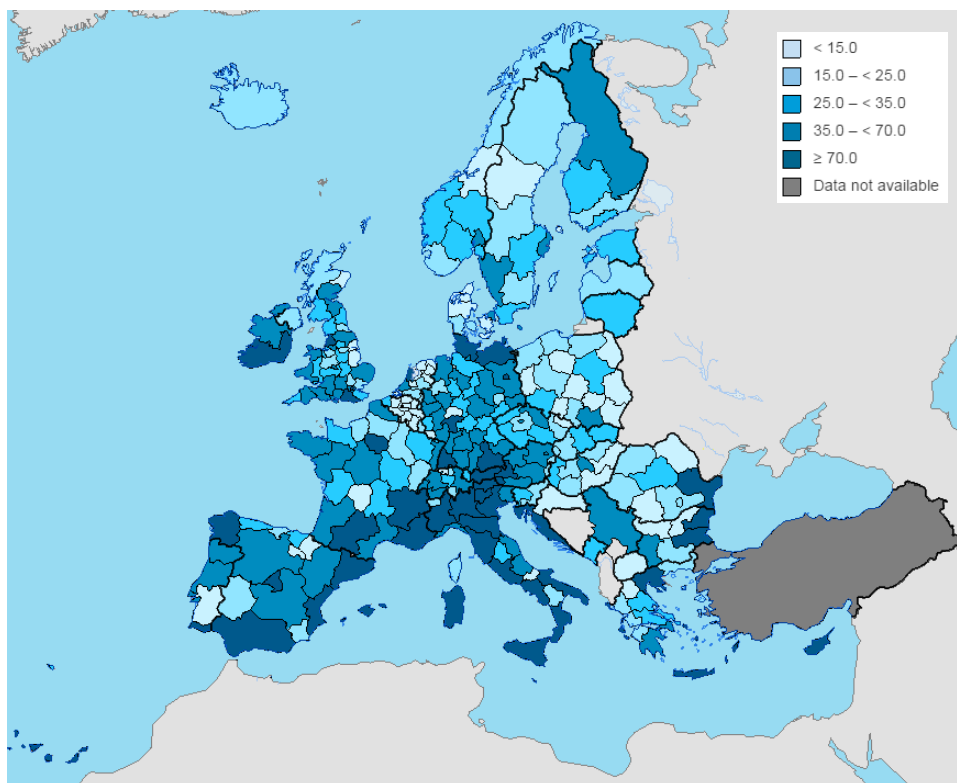
Desenvolver e xestionar o Plan de Transporte Metropolitano de Galicia ao que se adherirán 82 concellos e que prevé que se realicen máis de 11,5 millóns de viaxes.

E3: Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes		Previsto
<i>PA02 Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha</i>		
E01 Fomentar a mobilidade sustentable e alternativa, promovendo a utilización do transporte público colectivo e		
OO01 Desenvolver e xestionar o Plan de Transporte Metropolitano de Galicia.		
P00063	Concellos adheridos ao plan de transporte metropolitano	82,0
P00222	Número de viaxes realizados en transporte metropolitano	11.735.000,0
OO02 Implantar un sistema de transporte intelixente no transporte público metropolitano e interurbano de		
P00265	Poboación cuberta por servizos de transporte intelixente	2.500.000,0
P00293	Servizos de transporte á demanda definidos.	20,0
OO03 Desenvolver actuacións e medidas destinadas a acadar a intermodalidade entre o transporte de viaxeiros		
P00029	Actuacións e medidas de intermodalidade executadas.	4,0
E02 Aumentar o peso das enerxías renovables no mix enerxético e favorecer o paso a unha economía de baixo nivel		
OO01 Instalacións de xeración de calor distribuído.		
P00057	Capacidade adicional para producir enerxía renovable. Unidades: MW.	1,5
OO02 Instalación de grandes caldeiras industriais e proxectos integrais que aproveiten a biomasa como recurso		
P00057	Capacidade adicional para producir enerxía renovable. Unidades: MW.	26,0
OO03 Uso das tecnoloxías de aproveitamento térmico da biomasa para particulares.		
P00057	Capacidade adicional para producir enerxía renovable. Unidades: MW.	13,0
E03 Mellorar a eficiencia enerxética na edificación, nas infraestruturas e servizos públicos, avanzar na avaliación e		
OO03 Axudas para o tiquet eléctrico social de Galicia e para evitar cortes de subministración eléctrica		
P00045	Axudas concedidas.	7.000,0
OO01 Proxectos de aforro e eficiencia enerxética nas industrias e no sector servizos, por exemplo: renovación de		
DOE001	Redución do consumo de enerxía final en infraestruturas públicas ou empresas	1,0
P00045	Axudas concedidas.	2.000,0
P00292	Redución do consumo de enerxía final en infraestruturas públicas ou empresas.	9,0
OO02 Realización de estudos de implantación e impulso e apoio á execución de proxectos de aforro e eficiencia		
P00045	Axudas concedidas.	4,0
P00291	Redución do consumo anual de enerxía primaria en edificios públicos.	1,6
P00292	Redución do consumo de enerxía final en infraestruturas públicas ou empresas.	2,5
P00397	Inspeccións	1.050,0

III.3.3. Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados

A oferta turística en Galicia está formada, a finais de 2013, por 3.002 aloxamentos turísticos que ofrecen case 129.000 prazas, o que supón unha media de 43 prazas por establecemento. Desde o ano 2010, as prazas dos aloxamentos turísticos medran por termo medio un 1,9% anual.

Mapa 19. Número de prazas en hoteis e establecementos similares (miles). 2012

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

O 29,8% dos establecementos son hoteis que achegan o 43,7% das prazas, mentres que as pensións representan o 42% dos establecementos e o 19,5% das prazas hoteleiras. O turismo rural é o que menos prazas por establecemento ofrece (12), aínda que representa o 20% dos aloxamentos turísticos.

Por últimos, os campamentos de turismo e os apartamentos turísticos, representan en torno ao 4% do total, ofertando o 27% e o 4% das prazas, respectivamente.

O 42% das prazas ofertadas polo conxunto de aloxamentos turísticos está na provincia de Pontevedra, seguido da provincia da Coruña cun 36%. En Lugo hai o 15 das prazas mentres que en Ourense o 7%.

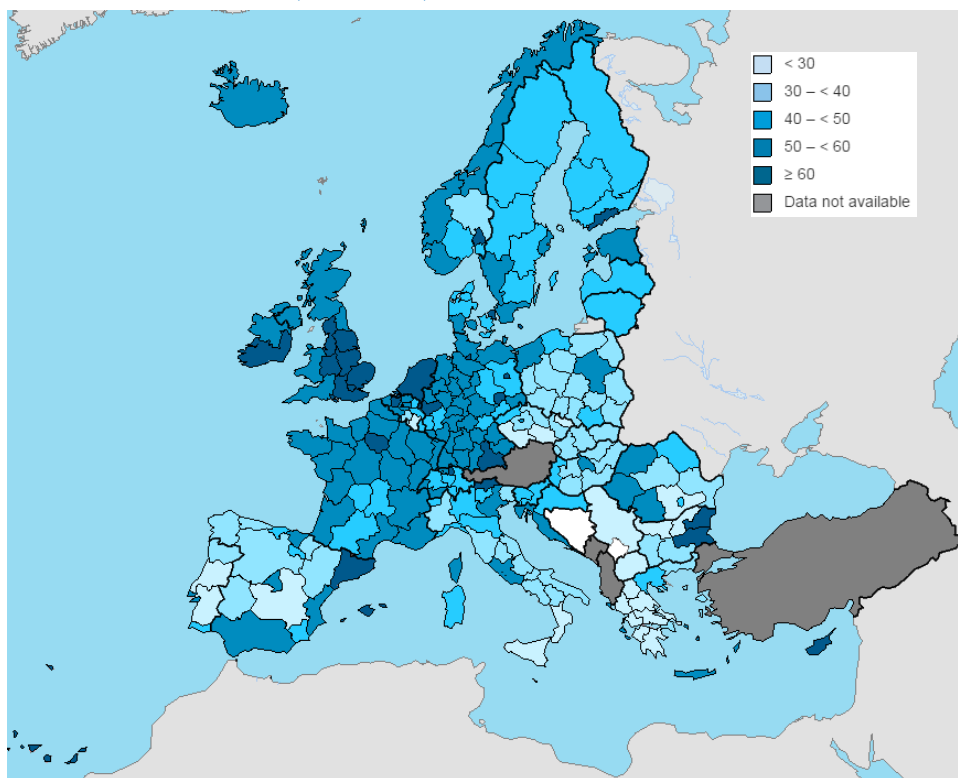
No que se refire á categoría dos hoteis (establecementos hoteleiros con estralas de ouro), hai nove de 5 estrelas que achegan o 5,6% das prazas. Un 11% son de catro estrelas e o 16,4% teñen tres. Os hoteis de dúas e unha estrela representan algo máis do 70%.

No que se refire a indicadores de rendibilidade do sector hoteleiro, no ano 2014 a tarifa media diaria en Galicia ascende a 51€, un 30% inferior á do conxunto de España.

Esta menor tarifa asociada a un grao de ocupación inferior, implica que os ingresos por habitación dispoñible son un 60% mais baixos que en España, en concreto 17€ fronte aos 43€ de España.

No contexto das rexións Europeas, Galicia presenta un índice de ocupación nas prazas ofertadas nos distintos establecementos turísticos relativamente baixo en comparación con moitas das rexións europeas. Este dato pon de manifesto, que Galicia conta cunha oferta de prazas elevada (47 prazas por mil habitantes, fronte as 39 da media da Unión Europea) que contrasta cunhas estadías medias inferiores.

Mapa 20. Nivel de ocupación en establecementos turísticos. 2013

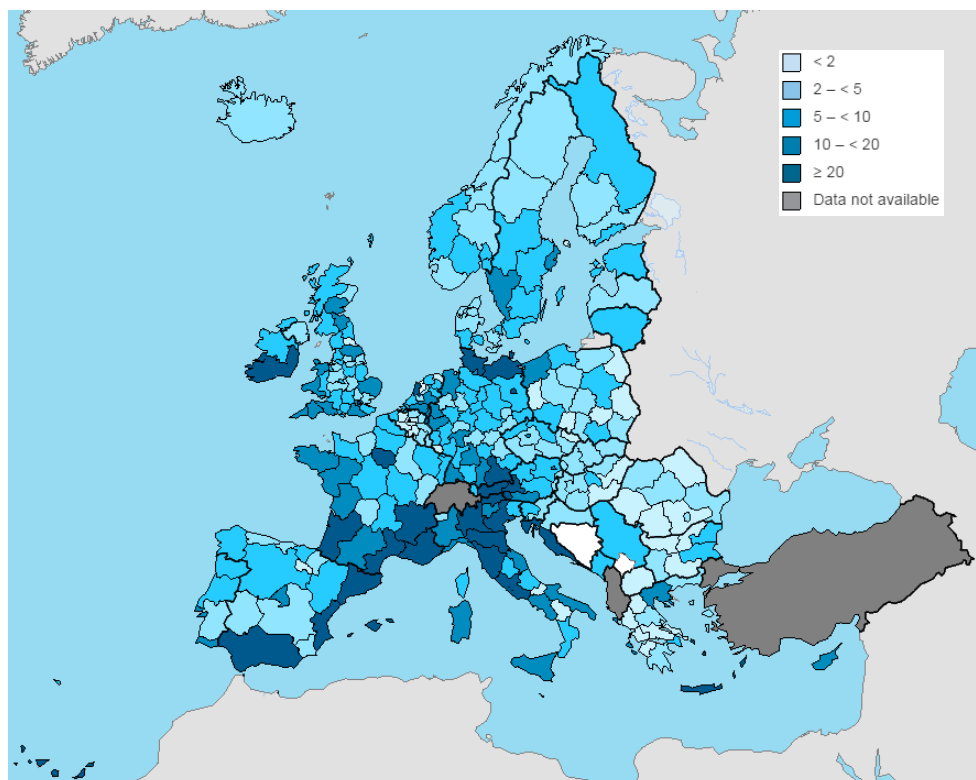

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

Os viaxeiros que visitaron Galicia e se aloxaron en establecementos turísticos (establecementos hoteleiros, campamentos turísticos, apartamentos turísticos e aloxamentos de turismo rural) superaron a cifra de 4 millóns en 2014, o que representa o 3,8% do total de viaxeiros en España.

Mapa 21. Noites en establecementos turísticos. 2013 (millóns)

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

O 74% dos viaxeiros en Galicia son residentes, mentres que no conxunto do Estado a distribución dos viaxeiros entre residentes (51%) e non residentes (49%) está equilibrada. Deste xeito os viaxeiros residentes en Galicia representan o 5,5% do total, mentres que os non residentes só o 2,0%.

A estadía media é de 2,1 días, sensiblemente inferior á do conxunto de España que é de 3,8 días. Este diferencial é aínda máis relevante no caso dos non residentes: 1,7 días en Galicia fronte aos 5,0 en España.

A maior parte dos viaxeiros, o 89,4%, alóxanse en establecementos hoteleiros, o 5,2% en campamentos turísticos, un 3,8 en establecementos de turismo rural e só 1,5% en apartamentos turísticos. É nesta última tipoloxía de establecemento, na que hai máis diferencial coa estrutura de España, onde case o 10% dos viaxeiros alóxanse neles.

A evolución nos últimos anos do número de viaxeiros, amosa unha recuperación desde 2012, xa que desde o comezo da crise económica o número de viaxeiros, tanto de residentes coma de non residentes diminuíu, coa excepción do ano 2010 que foi Ano Santo Xacobeo.

A enquisa de destino elaborada pola Axencia Turismo de Galicia ofrece información do perfil e as principais características do turista que visita Galicia. Así, cos datos do período 2011-2013, o 23,5% dos viaxeiros nacionais proceden da CA de Madrid, seguido de Castela e León, Cataluña e Asturias que superan o 10%.

En canto á procedencia de mercados internacionais, o 22,8% proceden de Portugal, seguido de lonxe por Francia (9,7%), Alemaña (8,6%) e Italia (8,2%). De América Latina, destacan Arxentina (6,6%) e Brasil (5,2%).

No que se refire á frecuencia, un terzo dos turistas visita Galicia por primeira vez e un 17,8% a visita máis dunha vez ao ano.

O 67% dos viaxeiros visita Galicia por vacacións ou ocio, un 19,6% por visitas a familiares e/ou amigos. O Camiño de Santiago representa o 4,1% da motivación principal da viaxe.

A natureza e a paisaxe é o principal motivo de elección de Galicia coma destino, seguido da familia e amigos e a cultura e os costumes.

Polo que se refire ao medio de transporte que os non residentes utilizan para visitar Galicia, destaca o vehículo privado co 57,1%, fronte ao 22,4% que utilizan o avión.

Por último, case o 40% dos turistas utiliza a casa de familiares ou amigos como aloxamento principal, seguido dos hoteis (26%) e a casa propia que representa o 7,8%.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Aumentar o número de turistas nacionais e internacionais que visitan a nosa Comunidade Autónoma, así como a súa estadía media.
- Equilibrar os pesos dos distintos mercados para lograr unha maior desestacionalización. Incremento do mercado internacional con preferencia en tempada media ou baixa e incremento do mercado interno que posúe unha maior accesibilidade durante todo o ano.
- Incrementar o gasto medio mediante unha mellora da calidade dos produtos ofrecidos, incrementando a competitividade e a sustentabilidade.

A seguinte táboa detalla a contía destinada ao obxectivo estratéxico desta prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA3.3.Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados	Importe	% Eixe	% PA
OE.3.3.01 Reforzar o atractivo turístico e situar a Galicia como destino único a través dun modelo máis competitivo, sustentable e adaptado aos cambios do mercado.	44.029.422	4,7%	100,0%
Total	44.029.422	4,7%	100,0%

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA3.3.Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados	Importe	%
Fondos propios da C.A.	37.391.189	84,9%
FEDER	4.538.190	10,3%
Orzamentos Xerais do Estado	600.043	1,4%
FEADER	1.500.000	3,4%
Total	44.029.422	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Promoción nacional e internacional da oferta turística de Galicia, con 300 accións de promoción de produtos turísticos.

14 accións de mellora sobre o Camiño de Santiago, mellorando os aspectos ambientais, a xestión de fluxos, a mellora dos trazados e da sinalización e a mellora dos servizos turísticos.

Desenvolvemento e promoción de recursos turísticos naturais e culturais. As 14 accións de promoción destes recursos turísticos incrementará en máis de 80.000 o número de visitas previstas a lugares pertencentes ao patrimonio cultural e natural e atraccións subvencionadas.

Liñas de colaboración con outras administracións e o sector turístico privado para a mellora, fortalecemento, complementariedade e promoción da oferta turística de Galicia, que con 40 accións de promoción.

E3: Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes		Previsto
PA03 Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados		
E01 Reforzar o atractivo turístico e situar a Galicia como destino único a través dun modelo máis competitivo,		
OO01 Promoción nacional e internacional da oferta turística de Galicia.		
P00016	Accións de promoción de produtos turísticos.	300,0
OO05 Actuacións sobre o Camiño de Santiago, mellorando os aspectos ambientais, a xestión de fluxos, a mellora		
P00015	Accións de mellora sobre o Camiño de Santiago.	14,0
OO06 Desenvolvemento e promoción de recursos turísticos naturais e culturais.		
DOC009	Aumento do número de visitas previstas a lugares pertencentes ao patrimonio cultural e natural e atraccións subvencionad	81.800,0
P00016	Accións de promoción de produtos turísticos.	14,0
OO07 Liñas de colaboración con outras administracións e o sector turístico privado para a mellora,		
DOC009	Aumento do número de visitas previstas a lugares pertencentes ao patrimonio cultural e natural e atraccións subvencionad	81.800,0
P00016	Accións de promoción de produtos turísticos.	40,0
OO08 Apoio a mellora da accesibilidade aos recursos turísticos.		
DOC009	Aumento do número de visitas previstas a lugares pertencentes ao patrimonio cultural e natural e atraccións subvencionad	1.600,0

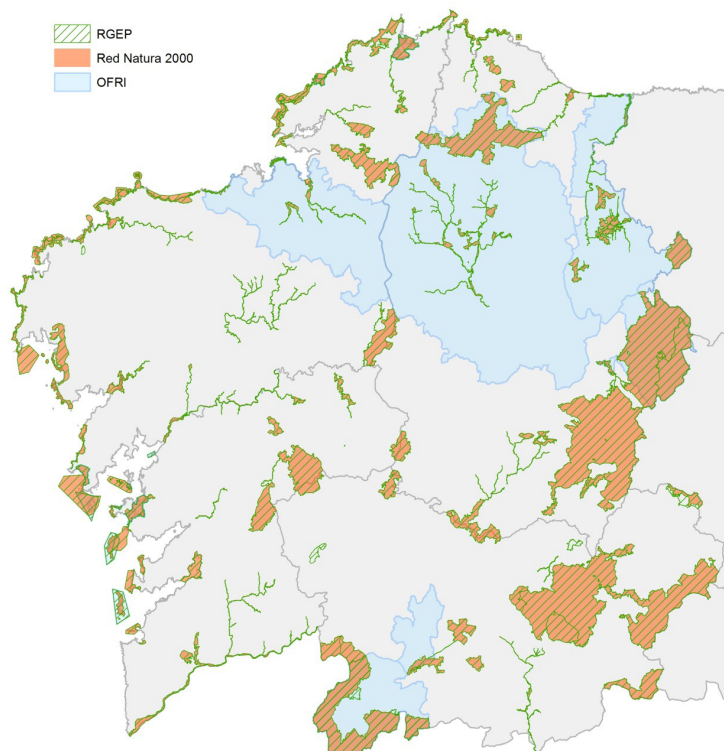
III.3.4. Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial.

Os recursos naturais constitúen un factor decisivo para o desenvolvemento dos territorios. Simultaneamente o desenvolvemento pode ser un factor de ameaza para o estado e conservación dos recursos naturais cando aquel se produce nunhas condicións que ignoran os límites da sustentabilidade.

Os recursos naturais e os espazos de interese ambiental son un dos activos diferenciais de Galicia, e unha das claves para o desenvolvemento territorial. Neste sentido, será preciso buscar un desenvolvemento equilibrado entre o máximo aproveitamento dos seus recursos e a conservación do patrimonio natural. Para iso, é preciso coñecer previamente o estado destes elementos o estado dos recursos naturais e o patrimonio natural galego.

Galicia conta cunha superficie de espazos naturais protexidos de 397.653 hectáreas, segundo a Dirección Xeral de Conservación da Natureza. O seguinte mapa detalla as principais zonas protexidas situadas en Galicia. Inclúe, en primeiro lugar, as que forman parte da Rede Natura 2000, constituída polos Zonas especiais de conservación (ZEC) e as Zonas de Especial Protección para as Aves (ZEPA), cuxo obxecto é contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. Ademais, incorpóranse aquelas que integran a Rede Galega de Espazos Protexidos, así como outros espazos con algún tipo de protección.

Mapa 22. Superficie segundo réxime de protección

Fonte: Dirección Xeral de Conservación da Natureza. Xunta de Galicia

Galicia atópase na media estatal en canto a superficie declarada como espazo natural protexido (12,05 % fronte ao 12,38 % estatal). En canto á superficie declarada espazo protexido Natura 2000, Galicia ten declarado o 11,86 % do territorio fronte ao 27 % da media estatal.

Galicia conta cunha importante presenza de espazos con outras tipoloxías de protección o único Parque Nacional de Galicia é o marítimo terrestre das Illas Atlánticas de Galicia (Vigo, Bueu, Ribeira e Vilagarcía de Arousa), constituído en 2002 como unha das mellores mostras dos ecosistemas propios das costas e fondos mariños atlánticos españois.

Adicionalmente existen unha serie de áreas protexidas de ámbito internacional, pertencentes a tres categorías: as Reservas da Biosfera, os humidais a través das zonas RAMSAR e unha zona incluída no Convenio OSPAR pertencente ao parque nacional marítimo terrestre das illas atlánticas de Galicia:

6 Áreas declaradas Reservas da Biosfera ocupando 723.700 hectáreas, o que supón unha cuarta parte do territorio galego. Estas son: Río Eo, Oscos e Terra de Burón; Os

Ancares Lucenses e Montes de Navia, Cervantes e Becerreá; Terras do Miño; Áreas de Allariz; as Mariñas Coruñesas e a Transfronteiriza Gerês-Xurés.

Entre os importantes humidais galegos baixo as zonas RAMSAR atópanse o Complexo Intermareal Umia-Grove, o Complexo de Corrubedo, a Ría de Ortigueira e Ladrado, a Lagoa e Areal de Valdoviño e a Ría de Ribadeo.

Dentro do ámbito internacional existe unha reserva mariña declarada en base ao Convenio relativo á Protección do Medio Ambiente Mariño do Atlántico do Nororiental (OSPAR) integrada no marco espacial do Parque Nacional das Illas Atlánticas (Cortegada, Sálvora, Ons e Cíes).

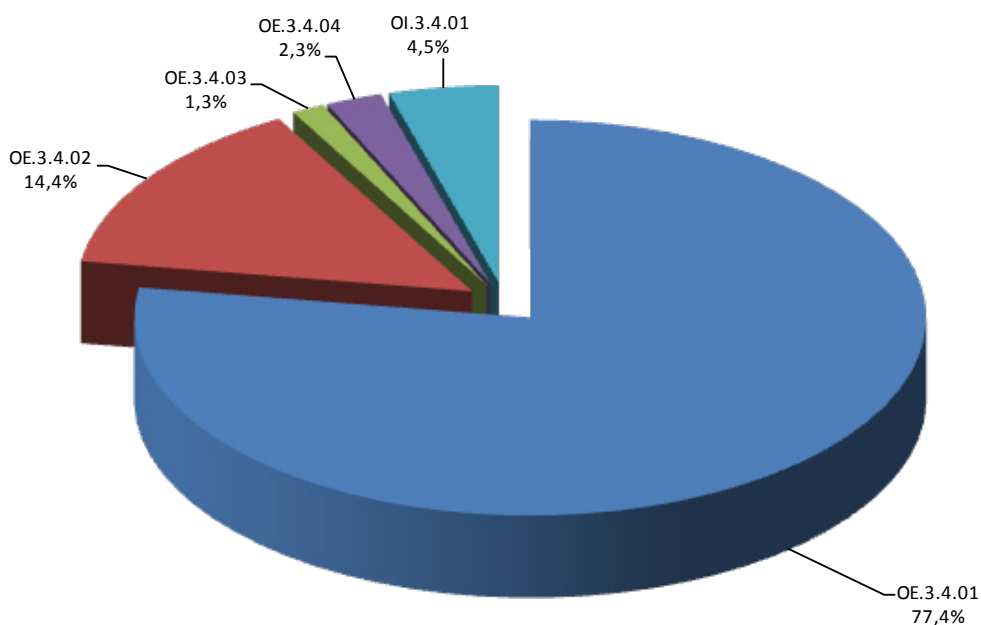
Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Completar o proceso de ordenación urbanística do territorio galego, fomentando a participación da cidadanía no mesmo. Adaptar a lexislación urbanística as novas demandas de implantación de usos e de remate das zonas periurbanas e fomentar a protección da paisaxe.
- Asegurar a conservación da biodiversidade, mediante medidas que garantan a mellora do estado dos hábitat e das especies, consolidando un modelo sustentable de explotación das áreas protexidas que garanta o mantemento dos espazos protexidos e sirva de sustento á poboación que vive e traballa neles.
- Contribuír a que a cidadanía en xeral e a comunidade educativa en particular adquiera cultura sobre a sustentabilidade territorial e sensibilización sobre o medio ambiente, e en particular sobre a paisaxe.
- Establecer catálogos e directrices da paisaxe, con carácter vinculante en urbanismo, co obxecto de protexer, xestionar e ordenar a paisaxe de Galicia.
- Elaborar, manter e actualizar a información xeográfica e cartográfica necesaria para o desenvolvemento de estudos territoriais que contribúan a protección da paisaxe e o seguimento dos instrumentos de ordenación do territorio.
- Garantir o bo estado do medio ambiente en Galicia de forma que se minimicen os impactos negativos do desenvolvemento económico sobre o medio natural e calidade de vida da poboación.
- Reducir as diverxencias territoriais nas posibilidades de acceso aos servizos mínimos e esenciais e mediante a modernización da administración local para a prestación de servizos públicos dixitais e de calidade.
- Consegui-ur unha administración local máis eficiente e accesible a través das novas tecnoloxías, ofrecendo máis prestacións sen incrementar os seus custos de funcionamento.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA3.4.Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial	Importe	% Eixe	% PA
OE.3.4.01 Completar o proceso de ordenación urbanística do territorio galego, fomentando a participación da cidadanía no mesmo e a protección do solo e apoio á administración local	149.687.460	16,0%	77,4%
OE.3.4.02 Garantir un estado de conservación favorable do patrimonio natural, impulsando unha xestión e protección eficiente e sustentable	27.913.098	3,0%	14,4%
OE.3.4.03 Potenciar a integración e a consideración da paisaxe na acción do Goberno e identificar e caracterizar os valores e as potencialidades da paisaxe de Galicia cara a súa protección e xestión.	2.572.728	0,3%	1,3%
OE.3.4.04 Impulsar a sustentabilidade ambiental, desvinculando o crecemento económico da degradación do entorno, mediante o reforzamento do control e a observación ambiental	4.458.274	0,5%	2,3%
OI.3.4.01 Contribuír á conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe	8.671.006	0,9%	4,5%
Total	193.302.566	20,7%	100,0%

PA3.4.Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA3.4.Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial	Importe	%
Fondos propios da C.A.	179.781.961	93,0%
FEDER	6.348.554	3,3%
Orzamentos Xerais do Estado	650.685	0,3%
FEADER	6.506.846	3,4%
Outras transferencias finalistas	14.520	0,0%
Total	193.302.566	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Desenvolvemento de proxectos para o mantemento das condicións ambientais necesarias para a conservación ou recuperación de especies relacionadas o medio agrario e os seus hábitats en zonas da Rede Natura 2000 e outras áreas de alto valor natural. Neste aspecto actuarase sobre 434 Ha de hábitats para alcanzar un mellor estado de conservación, realizaranse 3 actuacións en zonas Rede Natura 2000, 36 proxectos de carácter ambiental e 14 actuacións de estudo, difusión e promoción.

Accións para racionalizar o crecemento residencial urbano e dos núcleos rurais, onde se realizarán 27 actuacións de mellora de contornos urbanos e dos núcleos rurais.

Incremento da actividade e o ámbito de actuación da rede de observación ambiental onde se creará unha instalación de seguimento e control de calidade da auga e tres de medida da calidade do aire e se beneficiará a máis de 120.000 persoas por medidas de Planificación para prevención de catástrofes e restauración de zonas danadas.

Accións de mellora de infraestruturas e servizos públicos e realización de programas conxuntos coas entidades locais, onde se espera beneficiar a 419 entidades.

E3: Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes		Previsto
PA04 Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial		
E01 Completar o proceso de ordenación urbanística do territorio galego, fomentando a participación da cidadanía		
OO01 Completamento do planeamento xeral da toda a Comunidade Autónoma		
P00084	Estudos, proxectos, informes e/ou ditames en materia de urbanismo e ordenación do territorio e litoral.	5,0
P00251	Plans en elaboración.	212,0
OO02 Elaboración, coordinación, seguimento e control das políticas territoriais e de utilización racional do solo e		
P00084	Estudos, proxectos, informes e/ou ditames en materia de urbanismo e ordenación do territorio e litoral.	10,0
OO04 Accións para racionalizar o crecemento residencial urbano e dos núcleos rurais		
P00024	Actuacións de mellora de contornos urbanos e dos núcleos rurais.	27,0
OO09 Accións de mellora de infraestruturas e servizos públicos e realización de programas conxuntos coas		
P00076	Entidades beneficiadas.	419,0
E02 Garantir un estado de conservación favorable do patrimonio natural, impulsando unha xestión e protección		
OO01 Desenvolvemento de proxectos para o mantemento das condicións ambientais necesarias para a		
DOC009	Aumento do número de visitas previstas a lugares pertencentes ao patrimonio cultural e natural e atraccións subvencionadas	15.000,0
DOC023	Superficie de hábitats subvencionados para alcanzar un mellor estado de conservación. Hectáreas	434,0
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	14,0
P00154	Número de actuacións desenvolvidas en zonas Rede Natura 2000.	3,0
P00160	Número de axudas en materia de conservación da natureza.	841,0
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.	36,0
E03 Potenciar a integración e a consideración da paisaxe na acción do Goberno e identificar e caracterizar os valores		
OO01 Sistema de seguimento das DOT e dos restantes instrumentos de ordenación do territorio.		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	2,0
OO02 Aprobación do Atlas das Paisaxes de Galicia contendo os Catálogos de Paisaxe e as Directrices de Paisaxe de		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	3,0
OO04 Formación e divulgación en materia de territorio, paisaxe e sustentabilidade.		
P00049	Campañas de educación ambiental desenvolvidas.	1,0
OO05 Xestión da Infraestrutura de datos espaciais (IDEG) e do Sistema de información xeográfica (SIX) corporativo.		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	3,0
E04 Impulsar a sustentabilidade ambiental, desvinculando o crecemento económico da degradación do entorno,		
OO01 Adquisición, calibración e mantemento de equipos de calidade do aire, meteorolóxicos e oceanográficos		
DOE023	Poboación beneficiada por medidas de Planificación para prevención de catástrofes e restauración de zonas danadas	121.000,0
DOE031	Estacións de medida de calidade de aire	3,0
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.	13,0
P00331	Visitas á páxina web	3.000,0
P00333	Instalacións de seguimento e control creadas de calidade da auga	1,0
OO04 Incremento da actividade e o ámbito de actuación da rede de observación ambiental.		
DOE023	Poboación beneficiada por medidas de Planificación para prevención de catástrofes e restauración de zonas danadas	121.000,0
DOE031	Estacións de medida de calidade de aire	3,0
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.	17,0
P00331	Visitas á páxina web	3.000,0
P00333	Instalacións de seguimento e control creadas de calidade da auga	1,0
OO05 Análise e avaliación da incidencia da actividade humana sobre o medio ambiente.		
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.	1,0

III.3.5. Pechar un modelo consistente de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa.

Na Comunidade Autónoma de Galicia, a auga non é un recurso limitante, debido ao intenso réxime pluviométrico. Con todo, iso non impide que en determinadas zonas da rexión existan limitacións, fundamentalmente na provincia de Ourense. En calquera

caso, Galicia conta cunha extensa rede hidrográfica, apreciándose certas diferenzas entre a vertente atlántica, con ríos máis longos, destacando o Miño-Sil e, a vertente cantábrica, con ríos curtos e torrenciais.

En canto á xestión dos recursos hídricos, Galicia conta con 47 concas hidrográficas que son xestionadas por catro organismos diferentes: a Confederación Hidrográfica Miño-Sil, a Confederación Hidrográfica do Cantábrico, a Confederación Hidrográfica do Douro e a entidade pública empresarial Augas de Galicia, sendo a primeira e a última destas as que controlan case a totalidade das concas, coa única excepción das concas dos ríos Eo, Navia e Támega, xestionados polas outras dúas confederacións mencionadas.

A dispoñibilidade de auga ao longo dos últimos anos seguiu unha evolución negativa, de tal forma que en 2012 o volume de auga dispoñible era de 282 hm³, un 21% inferior aos valores rexistrados no ano 2004.

En canto ao consumo de auga, segue unha tendencia similar, rexistrándose descensos durante os últimos anos, ata alcanzar os 190 hm³ que se rexistran no ano 2012, un 20,5% inferior aos valores rexistrados no ano 2004.

En canto ao consumo de auga por sectores, cabe destacar que os maiores consumos rexístranse nos fogares, acaparando o 70,4% do consumo total, seguido polos sectores produtivos, que demandan o 20,2%.

En canto a perdas nas redes de distribución de abastecemento da poboación, como indicador de eficiencia na xestión da auga, cabe destacar que as perdas rexistradas en Galicia ascenden ao 25,7%, sendo moi similares ás que se producen no conxunto nacional, considerándose en calquera caso excesivas e sendo preciso incidir na diminución destas.

Táboa 1. Distribución de auga por grandes grupos de usuarios (miles de m³)

	2008	2009	2010	2011	2012
Volume total de auga	206.568	197.023	188.948	182.743	189.873
Sectores económicos	30.918	34.690	32.679	32.572	38.448
Fogares	145.691	139.027	132.094	133.212	133.745
Consumos municipais	29.959	23.306	24.175	16.959	17.680
Volume auga perdida nas redes de distribución	53.280	40.086	49.554	40.723	48.868
% perdas en redes de distribución	25,8	20,4	26,2	22,3	25,7

Fonte: Instituto Galego de Estatística (IGE)

No que respecta á demanda doméstica, o consumo medio de auga en Galicia en 2012 foi de 134 litros/habitante/día, inferior aos 137 litros/habitante/día do conxunto nacional e en calquera caso en descenso durante os últimos anos.

O custo unitario de auga urbana, medido como o cociente entre os importes abonados pola subministración, máis a cota de rede de sumidoiros, depuración, canons saneamento ou vertedura e o volume de auga rexistrada e distribuída aos usuarios, cabe destacar que Galicia, ten un dos custos máis baixos do conxunto nacional, situándose en 1,11 euros por m³ en 2012 (frente a 1,73 euros por m³ do conxunto nacional). En calquera caso, é certo que nos últimos anos este prezo foise incrementando.

En xeral, a calidade de augas, tanto superficiais, como subterráneas, é boa. Os datos dos plans hidrolóxicos de conca recentemente aprobados para as catro demarcacións hidrográficas nas que se divide o territorio galego revelan, por exemplo, que das 750 masas de auga superficiais en Galicia un 66,9% alcanzan o bo estado ecolóxico.

A política de saneamento e depuración aplícase coa intención de mellorar a calidade destas augas. A Directiva 91/271/CEE establecía o obxectivo de que todos os núcleos con máis de 2.000 habitantes equivalentes dispoñerían de sistemas de depuración a 31 de decembro de 2005.

Para dar cumprimento a estes compromisos, elaborouse o primeiro Plan Nacional de Saneamento e Depuración no que se establece a obrigação de que as Comunidades Autónomas elaboren os seus propios Plans. Así pois, en resposta a este requisito, Galicia puxo en marcha o Plan de Saneamento de Galicia 2015, para dar cumprimento ao compromiso de calidade de augas e a implantación dun canon de saneamento, a fin de recuperar os custos dos investimentos necesarios para o cumprimento dos obxectivos de calidade.

Segundo datos achegados polo Sistema de Información Ambiental a decembro de 2012 (Dirección General del AGUA) Galicia conta con estacións depuradoras no 83,33% das aglomeracións urbanas maiores de 2.000 habitantes (habitantes equivalentes) e no 97,44% das maiores de 15.000 habitantes, polo que aínda non se alcanzou o obxectivo de conformidade, aínda que esta preto de alcanzarse. En calquera caso, estes datos son superiores aos rexistrados no conxunto nacional.

Con todo, en canto ao volume total de auga residual tratada, segundo as últimas cifras que achegan datos (correspondentes a 2007) obsérvase que a porcentaxe de auga tratada con respecto ao total de auga residual recollida é lixeiramente inferior ao do conxunto nacional (85,26% en Galicia, fronte ao 87,8% do conxunto nacional).

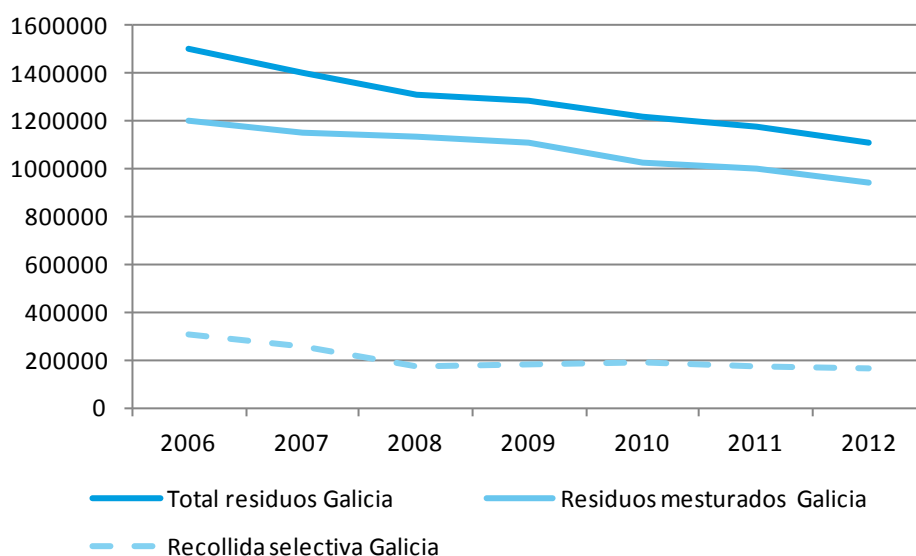
De todo iso, dedúcese a importancia de seguir mellorando e completando o xa alcanzado no plan nacional e rexional de saneamento, tratamento de augas residuais e lodos de depuradoras, optimizando o funcionamento das estacións depuradoras existentes e promovendo unha xestión eficiente dos servizos urbanos de auga.

Xeración de residuos. Aínda que a racionalización dos fabricantes, as medidas de prevención desenvolvidas e a menor actividade económica favoreceron nos últimos anos

a redución de residuos, resulta necesario potenciar esforzos adicionais nesta dirección. Ademais, é necesario traballar na vía da separación que favoreza, á súa vez, a reutilización, a reciclaxe e, en última instancia, a valorización enerxética dos residuos que non poden ser reciclados.

O seguinte gráfico mostra esa clara tendencia na redución de residuos que, nos últimos anos, se produce precisamente á conta de reducir os mesturados. A recollida selectiva tamén se reduce aínda que a moito menor ritmo. Iso pode ser indicativo de que existe unha mellor separación en orixe.

Gráfico 18. Evolución dos residuos urbanos recolleitos (toneladas) en Galicia

Fonte: Instituto Galego de Estatística (IGE)

A xestión e valorización de residuos é un elemento para considerar no marco da sustentabilidade e eficiencia do uso de recursos. Galicia foi considerada unha das Comunidades Autónomas líderes en xestión de residuos, hai anos, pola súa nova formulación dun modelo de xestión baseado na desaparición de vertedoiros e a posta en funcionamento de tres instalacións para o seu tratamento (SOGAMA, Nostián e Lousame).

Con todo, na actualidade pasa a estar nunha clasificación media, como consecuencia de que a instalación de SOGAMA está saturada, a planta de Nostián rexistra altos niveis de xeración de rexeitamentos e Lousame é a de reducidas dimensións.

Así pois existe unha saturación das plantas de tratamento, o que supón o principal problema, impedindo que unha porcentaxe moi elevada dos residuos sexa tratado da forma máis adecuada, é dicir, primando a reciclaxe e a valorización.

Isto fai que, aínda que se reduciu a xeración de residuos nos últimos anos e os vertidos directos, con todo a cantidade de refugallos segue estando por encima da capacidade de tratamento dos sistemas de xestión galegos, que en 2013 procesan o 82,5% do total xerado, quedando un 17,5% de lixos non tratados.

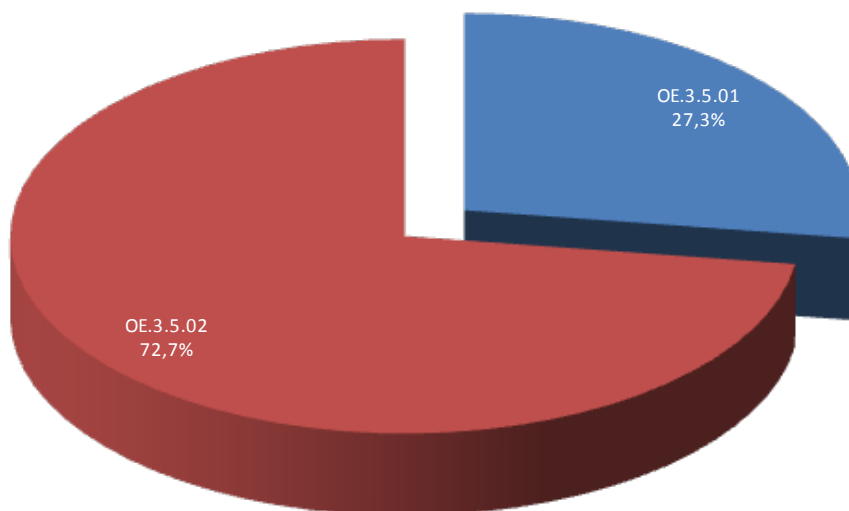
Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Alcanzar os obxectivos determinados pola Directiva 2008/98/CE e a Lei 22/2011 I de residuos e solos en materia de prevención, reutilización e reciclaxe.
- Mellorar o estado de todas as masas de auga, de tal xeito que todas as actividades que se desenvolven en torno da auga, sexan compatibles entre si e cos obxectivos medioambientais establecidos, dun xeito sostible e que teña en conta as condicións meteorolóxicas e hidrolóxicas extremas que se poden sufrir.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA3.5.Pechar un modelo consistente de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa	Importe	% Eixe	% PA
OE.3.5.01 Conservar e protexer o medio ambiente e promover a eficiencia dos recursos a través da xestión sostible dos residuos e a restauración de espazos degradados.	14.947.084	1,6%	27,3%
OE.3.5.02 Culminar as infraestruturas precisas para a mellora do estado das masas de auga, compatibilizando o ciclo natural da auga co ciclo do uso da auga, contando coa participación da cidadanía nun marco de sustentabilidade que teña en conta os retos do cambio climático.	39.875.030	4,3%	72,7%
Total	54.822.114	5,9%	100,0%

PA3.5. Pechar un modelo consistente de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA3.5. Pechar un modelo consistente de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa	Importe	%
Fondos propios da C.A.	18.753.260	34,2%
FEDER	30.814.399	56,2%
Orzamentos Xerais do Estado	477.678	0,9%
FEADER	4.776.777	8,7%
Total	54.822.114	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Implantación de sistemas que garantan un alto nivel de recollida selectiva, separación, reciclado e tratamento de residuos. As actuacións previstas incrementarán a capacidade de tratamento de residuos comerciais, industriais ou perigosos en 32.500 toneladas por ano.

Control preventivo das actividades dos produtores e xestores de residuos onde se prevé realizar sete proxectos de carácter ambiental.

E3: Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes		Previsto
<i>PA05 Pechar un modelo de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa</i>		
E01 Conservar e protexer o medio ambiente e promover a eficiencia dos recursos a través da xestión sostible dos		
OO01 Aumentar a capacidade, eficiencia, eficacia e flexibilidade das instalacións de xestión de residuos.		
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.	1,0
OO04 Implantación de sistemas que garantan un alto nivel de recollida selectiva, separación, reciclado e		
D0E011	Capacidade adicional no tratamento e a xestión dos residuos comerciais, industriais ou perigosos. Toneladas/ano	32.500,0
D0E022	Capacidade adicional de recollida e transporte de Residuos Adoitados urbanos. Toneladas/ano	2,0
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.	1,0
OO05 Control preventivo das actividades dos produtores e xestores de residuos.		
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.	7,0
OO06 Control do cumprimento das condicións ambientais establecidas nas instalacións e operativa dos		
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.	2,0
OO08 Medidas destinadas á restauración de áreas degradadas.		
P00306	Superficie de solo rehabilitado (ha)	3,0

III.4. EIXE 4. SOCIEDADE DIXITAL, CULTURA E REFORZO DO PESO DE GALICIA NO SEU ENTORNO

A sociedade da información está a mudar todos os negocios tradicionais cara a unha produción de bens e servizos a medida e con unha demanda moito máis esixente e informada grazas ao uso das TICS. Resulta preciso por tanto, contar coas infraestruturas axeitadas, fomentar as competencias dixitais entre a cidadanía e adaptar os sistemas produtivos e canais de venda das empresas a estas novas tecnoloxías para aproveitar todas as vantaxes que poñen ao noso alcance.

O impulso do autogoberno a lingua e a cultura de Galicia como fontes de riqueza e elementos básicos da identidade da comunidade autónoma. Resulta estratéxico para o progreso como rexión, procurar a dinamización e fomento da cultura galega, a normalización e o impulso do idioma galego como medio para protexer e fomentar a identidade cultural de Galicia, o desenvolvemento social, o crecemento económico e o diálogo intercultural.

O progreso de Galicia nos últimos lustros garda un forte vencello co desenvolvemento da súa autonomía, é preciso seguir impulsando as institucións autonómicas para situar a nosa rexión entre as máis desenvolvidas de Europa e como modelo de comunidade autónoma seria, estable, solvente financeiramente e solidaria co resto.

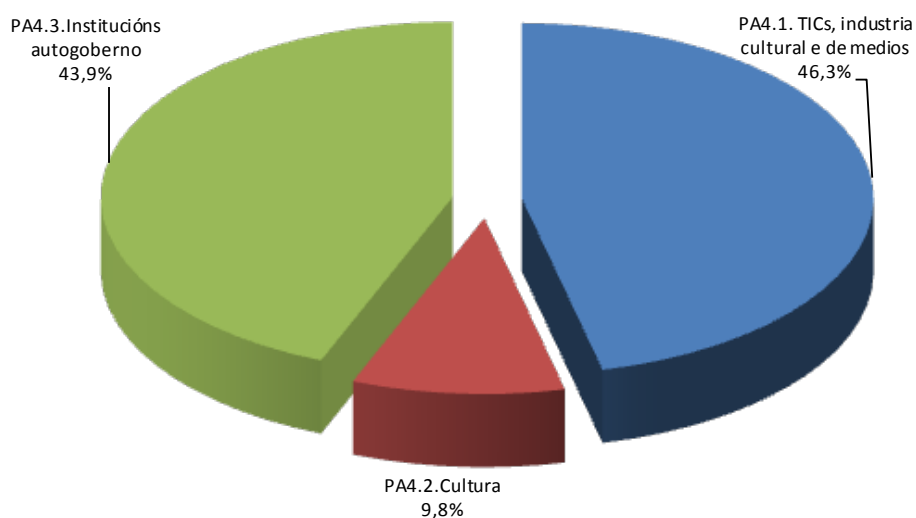
Hai que lembrar que Europa atópase nun intre crucial para a súa construción e desenvolvemento, no que unha rexión excéntrica debe asumir un papel actor para compensar a súa distancia dos centros de decisión e facer valer os intereses dos seus sectores produtivos e dos seus cidadáns. O éxito de tal encomenda sen dúbida debe achegar importantes dividendos á nosa rexión.

Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2016 neste eixe por prioridade de actuación.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
E4. Sociedade dixital, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno	Importe	% total	% eixe
PA4.1.Consolidar o modelo de crecemento vinculado á economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información	201.240.647	2,3%	46,3%
PA4.2.Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia	42.427.255	0,5%	9,8%
PA4.3.Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado	190.776.947	2,2%	43,9%
Total	434.444.849	5,0%	100,0%

E4-Sociedade dixital, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno

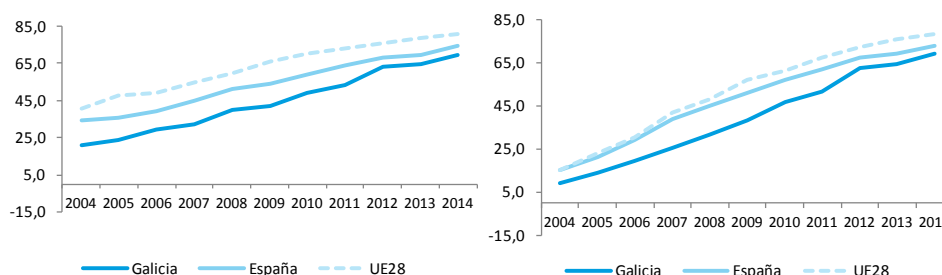
A táboa seguinte mostra o orzamento do eixe por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
E4. Sociedade dixital, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno	Importe	%
Fondos propios da C.A.	390.600.358	89,9%
FCI	8.367.126	1,9%
FEDER	32.552.954	7,5%
Orzamentos Xerais do Estado	2.137.500	0,5%
FEADER	375.000	0,1%
FSE	400.847	0,1%
OUTROS FONDOS EUROPEOS	11.064	0,0%
Total	434.444.849	100,0%

III.4.1. Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información.

No ámbito dos fogares e comezando polo gran catalizador das TIC, Internet, observamos que Galicia está inmersa nun proceso de converxencia no nivel de acceso co conxunto de España e da UE-28. Con todo, aínda se atopa a case 5 puntos porcentuais de España e case 10 puntos da UE-28. Xa non digamos os países do centro e norte de Europa, onde a porcentaxe de acceso supera o 80% e nalgúns países rolda o 95%. Queda aínda camiño por percorrer para mellorar esta estatística clave na economía do coñecemento, da que dependen moitos outros indicadores.

Gráfico 19. Acceso a TIC polos fogares en Galicia / España / UE28

Fonte: Galicia e España, INE - TIC-H (1). UE27, EUROSTAT - ICT usage in households and by individuals

Notas: Considéranse aqueles fogares con polo menos un membro entre 16 e 74 anos de idade.

(1) TIC-H: Enquisa sobre Equipamento e Uso de Tecnoloxías de Información e Comunicación nos Fogares

Como observamos no gráfico anterior o desenvolvemento de infraestruturas mellorou nos últimos anos, onde se veu desenvolvendo o denominado Plan de Banda Larga de Galicia, que permite unha cobertura do 98% da poboación e máis de 1,4 millóns de persoas con posibilidade de acceso ás redes de nova xeración. O Plan de banda larga facilitou o acceso a internet a máis de 700.000 galegos/as dos 786.000 que carecían deste servizo a principios do 2010.

Aínda así, en 2014 un 5,1% dos fogares galegos que non tiñan acceso a Internet non tiña posibilidade de conectarse por banda larga, sendo unha das maiores porcentaxes de todas as comunidades autónomas.

En canto a outros equipamentos dos fogares as cifras galegas están por baixo da media nacional, exceptuando a conexión telefónica fixa, onde a elevada penetración do seu uso en España é xeneralizada en todo o territorio nacional, incluído o galego. Os fogares que dispoñen de computadores en Galicia son un 72,6% do total, dous puntos menos que

a nivel nacional. A penetración da telefonía móbil é moi elevada e só está un punto por baixo da nacional e espérase que nos próximos anos moitos dos novos servizos asociados coa economía do coñecemento xurdan nas tecnoloxías móbiles.

Respecto ao uso das TIC polos fogares, en 2014 o 69,3% da poboación galega entre 14 e 74 anos utilizou internet e o 68,4% computador; a nivel nacional estas porcentaxes foron do 76,2% e do 73,3%. No uso frecuente de internet os datos galegos igualan a media nacional e no uso de teléfono móbil a diferenza é de 2,1 puntos porcentuais (92,9% fronte a 95,0%).

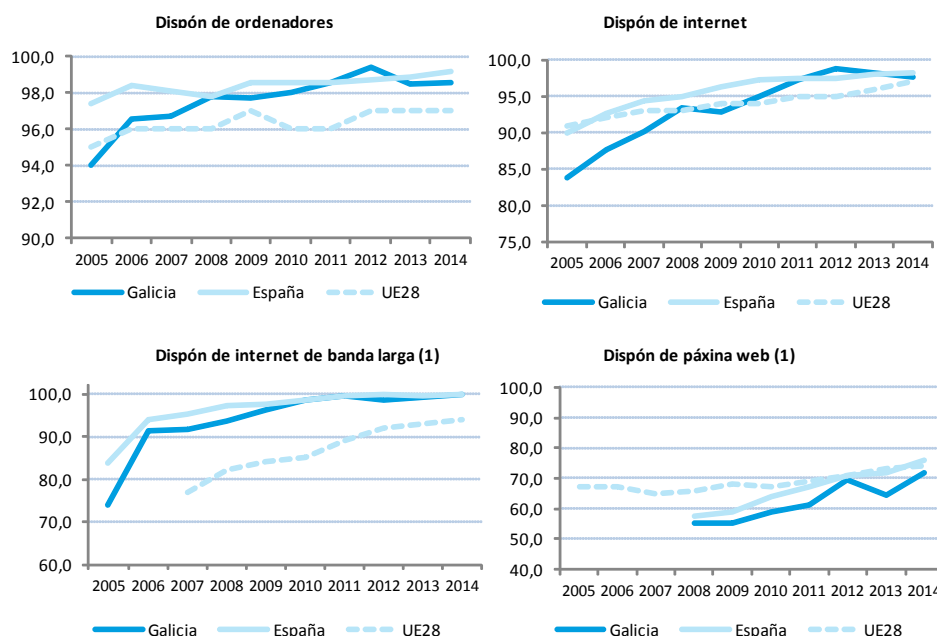
Un 25,9% da poboación galega adquiriu algún produto ou servizo a través de Internet nos últimos tres meses, situándonos a tan só 1,6 puntos da media estatal e experimentando un crecemento do 22,2% respecto ao ano anterior, lixeiramente por riba da taxa de variación interanual estatal (21,1%).

As estatísticas dispoñibles indican que o nivel de uso da e-Administración polos cidadáns en España supera lixeiramente o da UE-28 en 2013 e 2014. A situación en Galicia en 2014 mellora con respecto a anos anteriores e mesmo mellora á española. Con todo, queda marxe para o progreso. Os usos máis altos danse nas consultas de información, pero só un 40,6% envía formularios cubertos.

No que se refire á análise da demanda de TIC por parte das empresas, a gran maioría das empresas galegas de 10 ou máis empregados dispón de ordenadores e Internet de banda ancha. E a súa situación non difire da de España ou da UE-28 no seu conxunto.

Con todo, dispoñer de páxina web é un indicador que mostra unha actitude máis activa para aproveitar os beneficios da sociedade da información. En 2014 a diferenza neste indicador entre as empresas galegas e as de UE-28 situouse nos 2,4 puntos porcentuais, favorable ás europeas, este dato supón un recorte do diferencial rexistrado en 2013 que foi de 8,6 puntos porcentuais. Con respecto a España, que superou neste indicador o dato da UE-28 por primeira vez en 2014, o diferencial é de 4,2 puntos.

Gráfico 20. Usos TIC nas empresas con sede social en Galicia / España / UE-28

Fonte: Galicia e España, INE - ETICCE (2). UE-28, EUROSTAT - ICT usage by enterprises

Notas:(1) Porcentaxe sobre as empresas con acceso a internet (2) ETICCE: Enquisa sobre o Uso de Tecnoloxías da Información e as Comunicacións e do Comercio Electrónico nas Empresas

Case 3 de cada 4 empresas galegas de máis de 9 empregados emprega sinatura dixital nalgunha das súas comunicacións, superando o uso de España.

En xeral, o uso das TIC nas empresas galegas segundo as variables que figuran na táboa 35 é similar ao uso do conxunto do estado, a maior diferenza obsérvase na dispoñibilidade de páxina web onde as empresas galegas están 4,2 puntos por debaixo da media nacional, se incluímos os establecementos galegos das empresas con sede fóra de Galicia esta porcentaxe sobe ata o 75,7%, unha décima menor que a nivel nacional. Rexístranse diferenciais positivos na dispoñibilidade de internet de banda larga e no uso de sinatura dixital como se comentou no parágrafo anterior.

Nas pequenas empresas galegas de 9 ou menos empregados a situación dos equipamentos básicos é ben distinta. Máis dun 30% non ten ordenador e máis dun terzo non ten acceso a Internet. En 2014 produciuse un empeoramento nestes indicadores con respecto ao ano anterior afastándose tamén do uso das TIC deste tipo de empresas no conxunto español.

Con todo nos usos do TIC máis sofisticadas queda moito camiño por percorrer para estas empresas. Só unha de cada tres empresas dispón de páxina web e menos de unha

de cada catro dispón de redes de área local. No primeiro caso o rexistro galego supera ao nacional, sendo a única variable no que isto ocorre.

O uso dos medios sociais en Internet e, en especial, as tecnoloxías da nube non están moi desenvolvidos en España. En 2014 case dous terzos das empresas galegas de máis de 9 empregados con acceso a Internet non emprega os medios sociais; dentro das que empregan estes medios, o principal uso son as redes sociais e desenvolver a imaxe da empresa ou de produtos de mercado. Neste apartado Galicia sitúase a 3 puntos de España.

Galicia destaca no emprego da sinatura dixital, superando en dous puntos o dato de España.

En canto ao comercio electrónico, só un 17,8% das empresas españolas de máis de 9 empregados realizaron vendas por comercio electrónico en 2014. Esa porcentaxe para Galicia é do 18,4%. En canto ás compras a través de internet, só un cuarto do total realizaron este tipo de actividade.

A interacción coa Administración Pública máis importante é conseguir información. Para a presentación de impresos baixa o nivel de interacción a, aproximadamente, dous terzos das empresas. E en xeral, o nivel de interacción das empresas galegas para presentar documentación é lixeiramente inferior que o das empresas españolas.

No que se refire ao sector das TIC é moi amplo e abarca actividades moi diversas. Desde a industria que fabrica equipos de telecomunicacións, circuítos impresos, compoñentes electrónicos, etc, ata os servizos de comercialización de equipos electrónicos, os propios servizos de telecomunicacións, actividades informáticas, etc.

Nos últimos 4 anos incrementouse o número de empresas no sector TIC e, con todo, reduciuse o emprego. Ademais, como o resto de sectores tamén destruíu emprego, o peso do emprego do sector TIC no do conxunto de sectores permaneceu estable. En 2013 o número de empresas é de 2.242, cun crecemento con respecto ao ano anterior do 0,4%, e o emprego de 15.312, descenso do 1,0%.

A madurez tecnolóxica acadada nos últimos anos foi posible grazas ao investimento conxunto entre o sector público e privado. No período 2009–2014, as actuacións derivadas de 2014.gal Axenda Dixital de Galicia contaron cunha dotación pública de case 912 millóns de euros conseguiron mobilizar 1.275 millóns de euros, entre capital público e privado.

No ámbito da industria cultural e segundo o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte, no ano 2013, en Galicia hai 5.825 empresas con actividade principal no sector cultural. Un 25% delas realiza actividades de deseño, creacións artísticas e de espectáculos; o 12% pertencen ao sector das artes gráficas; case un 10% teñen coma actividade principal a fotografía e aproximadamente o 6% dedícanse á edición e tamén ás actividades cinema-

tográficas; as bibliotecas, arquivos, museos e outras actividades culturais engloba ao case o 4%. Por último hai un 30% das empresas que realizan determinadas actividades de comercio e aluguer de produtos culturais. As empresas galegas constitúen o 5,4% das españolas.

O emprego en actividades culturais ascende a 24.300 persoas o que supón o 4,9% do total nacional.

Por outro lado, en 2013 hai en Galicia 144 editores con actividade cunha produción media de 17 libros inscritos en ISBN. Esta media é moi inferior a produción en España que acada os 29 libros por editor. Presenta un perfil crecente ata 2010 e a partir de aí obsérvase tanto un descenso tanto nos libros inscritos coma na produción media.

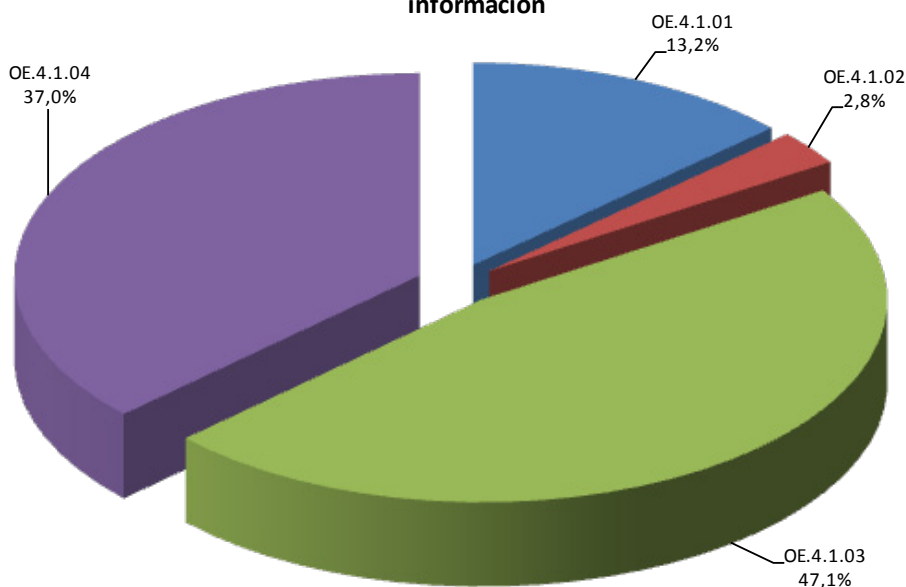
Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Acadar a modernización tecnolóxica dos servizos públicos mediante proxectos vinculados á Administración electrónica e consolidar o e-Goberno e a incorporación das TIC e as novas posibilidades de xestión que estas ofrecen á Administración Pública para facilitar e facer máis eficientes as relacións coa cidadanía e as empresas.
- Aumento da actividade creativa e mellora en cantidade e calidade da oferta das industrias culturais galegas. Mellora da súa competitividade, no mercado interior e de cara ao exterior, e da rendibilidade dos axentes e das empresas do sector cultural.
- Os cidadáns de Galicia deben recibir información plural, actualizada, accesible e veraz das actuacións, eventos e situacións que sexan do seu interese, incrementándose o uso da lingua galega nos medios de comunicación.
- O despregamento das infraestruturas de comunicación de acordo cos principios de seguridade nas instalacións, dos usuarios e do público en xeral, garantindo a máxima calidade do servizo.
- A competitividade da CRTVG co fin de contribuír á formación dunha opinión pública informada, garantindo os valores de independencia, obxectividade e veracidade da información e de xeito que cumpra a súa función de instrumento de normalización da lingua galega, reforzamento da identidade do pobo galego e promoción da cultura galega

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA4.1.Consolidar o modelo de crecemento vinculado á economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información	Importe	% Eixe	% PA
OE.4.1.01 Aumentar a oferta e o consumo da cultura mediante accións de dinamización cultural planificada e a través das actividades da industria cultural e creativa galega.	26.491.995	6,1%	13,2%
OE.4.1.02 Potenciar a comunicación social como instrumento de difusión da información e fomentar o acceso ás novas tecnoloxías dixitais.	5.563.513	1,3%	2,8%
OE.4.1.03 Modernizar os servizos de comunicación e facilitar o acceso da poboación aos mesmos.	94.753.203	21,8%	47,1%
OE.4.1.04 Mellorar o uso e a calidade das TICs e o acceso as mesmas.	74.431.936	17,1%	37,0%
Total	201.240.647	46,3%	100,0%

PA4.1.Consolidar o modelo de crecemento vinculado á economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA4.1.Consolidar o modelo de crecemento vinculado á economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de	Importe	%
Fondos propios da C.A.	173.833.462	86,4%
FEDER	24.894.685	12,4%
Orzamentos Xerais do Estado	2.137.500	1,1%
FEADER	375.000	0,2%
Total	201.240.647	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Valorización da Administración: avanzar cara a unha Administración dixital innovadora, crearanse ou melloraranse 450 procedementos teletramitables, 20 órganos xudiciais estarán cubertos polo expediente xudicial electrónico e 100.000 alumnos estarán cubertos por servizos públicos electrónicos educativos.

Emisión e produción de contidos de calidade de radio e televisión en galego e estimular a oferta de contidos nos ámbitos da cultura e a demanda de ditos contidos por parte da cidadanía.

Fortalecer o tecido cultural de base e o tecido das industrias culturais e creativas galegas, con 200 axudas concedidas ás artes escénicas, á música e ao sector audiovisual.

Desenvolver desde a Cidade da Cultura de Galicia un programa interdisciplinar de acción cultural contemporánea; e impulsar unha estratexia de innovación do sistema cultural e creativo da nosa comunidade, con 150 actuacións e programacións culturais desenvolvidas.

E4:Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno		Previsto
PA01 Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e		
E01 Aumentar a oferta e o consumo da cultura mediante accións de dinamización cultural planificada e a través das		
OO01 Estimular a oferta de contidos nos ámbitos da cultura e a demanda de ditos contidos por parte da cidadanía.		
P00155	Número de actuacións e programacións culturais desenvolvidas.	142,0
OO02 Fortalecer o tecido cultural de base e o tecido das industrias culturais e creativas galegas.		
P00158	Número de axudas concedidas ás artes escénicas, á música e ao sector audiovisual	200,0
OO03 Desenvolver desde a Cidade da Cultura de Galicia un programa interdisciplinar de acción cultural		
P00155	Número de actuacións e programacións culturais desenvolvidas.	150,0
E02 Potenciar a comunicación social como instrumento de difusión da información e fomentar o acceso ás novas		
OO01 Accións de dinamización e consolidación do sector da comunicación.		
P00044	Axudas concedidas aos medios de comunicación social.	54,0
P00066	Convenios asinados.	25,0
OO03 Actuacións de apoio ás políticas educativas.		
P00066	Convenios asinados.	2,0

E03 Modernizar os servizos de comunicación e facilitar o acceso da poboación aos mesmos.		
OO01 Accións de mellora e ampliación da rede de infraestruturas de comunicación e radiodifusión		
P00023	Actuacións de infraestrutura de comunicación e radiodifusión.	366,0
P00083	Estudos, informes e traballos técnicos.	3,0
OO02 Emisión e produción de contidos de calidade de radio e televisión en galego		
P00320	Portais en redes sociais	20,0
P00321	Webs do catálogo	6,0
P00322	Emisión de programas de radio	24.666,0
P00323	Emisión de programas de televisión	32.888,0
E04 Mellorar o uso e a calidade das TICs e o acceso as mesmas.		
OO01 Valorización da Administración: avanzar cara a unha Administración dixital innovadora.		
D0E015	Poboación escolar que esta cuberta polos servizos públicos electrónicos educativos. Persoas	100.000,0
D0E017	Órganos xudiciais cubertos polo Expediente xudicial electrónico	20,0
D0E024	Número de usuarios que teñen acceso ou están cubertos polas aplicacións/servizos de Administración electrónica	6.023.000,0
DE024A	Número de procedementos teletramitables que se crean ou melloran coa operación. Numero	450,0
OO02 Accións que potencien o uso das TIC na cidadanía.		
P00442	Número usuarios rede ceMIT	55.000,0
OO03 Aceleración da Economía Dixital promovendo a incorporación das TIC, tanto nos procesos internos como de		
DE024A	Número de procedementos teletramitables que se crean ou melloran coa operación. Numero	30,0
OO04 Estímulos ao Crecemento do Sector TIC.		
DOC001	Número de empresas que reciben axudas	8,0
OO05 Articulación dixital do territorio.		
DOC001	Número de empresas que reciben axudas	1,0

III.4.2. Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia.

No ano 2013 o 57,3% dos galegos de 5 ou máis anos manifesta que sabe falar o galego moito, o 29,6% bastante e o 13,1% pouco ou nada. Entre a poboación menor de 15 anos, a porcentaxe dos que sabe falar pouco ou nada o galego incrementábase ata o 22,7%, mentres que entre a poboación de 65 ou máis anos non chega ao 9%.

Táboa 2. Persoas que saben falar galego segundo a idade. Galicia. Ano 2013. Porcentaxes

	Moito	Bastante	Pouco ou nada	Total
De 5 a 14 anos	40,1	37,2	22,7	100,0
De 15 a 29 anos	60,3	27,9	11,8	100,0
De 30 a 49 anos	59,1	27,1	13,7	100,0
De 50 a 64 anos	56,4	29,8	13,8	100,0
De 65 ou máis anos	59,7	31,4	8,9	100,0
Total	57,3	29,6	13,1	100,0

Fonte: IGE

Nota: os datos fan referencia á poboación de 5 ou máis anos. Non se inclúe a poboación que non pode falar un idioma por enfermidade ou discapacidade.

A familia segue a ser a principal vía de aprendizaxe do idioma galego. O 82,2% dos galegos aprendeu a falar o galego neste ámbito, pero ao cinxirse á poboación menor de 30 anos a escola supera á familia como medio de aprendizaxe; o 86,5% dos mozos aprendeu o galego na escola e o 67,56% coa familia.

En canto ao Uso habitual e inicial do galego, en 2013 o 31,2% dos galegos habitualmente fala sempre en galego. Esta porcentaxe é moi similar á do ano 2008 (30,3%) pero 12 puntos inferior á rexistrada hai dez anos.

Por outra banda, a porcentaxe de poboación que fala máis galego ca castelán diminuíu 6,44 puntos respecto ao ano 2008 ata situarse no 20,3%, mentres que a dos que falan máis castelán que galego case non variou nos últimos cinco anos: 22,7% en 2008 e 22,3% en 2013. Por último, algo máis do 26% dos residentes en Galicia falan sempre en castelán, 6 puntos porcentuais máis que en 2008.

O uso do galego é desigual dependendo da idade da poboación. Deste xeito, o 52,7% dos galegos de 65 ou máis anos fala habitualmente só en galego e un 21,1% utiliza máis o galego có castelán. No entanto, entre os rapaces e rapazas de 5 a 14 anos, o 13,2% habitualmente sempre fala en galego, o 11,9% máis en galego ca castelán e o 74,9% restante utiliza sempre o castelán ou máis castelán ca galego.

No tocante á lingua habitual de escritura, apenas se produciron cambios no último quinquenio e o castelán segue a ser a lingua máis utilizada polos galegos. A porcentaxe de poboación que habitualmente escribe en galego é do 15,1%.

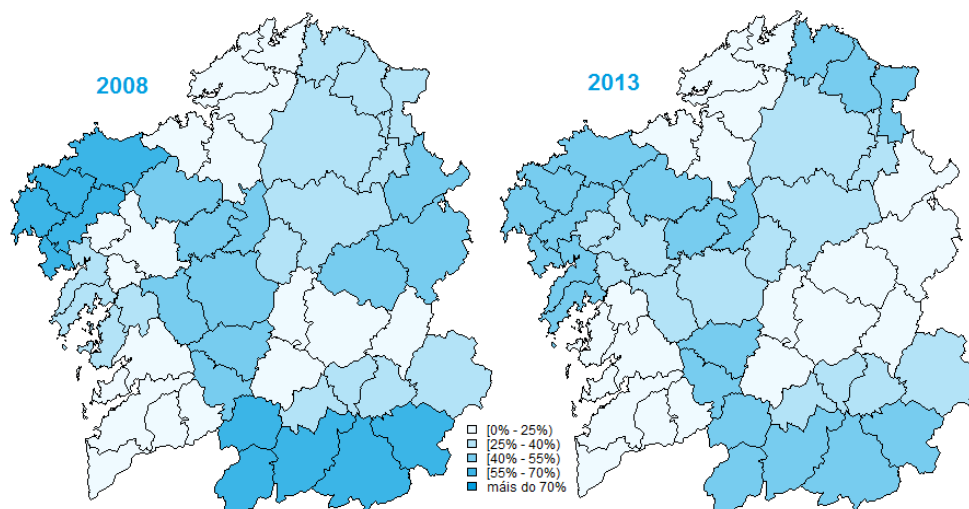
No ámbito familiar, o 41,7% dos galegos que teñen fillos fálalles en galego sempre, o 31,7% sempre en castelán, o 15,1% máis castelán ca galego e o 10,1% máis galego ca castelán. No tocante aos fillos, cabe destacar que arredor do 37% fala sempre en castelán cos seus proxenitores.

Dentro do ámbito social, o uso exclusivo do galego está máis estendido nas relacións entre amigos. O 33,1% dos galegos habitualmente fala sempre en galego cos amigos. Porén, o 35,5% comunícase cos profesores dos seus fillos exclusivamente en castelán e o 34,2% só utiliza este idioma cos médicos.

No referente ao ámbito laboral, o 30,1% dos ocupados galegos fala sempre en galego cos compañeiros de traballo e o 18,4% utiliza máis galego ca castelán. A porcentaxe dos que falan sempre en galego ou máis galego ca castelán cos seus superiores non chega ao 40%.

Por áreas xeográficas, a área do Carballiño – O Ribeiro xunto coa área da Coruña suroriental son as que presentan as maiores porcentaxes de fogares nos que todos os seus membros de 5 ou máis anos falan habitualmente só galego, cun 52,7% e un 52,2%, respectivamente. No outro extremo atópanse a área da Coruña, cun 10,8%, a área de Ourense, cun 10,4%, e a área de Vigo cun 7,5%.

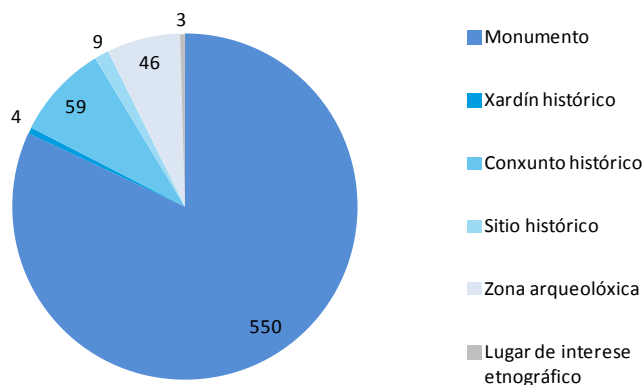
Mapa 23. Fogares nos que todos os seus membros de 5 ou máis anos falan habitualmente só galego. Datos por áreas.

Fonte: IGE

En Galicia hai 671 bens inmobles inscritos como Bens de Interese Cultural, dos que a maior parte (82%) son monumentos, un 9% sitios históricos e un 7% conxuntos históricos. Ademais contamos con 14 zonas arqueolóxicas e 6 xardíns históricos.

Gráfico 21. Bens de interese cultural. Ano 2013

Fonte: Dirección Xeral de Patrimonio Cultural

No que se refire ás bibliotecas, en 2012 Galicia conta con 505 bibliotecas que representan o 7,4% do total nacional e 661 puntos de servizo (3). Destas, hai unha biblioteca

3

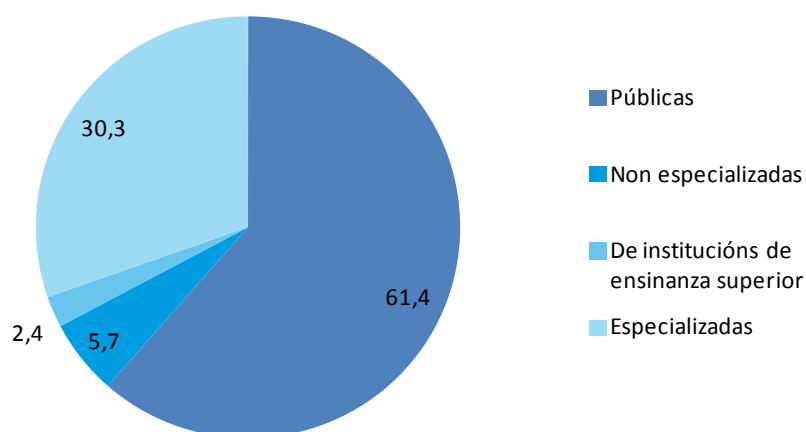
Considérase punto de servizo a toda biblioteca que presta servizos aos usuarios nun local aparte, tanto si é independente como se forma parte dun grupo de bibliotecas que constitúen unha unidade administrativa.

central da Comunidade Autónoma, 310 son públicas (4), 12 de institucións de ensinanza superior, 29 non especializadas e 153 especializadas.

Actualmente están integradas na Rede de Bibliotecas públicas de Galicia, 422 bibliotecas e axencias de lectura distribuídas en 244 concellos.

No ano 2013 a Rede de Bibliotecas Públicas de Galicia (integrada por 398 bibliotecas e axencias de lectura) conta cunha colección bibliográfica e documental de máis de 5 millóns de documentos, que xestiona case 2 millóns e medio de préstamos anualmente e que dá servizo a case 821.000 usuarios, o que supón un incremento do 17,48% con respecto ao ano anterior (2012). Así mesmo, hai que salientar que desde outubro de 2014, os usuarios da Rede de bibliotecas públicas de Galicia dispoñen do servizo de préstamo de libros electrónicos en liña a través da plataforma GaliciaLe, con máis de 270 títulos en galego e 1.500 en castelán.

Gráfico 22. Distribución porcentual das bibliotecas en Galicia por tipoloxía. Ano 2014.

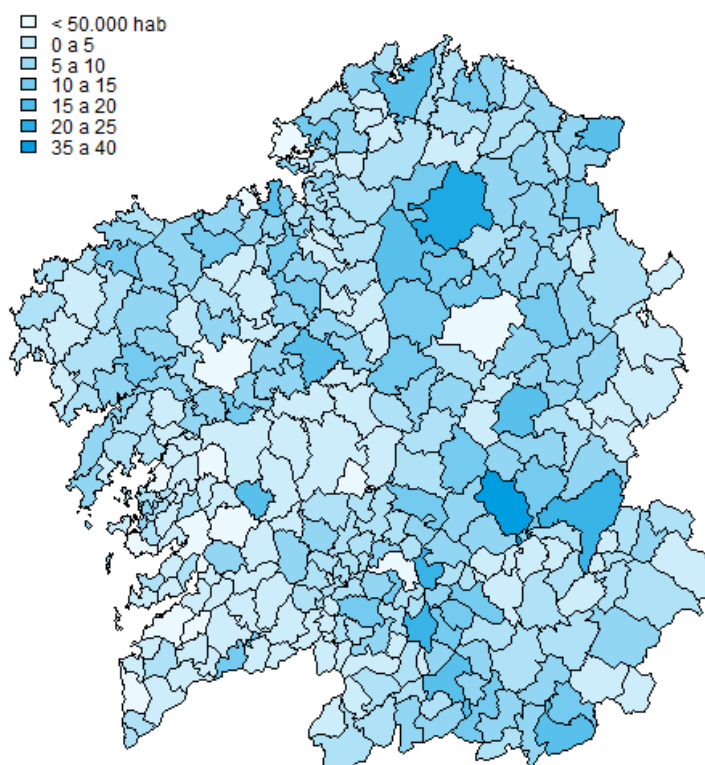

Fonte: INE. Estadística de bibliotecas

Segundo a enquisa de infraestrutura e equipamentos locais, nos concellos de menos de 50.000 habitantes, hai en 2012 un total de 295 casas de cultura repartidas en 167 concellos. Ademais, o 90% destes concellos conta con centros cívicos e/ou sociais e un 24% teñen algún museo. Por outro lado, 11 concellos teñen cine e/ou teatro e 25 dispoñen dun fogar do pensionista.

4 Unha biblioteca é pública cando cumpra os seguintes criterios: dispón dunha colección de fondos de carácter xeral, ofrece servizos informativos de tipo cultural, educativo, recreativo e social e é accesible a todos os cidadáns; Ofrece os servizos de préstamo e consulta de documentos de forma libre e gratuita; os fondos das bibliotecas públicas son de libre acceso e susceptibles de ser deixados en préstamo. Non obstante, cando é necesario por razóns de seguridade e conservación, poden limitar o acceso a unha parte destes fondos.

Mapa 24. Concellos de menos de 50.000 habitantes segundo o número das seguintes instalacións: Casa de Cultura, centro cívico, fogar do pensionista, museo e teatro/cine. Ano 2012.

Fonte: Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas. Encuesta de Infraestructura y Equipamientos Locales

No que se refire á dotación de áreas de esparcemento, o maior parte dos concellos conta con parques infantís (80%) e zonas recreativas (62%). Ademais, o 39% teñen algún xardín e o 20% conta con áreas de natureza.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

- Impulsar o uso da lingua galega como principal referencia de identidade galega, tal e como se mostra nos contidos da cultura que nos é propia.
- Promover a lingua galega como vínculo de unión entre todas e todos os galegos nunha sociedade que demanda de xeito maioritario, o uso pacífico, libre e sen confrontacións das dúas linguas oficiais.

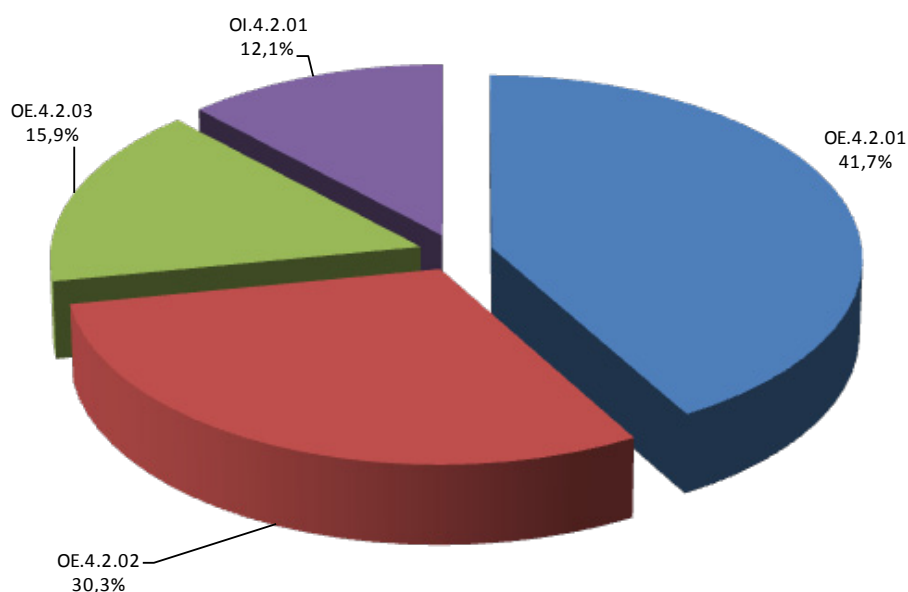
- Buscar a implicación dos sectores sociais máis representativos e dinamizadores da sociedade para implicalos no proceso de consolidación e modernización do idioma.
- Pór en valor a vantaxe da condición que temos os galegos/as de bilingües para a adquisición de coñecementos noutras linguas.
- Avanzar no desenvolvemento de normas de protección e extensión da lingua galega, tendo como base o ámbito normativo do que Galicia se dotou de xeito unánime.
- Establecer liñas de fomento do emprego do galego no ámbito xurídico e da administración no seu conxunto, co fin de avanzar na implantación do idioma en ámbitos nos que historicamente se viu relegado a un plano distinto do que lle correspondería ocupar.
- Desenvolver actuacións de dinamización lingüística preto do tecido asociativo galego, por ser este un ámbito de especial interese para alcanzar unha normalidade de uso do idioma. Establecer novos cursos de galego específicos para profesionais da sanidade, sector financeiro e medios de comunicación.
- Impulso do uso do galego por parte da mocidade, con especial atención aos seus ámbitos de uso preferentes, especialmente no que atinxe ás novas tecnoloxías e redes sociais, máis tamén na música e demais artes escénicas de preferencia para a xuventude.
- Promoción, de xeito especial, da mellora das actitudes respecto ao galego nos ámbitos máis urbanos.
- Impulsar gañar máis espazos de uso nas TIC's, coa creación de software en galego, así como deseño de contidos que favorezan a implantación do galego nas novas tecnoloxías.
- Prestar especial atención á industria editorial con produción en galego, como soporte fundamental da lingua.
- Desenvolver un plan global de actuación coas empresas e entidades comerciais, para incrementar o uso do galego como lingua de traballo no sector industrial e nas relacións entre as distintas entidades de natureza económica.
- Incremento da participación da sociedade nas actividades das bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación, así como o aumento da oferta dos seus servizos, contidos e produtos.
- Incremento do patrimonio cultural de Galicia e mellora do seu estado de conservación e a situación e condicións de acceso a el por parte dos cidadáns.
- No que atinxe á cidade da cultura:
- Ofertarlle á cidadanía unha actividade e programación de calidade, acorde coa magnitude do contedor arquitectónico da cidade da cultura.
- Constituír á cidade da cultura de Galicia como o espazo natural de desenvolvemento, proxección e fomento da innovación do sistema cultural galego.

- Converterse nun polo de desenvolvemento que contribúa á dinamización do tecido produtivo, ao incremento dos niveis de renda e emprego e á mellora da competitividade do territorio, A través dun proxecto economicamente sostible e socialmente rendible.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA4.2.Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia	Importe	% Eixe	% PA
OE.4.2.01 Fortalecer a programación e os servizos dispoñibles nas bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación, para lograr a participación activa da cidadanía como usuarios destes servizos e como consumidores dunha oferta cultural de calidade	17.708.421	4,1%	41,7%
OE.4.2.02 Protexer, conservar, poñer en valor e difundir o patrimonio cultural.	12.834.588	3,0%	30,3%
OE.4.2.03 Difundir a conveniencia de empregar a lingua galega nos distintos eidos da sociedade prestando especial atención a franxa de poboación máis nova, así como ao tecido económico/empresarial e as súas relacións comerciais con países de fala portuguesa, propiciando un clima que favoreza o uso cotiá do galego.	6.756.815	1,6%	15,9%
OI.4.2.01 Contribuír á conservación da riqueza cultural de Galicia e ao impulso da cidade da cultura como punto dos circuitos culturais da comunidade autónoma	5.127.431	1,2%	12,1%
Total	42.427.255	9,8%	100,0%

PA4.2.Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA4.2.Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia	Importe	%
Fondos propios da C.A.	39.646.042	93,4%
FEDER	2.781.213	6,6%
Total	42.427.255	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Accións de fomento do uso da lingua galega no ámbito empresarial e actividades de formación do galego, onde se realizarán preto de 6 actuacións de formación e dinamización social do galego, 32 convenios e/ou acordos.

Elaboración dun "plan da lectura de Galicia" e mellora do sistema de acceso aos servizos bibliotecarios a través da virtualización e automatización dos servizos da Rede de Bibliotecas de Galicia, previse dotar con fondos bibliográficos a 145 bibliotecas, con-ceder 55 axudas concedidas para a creación literaria en lingua galega ou á tradución, planificar e executar 550 actividades en bibliotecas, museos e arquivos centros de interpretación do

patrimonio e que o número de usuarios da rede de bibliotecas de Galicia se achegue aos 800.000 dos que o 62,5% serán mulleres.

Conservación, restauración, rehabilitación e posta en valor de bens que integran o patrimonio cultural, onde se prevé beneficiar a 21 entidades, realizar 22 obras de conservación, restauración e protección e 6 proxectos en materia de protección e promoción do patrimonio cultural.

E4:Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno		Previsto
PA02 Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia		
E01 Fortalecer a programación e os servizos dispoñibles nas bibliotecas, arquivos, museos e centros de		
O001 Elaboración dun "plan da lectura de Galicia" e mellora do sistema de acceso aos servizos bibliotecarios a		
P00150	Número de actividades culturais planificadas e executadas nas bibliotecas, museos e arquivos, así como nos centros de in	550,0
P00159	Número de axudas concedidas para a creación literaria en lingua galega ou á tradución	55,0
P00336	Bibliotecas dotadas con fondos bibliográficos	145,0
P219.H	Número de usuarios da rede de bibliotecas de Galicia (Homes)	300.000,0
P219.M	Número de usuarios da rede de bibliotecas de Galicia (Mulleres)	500.000,0
P334.H	Persoas beneficiarias de bolsas en materia de bibliotecas, arquivos e museos (homes)	11,0
P334.M	Persoas beneficiarias de bolsas en materia de bibliotecas, arquivos e museos (mulleres)	20,0
O002 Impulsar e facer operativo o sistema de arquivos de Galicia.		
P00150	Número de actividades culturais planificadas e executadas nas bibliotecas, museos e arquivos, así como nos centros de in	70,0
P334.H	Persoas beneficiarias de bolsas en materia de bibliotecas, arquivos e museos (homes)	6,0
P334.M	Persoas beneficiarias de bolsas en materia de bibliotecas, arquivos e museos (mulleres)	14,0
O003 Preservar e promover as actividades e os contidos dos museos e centros de interpretación do patrimonio		
P00150	Número de actividades culturais planificadas e executadas nas bibliotecas, museos e arquivos, así como nos centros de in	388,0
P00335	Bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación dotadas de novos equipamentos	10,0
P219.H	Número de usuarios da rede de bibliotecas de Galicia (Homes)	300.000,0
P219.M	Número de usuarios da rede de bibliotecas de Galicia (Mulleres)	500.000,0
P334.H	Persoas beneficiarias de bolsas en materia de bibliotecas, arquivos e museos (homes)	3,0
P334.M	Persoas beneficiarias de bolsas en materia de bibliotecas, arquivos e museos (mulleres)	5,0
E02 Protexer, conservar, poñer en valor e difundir o patrimonio cultural.		
O002 Conservación, restauración, rehabilitación e posta en valor de bens que integran o patrimonio cultural.		
DOC009	Aumento do número de visitas previstas a lugares pertencentes ao patrimonio cultural e natural e atraccións subvencionad	1.000,0
P00076	Entidades beneficiadas.	21,0
P00184	Número de obras de conservación, restauración e protección realizadas.	22,0
P00212	Número de proxectos en materia de protección e promoción do patrimonio cultural	6,0
O003 Difusión e ampliación do coñecemento sobre o patrimonio cultural.		
P00212	Número de proxectos en materia de protección e promoción do patrimonio cultural	16,0

OE3 Difundir a conveniencia de empregar a lingua galega nos distintos eidos da sociedade prestando especial		
OO01 Continuar co proceso de normalización lingüística en desenvolvemento do Plan xeral de normalización da		
P00045	Axudas concedidas.	151,0
P00048	Campañas de difusión e promoción.	4,0
P00296	Subvencións para a promoción da lingua galega.	1,0
P00330	Convenios e/ou acordos asinados	9,0
P230.H	Participantes en actividades de formación (Homes)	12,0
P394.H	Bolseiros (homes)	7,0
P394.M	Bolseiros (mulleres)	30,0
OO02 Accións de fomento do uso da lingua galega na sociedade apoiando a creación, mantemento e		
P00045	Axudas concedidas.	82,0
P00296	Subvencións para a promoción da lingua galega.	1,0
OO03 Accións de fomento do uso da lingua galega no ámbito empresarial.		
P00022	Actuacións de formación e dinamización social do galego.	6,0
P00045	Axudas concedidas.	1,0
P00048	Campañas de difusión e promoción.	10,0
P00196	Número de proxectos	10,0
P00330	Convenios e/ou acordos asinados	32,0
OO04 Actividades de formación do galego.		
P00022	Actuacións de formación e dinamización social do galego.	43,0
P00045	Axudas concedidas.	992,0
P00296	Subvencións para a promoción da lingua galega.	1,0
P00330	Convenios e/ou acordos asinados	55,0
P230.H	Participantes en actividades de formación (Homes)	412,0
P230.M	Participantes en actividades de formación (Mulleres)	618,0
P394.H	Bolseiros (homes)	5,0
P394.M	Bolseiros (mulleres)	7,0

III.4.3. Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado.

Dos 431 partidos xudiciais existentes en España, Galicia é a terceira Comunidade Autónoma en número de Partidos Xudiciais (45) o que reflicte o grado de dispersión da poboación de Galicia respecto da media española. Galicia conta con 12 xuíces por cada 100.000 habitantes, un punto por riba da media estatal. O presuposto en xustiza é de 45,8 €/por habitante. Os asuntos xudiciais ingresados en Galicia supoñen o 5,4% do conxunto do Estado. A taxa de litixiosidade en Galicia (167,8) é inferior á media nacional (183,2). A taxa de conxestión dos órganos xudiciais radicados en Galicia (1,4) é superior á media nacional (1,3). A taxa de resolución (1,0) atópase nos mesmos parámetros da media nacional. A taxa de pendencia (0,3) é consonte a media nacional.

As repercusións sobre os concellos galegos da crise económica e financeira manifestouse nas dificultades para atender as esixencias que require a prestación dos servizos públicos, e agudizáronse no caso dos pequenos concellos, con escasa poboación e insuficientes medios económicos. Os 160 concellos con menor poboación concentran o 10% do total poboacional e os 20 concellos con maior poboación o 50%.

No ámbito da protección civil e seguridade pública destacar que o número de accidentes de tráfico con vítimas reduciuse nos últimos anos, representando o 4% do total de España. O índice de incidencia de accidentes laborais reduciuse 28 puntos desde 2008.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2016, son:

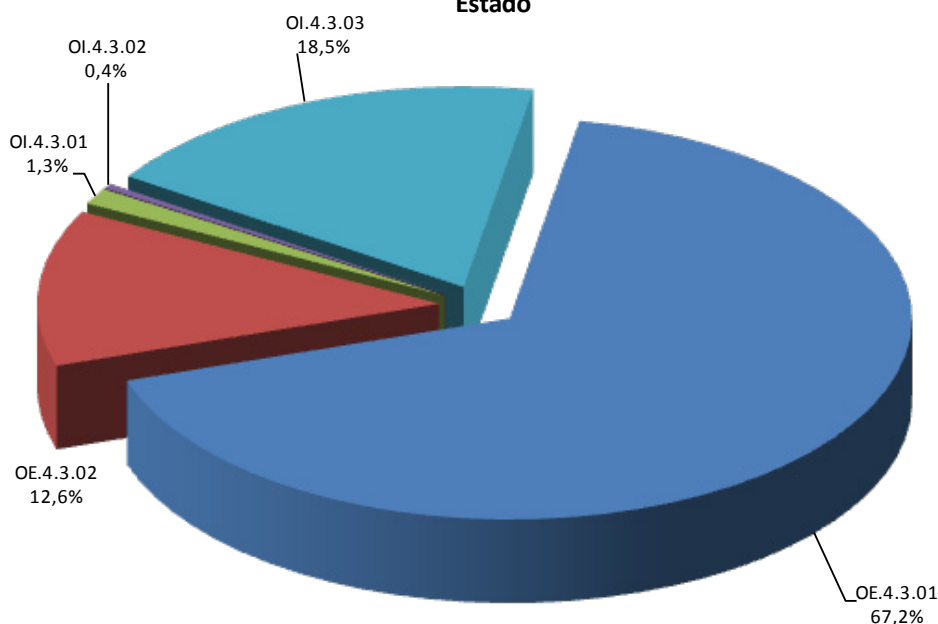
- A mellora da capacidade institucional e da eficiencia da administración de xustiza en Galicia, adaptando as súas estruturas físicas e organizativas e establecendo una conexión directa cun plan de implantación das novas tecnoloxías.
- Garantir un ámbito de protección e seguridade dos cidadáns fronte as situacións que alteren a normal convivencia, e das derivadas de graves riscos, catástrofes ou calamidade pública a través dun sistema integrado de protección civil.
- Consolidar as institucións da autonomía, co fin de reforzar as funcións esenciais que teñen encomendadas nos eidos político, económico e social de Galicia tanto no Estatuto como nas súas leis de desenvolvemento, perfeccionándose para garantir que a súa actuación, e especialmente a do Goberno, se axuste realmente aos principios de transparencia, rigor no gasto e bo goberno, intensificando permanentemente os mecanismos de control.
- Reforma da Lei da Xunta e da súa Presidencia, para que constituía a norma institucional básica que regule a estrutura e actividade do goberno de Galicia, tratando de que sexa unha institución máis cercana ás necesidades e ao sentir da cidadanía, consolidando nunha norma o compromiso cos principios de austeridade, eficacia e eficiencia no deseño e funcionamento da Xunta de Galicia.
- Intensificar as relacións bilaterais co Estado e de cooperación coas restantes CC.AA., no seo da Comisión Bilateral de Cooperación Administración Xeral do Estado –Comunidade Autónoma de Galicia e da Conferencia de Presidentes, que son un instrumento esencial de cooperación e entendemento entre ambas administracións. A intensificación da cooperación horizontal entre as Comunidades Autónomas. Ademais de continuar apoiando o debate da reforma do Senado.
- Garantir o papel destacado que lle corresponde a Galicia no seo do Comité das Rexións, cámara de representación territorial dos entes locais e rexionais en Europa e no que Galicia ten na actualidade un destacado liderado.
- Aproveitamento da Fundación Galicia Europa como eficaz instrumento tanto para a difusión dos temas europeos, como para a xestión dos asuntos de interese para Galicia perante as institucións comunitarias. Consolidación e ampliación do impacto da Rede de Galeg@s en Bruxelas.
- Intensificar o traballo e a acción política da Xunta de Galicia co Parlamento Europeo, única institución democrática elixida directamente polos cidadáns e que ten que representar por tanto aos pobos de Europa, tentando mostrar o punto de vista de Galicia sobre as diferentes actuacións da cámara para defender os nosos intereses. Seguir a apoiar a iniciativa para que nos Consellos de Ministros de Pesca da UE a rotación das CC.AA se realice exclusivamente entre as que son marítimas.

- Mellora da coordinación coa administración do Estado e os seus órganos especializados, para ser máis eficaces e ter máis influencia na defensa dos nosos intereses perante as institucións comunitarias cando as propostas están no proceso de formación.
- Liderar dende Galicia a creación dun Intergrupo sobre o desafío demográfico, co obxectivo de que Europa invista mais e mellor na superación desta preocupante situación para o conxunto da UE.
- Consolidar a Agrupación Europea de Cooperación Teritorial Galicia – Norte de Portugal, como ferramenta que permita desenvolver proxectos con financiamento europeo en moi diversos eidos.
- Utilizar a Macrorrexión RESOE como proxecto dunha Macrorrexión Atlántica que entre de cheo nas novas estratexias e que condicione o deseño das futuras políticas públicas europeas.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
PA4.3. Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado	Importe	% Eixe	% PA
OE.4.3.01 Mellorar a capacidade institucional e a eficiencia da administración de xustiza en Galicia.	128.243.751	29,5%	67,2%
OE.4.3.02 Consolidar unha Administración eficiente que ofrezca unha resposta integral ás necesidades que demanda a cidadanía en materia de emerxencias, protección civil e seguridade pública, atendendo aos criterios de formación, especialización e innovación tecnolóxica.	24.016.238	5,5%	12,6%
OI.4.3.01 Fortalecer a acción exterior de Galicia, especialmente nas relacións coa Unión Europea e na cooperación transfronteiriza.	2.495.227	0,6%	1,3%
OI.4.3.02 Impulsar a coordinación co Parlamento e a dos distintos departamentos da Xunta de Galicia para evitar que se solapen competencias co Estado e coas demais Comunidades Autónomas.	760.307	0,2%	0,4%
OI.4.3.03 Contribuír a avanzar no autogoberno dunha autonomía histórica que achegue a Galicia ás rexións europeas máis desenvolvidas e con maior calidade de vida.	35.261.424	8,1%	18,5%
Total	190.776.947	43,9%	100,0%

PA4.3. Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado

A táboa seguinte mostra o orzamento da prioridade de actuación por fonte de financiamento.

Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
PA4.3. Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado	Importe	%
Fondos propios da C.A.	177.120.854	92,8%
FCI	8.367.126	4,4%
FEDER	4.877.056	2,6%
FSE	400.847	0,2%
OUTROS FONDOS EUROPEOS	11.064	0,0%
Total	190.776.947	100,0%

Os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2016 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

No apartado da mellora da capacidade institucional e a eficiencia da administración de xustiza en Galicia, actuarase na modernización e adaptación das infraestruturas sobre as que se presta este servizo, con 61 novas infraestruturas xudiciais ou rehabilitacións das existentes, 56 actuacións para a modernización e achegamento da xustiza aos cidadáns.

Profesionalización dos servizos de emerxencia e accións de formación, actualización e especialización na AGASP ao distinto persoal de protección civil e seguridade pública.

Dimensionamento dos teléfonos de información á cidadanía existentes e implantación dun novo mapa de atención ás emerxencias coa modernización e mellora da atención á poboación e profesionalización dos servizos de emerxencia.

E4:Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno		Previsto
PA03 Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o		
E01 Mellorar a capacidade institucional e a eficiencia da administración de xustiza en Galicia.		
OO01 Modernización e adaptación das infraestruturas sobre as que se presta este servizo.		
P00141	Novas infraestruturas xudiciais ou rehabilitacións das existentes	61,0
P00363	Actuacións realizadas para a modernización e achegamento daxustiza aos cidadáns	56,0
OO02 Implantación de novas solucións tecnolóxicas.		
P00077	Entidades beneficiarias.	292,0
P00363	Actuacións realizadas para a modernización e achegamento daxustiza aos cidadáns	53.000,0
OO03 Implantación da nova oficina xudicial e fiscal.		
P00087	Expedientes xudiciais expurgados.	300.000,0
P00294	Servizos postos en marcha de acordo co novo modelo organizativo de oficina xudicial e fiscal.	13,0
P00364	Funcionarios adscritos aos novos servizos creados	310,0
OO04 Medidas para a modernización e achegamento á cidadanía da Administración de Xustiza		
P00077	Entidades beneficiarias.	311,0
P00294	Servizos postos en marcha de acordo co novo modelo organizativo de oficina xudicial e fiscal.	10,0
P00363	Actuacións realizadas para a modernización e achegamento daxustiza aos cidadáns	21.851,0
E03 Consolidar unha Administración eficiente que ofrezca unha resposta integral ás necesidades que demanda a		
OO01 Dimensionamento dos teléfonos de información á cidadanía existentes e implantación dun novo mapa de		
DOE005	Poboación beneficiada pola actuación e que diminúe o seu risco	2.731.406,0
P00263	Poboación atendida polo sistema de atención ás emerxencias.	2.731.406,0
OO02 Profesionalización dos servizos de emerxencia.		
DOE005	Poboación beneficiada pola actuación e que diminúe o seu risco	1.675.214,4
P00263	Poboación atendida polo sistema de atención ás emerxencias.	1.584.118,5
P00280	Profesionais de intervención ante urxencias.	2.232,0
OO03 Accións de formación, actualización e especialización na AGASP ao distinto persoal de protección civil e		
P230.H	Participantes en actividades de formación (Homes)	6.000,0
P230.M	Participantes en actividades de formación (Mulleres)	18.000,0
OO04 Potenciación da seguridade pública a través do Corpo Nacional de Policía Adscrita á Xunta de Galicia (UPA).		
DOE005	Poboación beneficiada pola actuación e que diminúe o seu risco	2.731.406,0
I01 Fortalecer a acción exterior de Galicia, especialmente nas relacións coa Unión Europea e na cooperación		
OO01 Accións para a promoción, impulso e fortalecemento da acción exterior de Galicia e apoio á presenza		
P00019	Actividades realizadas en defensa e promoción dos intereses galegos en Bruxelas, na difusión da idea de Europa en Galici	780,0
P00264	Poboación cuberta por iniciativas transfronteirizas nos ámbitos do emprego, a formación, a cultura, o deporte e a saúde.	130,0
OO02 Xestión, seguimento, avaliación e control dos fondos comunitarios destinados ao Programa INTERREG V-A		
P00264	Poboación cuberta por iniciativas transfronteirizas nos ámbitos do emprego, a formación, a cultura, o deporte e a saúde.	1.170,0
I02 Impulsar a coordinación co Parlamento e a dos distintos departamentos da Xunta de Galicia para evitar que se		
OO01 Accións de mellora e axilización da tramitación parlamentaria das diferentes iniciativas gubernamentais		
P00068	Convenios rexistrados	1.900,0
P00097	Informes sobre competencias	30,0
P00274	Preguntas parlamentarias resoltas	18.224,0

III.5. EIXE INSTRUMENTAL: ADMINISTRACIÓN MODERNA, EFICIENTE E DE CALIDADE

Para acadar os anteriores obxectivos precisamos unha administración eficiente, moderna, flexible e transparente, que preste servizos públicos de calidade e axude a resolver os problemas dos cidadáns e das empresas.

Para elo, precísase un persoal comprometido que debe mellorar a súa formación continua, especialmente no que atinxe a adquisicións de destrezas no manexo das TIC; pero tamén unha administración moderna debe explorar novos sistemas para incentivar o rendemento e flexibilidade que recoñezan máis a quen máis valor aporta ao servizo público.

A xeneralización dos servizos públicos dixitais e do e-goberno, debe contribuír a acadar a excelencia na xestión, posibilitando importantes economías por substitución dos sistemas tradicionais baseados no papel, e por economías de escala.

Estas novas tecnoloxías xerarán novos requirimentos e perfís profesionais, mais tamén, deixarán obsoletos un volume aínda maior doutros oficios e traballos; por iso é precisa a flexibilidade no movemento dos equipos de traballadores.

A administración debe tamén actuar como exemplo e sector tractor das principais políticas antes enunciadas, dende a innovación, implementando a compra pública innovadora e converténdose nun axente innovador en si mesmo, ata a rehabilitación dos seus edificios administrativos e vivenda pública, pasando pola eficiencia enerxética, a normalización lingüística e o dominio das linguas estranxeiras, a internacionalización, a aplicación de criterios de igualdade de xénero e non discriminación, a integración social e a protección da familia e a conciliación.

Para elo desenvolveranse as seguintes Prioridades de actuación cos seus correspondentes obxectivos instrumentais:

PA5.1.Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público.

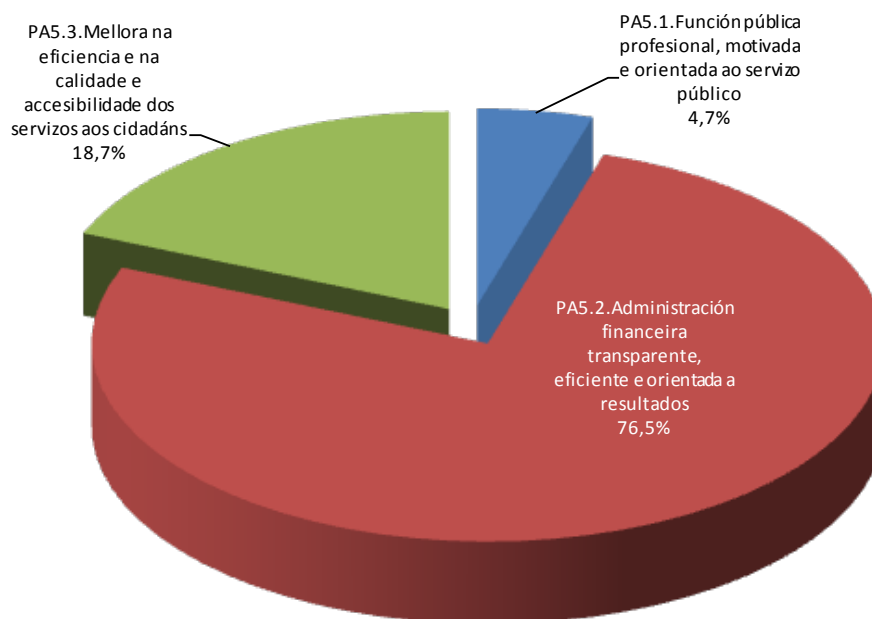
PA5.2.Administración financeira transparente, eficiente e orientada a resultados.

PA5.3.Mellora na eficiencia e na calidade e accesibilidade dos servizos aos cidadáns.

Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2016 neste eixe por prioridade de actuación.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020			
Orzamento 2016			
E5. EIXE INSTRUMENTAL. Administración moderna, eficiente e de calidade	Importe	% total	% eixe
PA5.1.Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público	8.461.740	0,1%	4,7%
PA5.2.Administración financeira transparente, eficiente e orientada a resultados	136.935.026	1,6%	76,5%
PA5.3.Mellora na eficiencia e na calidade e accesibilidade dos servizos aos cidadáns	33.497.224	0,4%	18,7%
Total	178.893.990	2,1%	100,0%

E5-Administración austera, eficiente e cercana ao cidadán

A táboa seguinte mostra o orzamento do eixe por fonte de financiamento.

Plan Estratégico de Galicia 2015-2020		
Orzamento 2016		
E5. EIXE INSTRUMENTAL. Administración	Importe	%
Fondos propios da C.A.	172.613.108	96,5%
FEDER	3.879.958	2,2%
Orzamentos Xerais do Estado	1.301.218	0,7%
FSE	829.320	0,5%
Emprego Xuvenil	205.808	0,1%
FEMP	64.578	0,0%
Total	178.893.990	100,0%

E5: EIXE INSTRUMENTAL. Administración moderna, austera, eficiente e de calidade		Previsto
<i>PA01 Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público</i>		
I01 Acadar unha maior profesionalización dos empregados e empregadas públicos da Comunidade Autónoma,		
OO01 Accións formativas para os empregados e empregadas públicas.		
P00143	Novidades formativas, referido tanto aos contidos como as metodoloxías de formación empregadas.	25,0
P240.H	Persoal público participante nas actividades de formación (Homes)	4.226,0
P240.M	Persoal público participante nas actividades de formación (Mulleres)	7.983,0
E5: EIXE INSTRUMENTAL. Administración moderna, austera, eficiente e de calidade		Previsto
<i>PA02 Administración financeira transparente, eficiente e orientada a resultados</i>		
I01 Acadar unha administración eficiente e de calidade en mellora continua da calidade dos servizos a través da		
OO01 Accións para o aumento da eficiencia das administracións públicas, como parte da reforma da		
P00076	Entidades beneficiadas.	20,0
P00090	Importe de gasto	13.406.696,0
P00295	Servizos prestados mediante a autoprovisión sobre o total de prestacións susceptibles autoprovisión.	1,0
OO02 Aplicación de reformas en materia de centralización de contratos e autoprovisión.		
P00031	Adhesións á contratación centralizada	60,0
P00065	Contratos centralizados sobre o total de prestacións susceptibles de centralización.	82,0
OO03 Renovación e mellora das infraestruturas públicas (novas instalacións e equipamentos) co obxecto de		
P00028	Actuacións de rehabilitación e de construción.	38,0
P00031	Adhesións á contratación centralizada	6,0
OO04 Implantación dun novo modelo de rexistro e sistema de información ao cidadán a través dunha nova		
P00031	Adhesións á contratación centralizada	8,0
I02 Contribuír á cultura económica e social da sociedade a través da información estatística oficial.		
OO01 Impulso da estatística oficial a través das operacións estatísticas.		
P00270	Porcentaxe de metas con difusión que no anterior PGE 2012-2016 xa tiñan difusión	20,0
P00271	Porcentaxe de metas novas con difusión.	25,0
P00440	Grao de execución (%)	100,0
P00441	Indicador de puntualidade (calendario)(%)	100,0
OO03 Aproveitar as fontes existentes e profundar na complementariedade co Plan estadístico nacional (PEN) coa		
P00270	Porcentaxe de metas con difusión que no anterior PGE 2012-2016 xa tiñan difusión	100,0
I03 Contribuír a unha administración financeira transparente, eficiente e orientada a resultados		
OO01 Garantir a tramitación telemática de todos os expedientes e trámites coa administración autonómica.		
DOE024	Número de usuarios que teñen acceso ou están cubertos polas aplicacións/servizos de Administración electrónica	13.457,0

OO03 Reforzar as tarefas de planificación e de xestión dos Programas Operativos dos fondos estruturais.		
DE040H	Persoas-ano participando en labores de Xestión do Fondo FEDER 2014-2020, cuxo salario é cofinanciado co Fondo FEDER (Hom	4,0
DE040M	Persoas-ano participando en labores de Xestión do Fondo FEDER 2014-2020, cuxo salario é cofinanciado co Fondo FEDER (Mul	31,0
P421.H	Persoas contratadas pola AT (homes)	11,0
P421.M	Persoas contratadas pola AT (mulleres)	11,0
SE0436	Actuacións de preparación, execución, seguimento e control	77,0
SE0437	Estudios e avaliacións relacionadas co PO	2,0
SE0438	Campañas relacionadas co PO	2,0
OO04 Investir na capacidade institucional e a eficiencia das administracións e os servizos públicos co fin de		
P00439	Número de Auditorías	426,0
E5: EIXE INSTRUMENTAL. Administración moderna, auster, eficiente e de calidade		Previsto
PA03 Mellora na eficiencia e na calidade e accesibilidade dos servizos aos cidadáns		
I01 Desenvolver un proceso de mellora continua da calidade e da transparencia no sector público que complete os		
OO05 Culminación da reordenación das entidades instrumentais do sector público autonómico de Galicia.		
P00078	Entidades instrumentais do sector público autonómico sobre os que se aplican medidas de eficacia e eficiencia no seu fun	96,0
P00079	Entidades instrumentais do sector público autonómico suprimidas.	108,0
P00179	Número de medidas de eficacia e eficiencia aplicadas no funcionamento das entidades instrumentais do sector público auto	800,0
P00278	Procedementos simplificados na Administración autonómica de Galicia.	1.652,0
I02 Avanzar na mellora da calidade e seguridade xurídicas da actuación da administración e sector público		
OO03 Medidas de coordinación dos servizos consultivos e contenciosos da Asesoría Xurídica.		
P00074	Ditames e informes emitidos pola asesoría xurídica.	300,0